

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
	I <i>Ανακοινώσεις</i>	
	
	II <i>Προπαρασκευαστικές πράξεις</i>	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	51η σύνοδος ολομέλειας της 9ης Οκτωβρίου 2003	
2004/C 23/01	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με τις «Προτάσεις της ΕΤΠ για τη Διακυβερνητική Διάσκεψη»	1
2004/C 23/02	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα Εμπόριο και Αειφόρος Ανάπτυξη — Για να μπορέσουν οι Αναπτυσσόμενες Χώρες να επωφεληθούν από τις εμπορικές συναλλαγές»	8
2004/C 23/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διεξαγωγή επίσημων ελέγχων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα»	14
2004/C 23/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: η βιομηχανική πολιτική σε μια διευρυμένη Ευρώπη»	16

2004/C 23/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 508/2000/ΕΚ της 14ης Φεβρουαρίου 2000 για τη θέσπιση του προγράμματος “Πολιτισμός 2000”» ...	20
2004/C 23/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για: <ul style="list-style-type: none"> — την «Πρόταση απόφασης του ΕΚ και του Συμβουλίου περί τροποποίησης της απόφασης αριθ. 821/2000/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2000, για την εφαρμογή προγράμματος για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης, της διανομής και της προώθησης των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων (MEDIA Plus — Ανάπτυξη, διανομή και προώθηση)» και — την «Πρόταση απόφασης του ΕΚ και του Συμβουλίου περί τροποποίησης της απόφασης αριθ. 163/2001/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2001, περί της εφαρμογής προγράμματος κατάρτισης για τους επαγγελματίες της ευρωπαϊκής βιομηχανίας οπτικοακουστικών προγραμμάτων (MEDIA-Κατάρτιση) (2001-2005)» 	24
2004/C 23/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δεύτερο σχέδιο δράσεως για τη Βόρεια Διάσταση, 2004-2006»	27
2004/C 23/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την εγκαθίδρυση πιο προσιτών, πιο δίκαιων και καλύτερα οργανωμένων συστημάτων χορήγησης ασύλου»	30
2004/C 23/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης σχετικά με την ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής για την παράνομη μετανάστευση, την παράνομη διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων, τα εξωτερικά σύνορα και την επαναπροώθηση των παρανόμως διαμενόντων»	33
2004/C 23/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για: <ul style="list-style-type: none"> — την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: “Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια σύνορά μας”, και — την «Ανακοίνωση της Επιτροπής — Ανοίγοντας το δρόμο για ένα νέο μέσο γειτνίασης» 	36

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με τις «Προτάσεις της ΕΤΠ για τη Διακυβερνητική Διάσκεψη»

(2004/C 23/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 1ης Ιουλίου 2003, σύμφωνα με το άρθρο 265 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να αναθέσει στην επιτροπή «Συνταγματικά Θέματα και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση» την κατάρτιση γνωμοδότησης για τις ανωτέρω προτάσεις,

έχοντας υπόψη το Σχέδιο Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, που υποβλήθηκε στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 18 Ιουλίου 2003 στη Ρώμη (CONV 850/03),

έχοντας υπόψη τη Δήλωση για το μέλλον της Ένωσης, που υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας,

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λάκεν, της 14ης και 15ης Δεκεμβρίου 2001, και ειδικότερα τη Δήλωση του Λάκεν για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης, της 19ης και 20ής Ιουνίου 2003,

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το σχέδιο Συνθήκης σχετικά με τη θέσπιση Συντάγματος για την Ευρώπη και τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά τη σύγκληση της Διακυβερνητικής Διάσκεψης (ΔΔ) (A5-0299/2003),

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, βάσει του άρθρου 48 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με τη σύνοδο της διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών με σκοπό την αναθεώρηση των Συνθηκών (COM(2003) 548 τελικό),

έχοντας υπόψη το ψήφισμά της, της 3ης Ιουλίου 2003, για τις «Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης» (CdR 198/2003 fin) ⁽¹⁾ (CONV 827/03),

έχοντας υπόψη τις συστάσεις που υπέβαλε η ΕΤΠ στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση κατά τη διάρκεια των εργασιών της, οι οποίες δεν συμπεριλήφθησαν στο Σχέδιο Συντάγματος (βλ. παράρτημα 1),

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 169/2003 rev.) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Συνταγματικά Θέματα και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση» στις 26 Σεπτεμβρίου 2003 (εισηγητές: ο Sir Albert Bore, Πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών, Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Birmingham (UK-EΣΚ), και ο κ. Reinhold Bocklet, Πρώτος Αντιπρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών, Υπουργός Ομοσπονδιακών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ομόσπονδου Κρατιδίου της Βαυαρίας (D-ΕΛΚ),

⁽¹⁾ ΕΕ C 256 της 24.10.2003, σ. 62.

Εκτιμώντας ότι:

- 1) στη Δήλωση για το μέλλον της Ένωσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Νίκαιας, ορίζονται οι κατευθυντήριες γραμμές της διαδικασίας που σήμερα, τις παραμονές της ΔΔ, εισέρχεται στην τελική της φάση. Η διαδικασία αυτή πρέπει να διευθετήσει τέσσερα ζητήματα: τον ακριβέστερο προσδιορισμό και την καλύτερη παρακολούθηση της οριοθέτησης των εξουσιών μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ανακλάται η αρχή της επικουρικότητας· το καθεστώς του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ που διακηρύχθηκε στη Νίκαια, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κολωνίας· την απλοποίηση των Συνθηκών, προκειμένου να καταστούν σαφέστερες και περισσότερο κατανοητές, χωρίς να μεταβληθεί το νόημά τους· και, τέλος, τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική,
- 2) με τη Δήλωση του Λάκεν, του Δεκεμβρίου 2001, ζητείται η σύγκληση Συνέλευσης για το μέλλον της Ευρώπης, προκειμένου να προετοιμασθεί ένας όσο το δυνατόν πιο ευρύς και ανοιχτός δρόμος για τη ΔΔ και να εξετασθούν τα εξής θέματα: ο καλύτερος καταμερισμός και προσδιορισμός των αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η απλούστευση των μέσων της Ένωσης, η αύξηση της δημοκρατίας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η πορεία προς ένα Σύνταγμα για τους Ευρωπαίους πολίτες,
- 3) η πληρέστερη αναγνώριση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης εντός της νέας αρχιτεκτονικής της ΕΕ θα βελτιώσει, αφενός, την αποτελεσματικότητά της και, αφετέρου, τη σύνδεσή της με τους πολίτες,
- 4) το Σχέδιο Συντάγματος που υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση στους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων αποτελεί το θεμέλιο της μελλοντικής Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, η οποία θα πρέπει να λάβει την οριστική της μορφή από τη Διακυβερνητική Διάσκεψη,

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 51η σύνοδο ολομέλειάς της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2003, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

Το γενικό πλαίσιο

1.1. Θεωρεί τη λήψη αποφάσεων πλησίον των πολιτών ως το απαιτούμενο αντίβαρο και συμπλήρωμα της γενικής τάσης προς παγκοσμιοποίηση.

1.2. Φρονεί ότι η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε μια διευρυμένη Ένωση δεν θα πρέπει να περιορίζεται πλέον στην οικονομική συνεργασία, αλλά θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει όλο και περισσότερο τη λήψη πολιτικών αποφάσεων, στις οποίες θα λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών, εφόσον εξ ορισμού η διαδικασία αυτή έχει αντίκτυπο σε κάθε βαθμίδα διακυβέρνησης.

1.3. Πιστεύει ότι για να μπορούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να συμμετέχουν πλήρως στην ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης των αποφάσεων, τις οποίες έχουν την ευθύνη να εφαρμόσουν, απαιτείται να είναι καλά ενημερωμένες για τις τρέχουσες εξελίξεις και είναι ουσιώδες να διεξάγονται προηγουμένως διαβουλεύσεις μαζί τους.

1.4. Θεωρεί θετική τη γενική τάση να λαμβάνεται υπόψη η τοπική και περιφερειακή διάσταση στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ, η οποία παρατηρείται από τις αρχές της δεκαετίας του '90 και εκδηλώθηκε με την ίδρυση της ΕΤΠ, καθώς και την παράλληλη αύξηση των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων των υποεθνικών διοικητικών βαθμίδων, η οποία αντανάκλα τάσεις αποκέντρωσης των εξουσιών σε ορισμένα κράτη μέλη.

1.5. Θεωρεί τη Λευκή Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση αναγνώριση του γεγονότος ότι η ΕΕ έχει εισέλθει σε ένα σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να αυξηθεί ο ρόλος και ο σεβασμός των εξουσιών του τοπικού και του περιφερειακού διοικητικού επιπέδου.

1.6. Υπογραμμίζει την ανάγκη τακτικού διαλόγου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ενώσεων που τις εκπροσωπούν και θεωρεί ότι η ΕΤΠ είναι σε θέση να διευκολύνει έναν αποτελεσματικό διάλογο σχετικά με καιρία θέματα πολιτικής.

1.7. Θεωρεί το πρωτόκολλο συνεργασίας, που υπογράφηκε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΤΠ, σημαντική βάση για στενότερη συνεργασία και ότι, επί του παρόντος, είναι ώριμες οι συνθήκες για την εμβάθυνση αυτής της συνεργασίας, προκειμένου να αναδειχθεί ο ρόλος της ΕΤΠ ως εκπροσώπου των κοινών συμφερόντων των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ευρώπης.

1.8. Αξιολογεί θετικά την αυξανόμενη συμμετοχή της ΕΤΠ στις άτυπες συνεδριάσεις του Συμβουλίου.

1.9. Επαναλαμβάνει την έκκλησή της να διατηρηθεί στις χρηματοδοτικές και διοικητικές αξιολογήσεις των κυριότερων προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μία εκτίμηση του αντίκτυπου επί της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

Η διαδικασία της Συνέλευσης και οι διαβουλεύσεις

1.10. Επιδιοκιδάει την αναγνώριση από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση του ρόλου και της θέσης των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, όπως φαίνεται ιδιαίτερα από τη διοργάνωση μίας ολόκληρης συνόδου αποκλειστικά για αυτό το θέμα.

1.11. Επιδιοκιδάει την καλή συνεργασία που αναπτύχθηκε μεταξύ της ΕΤΠ και των ενώσεων τοπικών και περιφερειακών αρχών στο πλαίσιο της Συνέλευσης.

1.12. Επιδιοκιδάει τις καλές σχέσεις που αναπτύχθηκαν επίσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά την προετοιμασία της έκθεσής του για τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και προσβλέπει στην περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

1.13. Εκτιμά ότι είναι κατάλληλη η στιγμή για την επέκταση του ρόλου της τοπικής και περιφερειακής διάστασης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και της θεσμικής αρχιτεκτονικής της ΕΕ, όπως συμφωνήθηκε συναινετικά κατά τη συνεδρίαση της Συνέλευσης της 7ης Φεβρουαρίου 2003.

Αξιολόγηση του νέου Συντάγματος

1.14. Επιδιοκιδάει τη συναίνεση που προέκυψε υπέρ ενός Συντάγματος για τους πολίτες της Ευρώπης, γεγονός που αποτελεί ιστορικό βήμα προόδου στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

1.15. Είναι ικανοποιημένη από τις σημαντικές προόδους που συντελέστηκαν από τα μέλη της Συνέλευσης προς την εξασφάλιση σαφέστερου προσδιορισμού και καταμερισμού των εξουσιών στην Ένωση, την απλούστευση των μέσων της και την ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμότητας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας των οργάνων της. Ωστόσο, επισημαίνει ότι είναι απαραίτητο για την περαιτέρω εξέλιξη της ΕΕ να διατηρηθεί μια διαδικασία επανεξέτασης, για να αποφασιστεί ποια καθήκοντα μπορούν να επιτελεστούν από κοινού από μια σημαντικά διευρυμένη Ένωση.

1.16. Επιδιοκιδάει τη θεσμική αναγνώριση του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην Ένωση, ο οποίος επισημοποιείται στο Σχέδιο Συντάγματος κυρίως μέσω:

- της σημασίας που αποδίδεται στα θεμελιώδη δικαιώματα και αξίες,
- του σεβασμού που επιδεικνύεται στην τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση,
- της αναγνώρισης της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας,
- της συμπερίληψης της εδαφικής συνοχής μεταξύ των στόχων της Ένωσης,
- της αναγνώρισης της σημασίας που έχει η δημοκρατία της βάσης στην Ένωση,

- του νέου ορισμού της αρχής της επικουρικότητας,
- της προηγούμενης διαβούλευσης με τις αντιπροσωπευτικές ενώσεις και την κοινωνία των πολιτών όσον αφορά την υποβολή νομοθετικών προτάσεων,
- της συμμετοχής της Επιτροπής των Περιφερειών στη διαδικασία του εκ των υστέρων ελέγχου της εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας,
- της παραχώρησης στην Επιτροπή των Περιφερειών του δικαιώματος προσφυγής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για την υπέρσπιση των προνομίων της,
- της αύξησης της θητείας των μελών της από 4 σε 5 έτη, όπως ισχύει για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Κοινοβούλιο.

1.17. Επικροτεί τις μελλοντικές αρμοδιότητες και τα δικαιώματά της όπως σκιαγραφούνται στο Σχέδιο Συντάγματος, επί παραδείγματι εκείνα που καθορίζονται στο πρωτόκολλο για την επικουρικότητα. Η ΕΤΠ είναι πρόθυμη να προβεί στην απαιτούμενη εσωτερική αναδιοργάνωση, προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθεί κατάλληλα στις αυξημένες αρμοδιότητές της.

1.18. Αναγνωρίζει την ανάγκη ενίσχυσης των εσωτερικών μηχανισμών της για να καταρτίζει γνωμοδοτήσεις βάσει αιτήσεων προερχόμενων από τους αναμενόμενους νέους τομείς υποχρεωτικής διαβούλευσης, να ανταποκρίνεται στις αιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπόνηση εκθέσεων αντίκτυπου και προοπτικής και να μπορεί να προσφεύγει κατά τρόπο αποτελεσματικό στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο.

1.19. Υπογραμμίζει ότι αν διευρυνθούν οι τομείς υποχρεωτικής διαβούλευσής της παράλληλα με τις ήδη επεκταθείσες εξουσίες συναπόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όπως αναφέρεται στο Σχέδιο Συντάγματος, είναι σκόπιμη η εμβάθυνση των σχέσεων των δύο οργάνων, προκειμένου να ενισχυθεί η κατανόηση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Είναι επίσης σκόπιμο, στο πλαίσιο αυτό, να εωφελείται περισσότερο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από τη δυνατότητα διαβούλευσης με την ΕΤΠ, η οποία συμπεριλαμβάνεται τώρα στις Συνθήκες.

1.20. Προσβλέπει στην τακτική συμμετοχή της στις κατάλληλες συνεδριάσεις του Συμβουλίου των Υπουργών και στις άτυπες συνεδριάσεις του Συμβουλίου, προκειμένου να παρουσιάζει τα θέματα από τοπική και περιφερειακή οπτική γωνία.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. Καλεί τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων να δεχτούν το Σχέδιο Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης ως βάση για τις διαπραγματεύσεις στη Διακυβερνητική Διάσκεψη, διότι το Σχέδιο αυτό αντανάκλα τις θεσμικές ισορροπίες που επιτεύχθηκαν μετά από προσεκτικές διαπραγματεύσεις από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση.

2.2. Ζητεί, ωστόσο, να πραγματοποιηθούν οι μικρές, αλλά σημαντικές αλλαγές που προσδιορίζονται στην παρούσα γνωμοδότηση, οι οποίες θα αποκαταστήσουν τις ασυνέπειες μεταξύ των διαφόρων μερών της Συνθήκης, χωρίς να διαταράσσουν τη διοργανική ισορροπία.

2.3. Συνιστά, ως εκ τούτου, παράλληλα με την ανάπτυξη του ρόλου της ΕΤΠ στο Μέρος Ι και στο Πρωτόκολλο για την επικουρικότητα, να επεκταθούν οι προβλεπόμενοι στο Μέρος ΙΙΙ τομείς υποχρεωτικής διαβούλευσης με την ΕΤΠ και στις πολιτικές που έχουν άμεσο τοπικό και περιφερειακό αντίκτυπο, ούτως ώστε να συμπεριλάβουν τη γεωργία, τις κρατικές ενισχύσεις και τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, την έρευνα και ανάπτυξη, τη βιομηχανία και τη μετανάστευση, την κοινωνική προστασία, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη.

2.4. Ζητεί να ενισχυθεί ο σημερινός συμβουλευτικός της ρόλος με μία ρήτρα οριζόντιου χαρακτήρα που να προβλέπει διαβούλευση με την ΕΤΠ στους τομείς κοινής αρμοδιότητας της Ένωσης και των κρατών, για μέτρα συντονισμού της οικονομικής πολιτικής με την πολιτική απασχόλησης, και στους τομείς όπου η Ένωση ασκεί συντονιστική, συμπληρωματική ή υποστηρικτική δράση.

2.5. Συμμερίζεται τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι στο σχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης υπάρχει έλλειψη συνοχής μεταξύ των στόχων της Ένωσης και ορισμένων πολιτικών που δεν έχουν αναθεωρηθεί και καλεί τη Διακυβερνητική Διάσκεψη να εξασφαλίσει τη συνοχή όλων των διατάξεων του Συντάγματος.

2.6. Συνιστά περαιτέρω να αναφέρεται και η ΕΤΠ, πέραν του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων, στον Τίτλο VI για τον δημοκρατικό βίο της Ένωσης και συγκεκριμένα στο άρθρο 45 σχετικά με την αρχή της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, δεδομένου ότι τα μέλη της εκπροσωπούν τη δημοκρατική αρχή της εγγύτητας στην καρδιά της Ένωσης.

2.7. Διεκδικεί το δικαίωμα των περιφερειακών υπουργών να λαμβάνουν μέρος στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 203 της Συνθήκης ΕΚ, και ζητεί να διασφαλιστεί το δικαίωμα αυτό και στο μέλλον.

2.8. Ζητεί να ληφθεί υπόψη στο Σύνταγμα η πρόταση τόσο των εκπροσώπων της ΕΤΠ στη Συνέλευση όσο και πολλών εκπροσώπων των κρατών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων να συμπεριληφθεί η διασυνοριακή και η διαπεριφερειακή συνεργασία στο Μέρος ΙΙΙ, διότι οι περιφέρειες τόσο των κρατών μελών όσο και των υπό ένταξη χωρών κρίνουν ότι έχει βαρύνουσα σημασία στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, και καλεί τη ΔΔ να διασφαλίσει ότι το Σύνταγμα θα προβλέπει σαφές πλαίσιο για την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης υπέρ αυτών των αделφοποιήσεων.

2.9. Ζητεί να δηλωθεί σαφώς στη Συνταγματική Συνθήκη ότι η ΕΕ πρέπει να διασφαλίσει τη διατήρηση των αρμοδιοτήτων των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών όσον αφορά τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος.

2.10. Επαναλαμβάνει την έκκληση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης, κ. Valéry Giscard d'Estaing, να διεξαχθεί η επικείμενη ΔΔ σε κλίμα διαφάνειας, όπως η Ευρωπαϊκή Συνέλευση, και ζητεί, ως εκ τούτου, τη δημοσιοποίηση των τροπολογιών που συνεπάγονται οποιαδήποτε ουσιώδη αλλαγή στο Σχέδιο Συντάγματος, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να ενημερώνονται και, εάν απαιτείται, να αντιδρούν.

2.11. Υποστηρίζει την πρόταση να αποκτήσει η ανοιχτή μέθοδος της Συνέλευσης μονιμότερο χαρακτήρα στα πλαίσια της διαδικασίας αναθεώρησης της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και θεωρεί ότι η μέθοδος αυτή θα βελτιωνόταν, αν προέβλεπε την πλήρη συμμετοχή των εκπροσώπων της Επιτροπής των Περιφερειών και μεγαλύτερη ανατροφοδότηση σε σχέση με τις συζητήσεις για και από τα εθνικά κοινοβούλια.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών

Σύνοψη των κυριότερων προτάσεων που υποβλήθηκαν από την Επιτροπή των Περιφερειών στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση κατά τη διάρκεια των εργασιών της και δεν συμπεριλήφθηκαν στο Σχέδιο Συντάγματος (CONV 850/03 της 18ης Ιουλίου 2003)

— ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Όσον αφορά το Μέρος I του Σχεδίου Συντάγματος, η ΕΤΠ ζήτησε να συμπεριληφθεί στον κατάλογο των οργάνων στο άρθρο 18, παράγραφος 2 και υπέβαλε, επίσης, τις ακόλουθες τροπολογίες:

Άρθρο 31: Τα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο των Υπουργών και η Επιτροπή επικουρούνται από μία Επιτροπή των Περιφερειών, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι λαμβάνονται υπόψη η τοπική, η περιφερειακή και η εδαφική διάσταση, καθώς και η ποικιλομορφία των πολιτισμών και παραδόσεων των λαών της Ευρώπης, στη χάραξη, τη θέσπιση και την αξιολόγηση των πολιτικών της Ένωσης. Η Επιτροπή των Περιφερειών συμβάλλει, επίσης, στον έλεγχο της τήρησης των αρχών της επικουρικότητας, της εγγύτητας και της αναλογικότητας.
2. Η Επιτροπή των Περιφερειών απαρτίζεται από αντιπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, οι οποίοι είτε είναι εκλεγμένα μέλη οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης είτε ευθύνονται πολιτικώς έναντι μίας εκλεγμένης συνέλευσης. Τα μέλη της Επιτροπής των περιφερειών δεν πρέπει να δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή. Ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης,
3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών στους τομείς που αναφέρονται στα άρθρα 13, 14 και 16 και υπό τους όρους που προβλέπονται στο Μέρος III. Η Επιτροπή των Περιφερειών ελέγχει τη νομοθετική διαδικασία στους τομείς αυτούς ως παρατηρητής⁽¹⁾.
4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή δύνανται να ζητήσουν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ιδίως εφόσον πρόκειται για διασυνοριακή συνεργασία, κατά τις οποίες ένα από τα τρία δὲθ αυτά Όργανα το κρίνει σκόπιμο.
5. Η Επιτροπή των Περιφερειών δύνανται να εκφέρει γνώμη με δική της πρωτοβουλία στις περιπτώσεις κατά τις οποίες θεωρεί αυτή την ενέργεια σκόπιμη.
6. Οι κανόνες που αφορούν τη σύνθεση αυτής της επιτροπής, το διορισμό των μελών της, τις αρμοδιότητές της και τη λειτουργία της καθορίζονται από τα άρθρα 268, 269, 270 III-292 έως III-294 του Μέρους Η III του Συντάγματος. Οι κανόνες που αφορούν τη σύνθεσή της επανεξετάζονται τακτικά από το Συμβούλιο των Υπουργών, μετά από πρόταση της Επιτροπής και σύμφωνα με τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής των Περιφερειών, ώστε να ακολουθούν την οικονομική, κοινωνική και δημογραφική εξέλιξη της Ένωσης.

Όσον αφορά το Μέρος III, η ΕΤΠ πρότεινε τις εξής αλλαγές στο άρθρο III-294:

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο των Υπουργών ή η Επιτροπή ζητούν τη γνώμη της ΕΤΠ στις περιπτώσεις που προβλέπεται από το Σύνταγμα και στους τομείς που αναφέρονται στα άρθρα 13, 14 και 16 σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ιδίως εφόσον πρόκειται για διασυνοριακή συνεργασία και εφόσον τούτο κρίνεται σκόπιμο από το ένα από τα Όργανα αυτά.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πρέπει να ζητηθεί η γνώμη της ΕΤΠ βάσει του παρόντος Συντάγματος, το Όργανο που ζήτησε τη γνώμη της ΕΤΠ και δεν ακολούθησε τις συστάσεις της πρέπει να αιτιολογήσει την απόφασή του.

Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει το δικαίωμα να υποβάλλει γραπτές και προφορικές ερωτήσεις στην Επιτροπή.

(1) Βλέπε τη συμβολή της ΕΤΠ στη Συνέλευση CONV 618/03.

— **ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΠ**

Περιγραφή των τροπολογιών της ΕΤΠ που υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση σχετικά με το Μέρος ΙΙΙ του Σχεδίου Συντάγματος

Νέοι τομείς προτεραιότητας για τους οποίους η ΕΤΠ επιθυμεί να ζητείται η γνώμη της:

- Τρόπος άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις δημοτικές εκλογές ΙΙΙ-10
- Έκθεση της Επιτροπής για την ιθαγένεια ΙΙΙ-13
- Ελευθέρωση υπηρεσιών ΙΙΙ-32
- Εναρμόνιση των νομοθεσιών για την έμμεση φορολογία ΙΙΙ-62
- Προσέγγιση των νομοθεσιών στον τομέα της εσωτερικής αγοράς ΙΙΙ-64, ΙΙΙ-65
- Κρατικές ενισχύσεις ΙΙΙ-56, ΙΙΙ-57, ΙΙΙ-58
- Συνεργασία στον τομέα της κοινωνικής προστασίας ΙΙΙ-116
- Γεωργία ΙΙΙ-127
- Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη ΙΙΙ-149, ΙΙΙ-150, ΙΙΙ-151, ΙΙΙ-152, ΙΙΙ-154

Τομείς προτεραιότητας όπου η ΕΤΠ ζητεί να συμπεριληφθεί αναφορά στις τοπικές και περιφερειακές αρχές σχετικά με τις εξής πολιτικές της Ένωσης:

- Υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος ΙΙΙ-6
- Κρατικές ενισχύσεις ΙΙΙ-56, ΙΙΙ-57
- Εσωτερική ασφάλεια (χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης) ΙΙΙ-158 έως ΙΙΙ-178
- Προσέγγιση των νομοθεσιών στον τομέα της εσωτερικής αγοράς ΙΙΙ-64, ΙΙΙ-65

— **ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΠ**

Η ΕΤΠ κατέθεσε τροπολογία σχετικά με την ανάγκη να ζητείται η γνώμη της για αυτό το θέμα, αλλά δεν υπέβαλε πρόταση για τη μελλοντική σύνθεσή της.

Άρθρο ΙΙΙ-292

Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών δεν υπερβαίνει τα 350. Το Συμβούλιο των Υπουργών, **μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών**, εκδίδει ομόφωνα ευρωπαϊκή απόφαση, με την οποία καθορίζει τη σύνθεσή της.

— **ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Η ΕΤΠ πρότεινε μία σειρά τροπολογιών επί του Σχεδίου Πρωτοκόλλου, το οποίο έχει αλλάξει πλέον σημαντικά σε σχέση με την αρχική του μορφή. Στις κυριότερες προτάσεις της ΕΤΠ συγκαταλέγεται το αίτημα ευρύτερης διαβούλευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την ΕΤΠ και διαβίβασης στην ΕΤΠ όλων των επίσημων κειμένων, όπως συμβαίνει στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στα εθνικά κοινοβούλια.

Ειδικότερα, η ΕΤΠ επιθυμεί να συμμετέχει στην υπεράσπιση της αρχής της επικουρικότητας, από κοινού με τα εθνικά κοινοβούλια, κατά την αρχική περίοδο προειδοποίησης των 6 εβδομάδων και να διαθέτει το δικαίωμα να εκφέρει αιτιολογημένη γνώμη, αν η πρόταση δεν συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Τέλος, η ΕΤΠ ζητεί ακόμη να λαμβάνει την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 9 του Συντάγματος παράλληλα με τα άλλα θεσμικά όργανα και τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών.

— Ο ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 45, παράγραφος 2

Οι πολίτες εκπροσωπούνται άμεσα στο επίπεδο της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο των Υπουργών από τις κυβερνήσεις τους, οι οποίες φέρουν ίδια ευθύνη έναντι των εθνικών κοινοβουλίων, τα οποία εκλέγονται από τους πολίτες τους. **Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές εκπροσωπούνται από την Επιτροπή των Περιφερειών, τα μέλη της οποίας είτε έχουν εκλεγεί από τους πολίτες είτε ευθύνονται πολιτικώς έναντι μίας εκλεγμένης συνέλευσης.**

— ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Στην Ευρώπη υπάρχει μακρά παράδοση διασυνοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Η συνεργασία αυτή αποτελεί ένα από τα κοινωνικο-πολιτιστικά θεμέλια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Ως εκ τούτου, απαιτείται νομική βάση, προκειμένου να δοθούν στην Ένωση τα μέσα για να διευκολυνθεί αυτή η συνεργασία.

Άρθρο 3, παράγραφος 3

3. Η Ένωση προωθεί την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, **τη διαπεριφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία** και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.

Άρθρο 13

Ζητείται να προστεθεί στους βασικούς τομείς συντρεχουσών αρμοδιοτήτων η «**διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία**».

Άρθρο 56

Η διασυνοριακή και η διαπεριφερειακή συνεργασία μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό στοιχείο καλής γειτονίας.

Άρθρο III-116

Η Ένωση, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και συνεχίζει τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής της συνοχής. Η Ένωση αποσκοπεί, ιδιαίτερα, στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νήσων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών. **Διευκολύνει τη διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία.**

— ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Τέλος, η ΕΤΠ έχει ζητήσει να συμμετέχει ως πλήρες μέλος σε οποιαδήποτε μελλοντική διαδικασία αναθεώρησης της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος, βάσει του άρθρου IV-7.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα Εμπόριο και Αειφόρος Ανάπτυξη — Για να μπορέσουν οι Αναπτυσσόμενες Χώρες να επωφεληθούν από τις εμπορικές συναλλαγές»

(2004/C 23/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα Εμπόριο και Αειφόρος Ανάπτυξη — Για να μπορέσουν οι Αναπτυσσόμενες Χώρες να επωφεληθούν από τις εμπορικές συναλλαγές (COM(2002) 513 τελικό)·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σχετικά με το θέμα αυτό, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 265 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και την επιστολή της κας Loyola De Palacio, Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προς τον κ. Albert Bore, Πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών, με την ίδια ημερομηνία, με την οποία ζητείται η γνώμη της ΕΤΠ επί του θέματος, σύμφωνα με το πρωτόκολλο συνεργασίας του 2001·

έχοντας υπόψη το Πρωτόκολλο για τις μορφές συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών που υπογράφηκε από τους Προέδρους των δύο οργάνων στις 20 Σεπτεμβρίου 2001 (DI CdR 81/2001 rev.)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, στις 9 Οκτωβρίου 2002, να αναθέσει την προετοιμασία της σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» (σημείο 7 β της ημερήσιας διάταξης, 2002/DEV/5)·

έχοντας υπόψη τα Άρθρα 177 και 178 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη τη Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης μεταξύ των μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της που υπογράφηκε στο Κοτονού την 23η Ιουνίου 2000·

έχοντας υπόψη την Κοινή Δήλωση του Συμβουλίου και της Επιτροπής με θέμα την Αναπτυξιακή Πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στις 10 Νοεμβρίου 2000·

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Τέταρτης Υπουργικής Συνεδρίασης του ΠΟΕ στη Ντόχα το Νοέμβριο 2001·

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα των Παγκόσμιων Διασκέψεων του Monterrey για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης το Μάρτιο 2002 και του Γιοχάνεσμπουργκ για την αειφόρο ανάπτυξη το Σεπτέμβριο 2002·

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα την Αναπτυξιακή Πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (COM(2000) 212 τελικό)·

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Προς μια παγκόσμια σύμπραξη για αειφόρο ανάπτυξη (COM(2002) 82 τελικό)·

έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ενίσχυση των ικανοτήτων στις αναπτυσσόμενες χώρες με ημερομηνία 18 Μαρτίου 2003 (A5-0066/2003 — 2002/2157(INI))·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για τη Συνέχιση των Διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ (CdR 181/2002 fin (1))·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 100/2003 rev.) που υιοθετήθηκε στις 23 Μαΐου 2003 από την επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» (Εισηγητής: ο sir Ron Watson, CBE, Μέλος του Συμβουλίου του Μητροπολιτικού Δήμου του Sefton (UK/ΕΛΚ))·

(1) ΕΕ C 192 της 12.8.2002, σ. 37.

Εκτιμώντας ότι:

- 1) Η ενσωμάτωση των αναπτυσσομένων χωρών, και ειδικότερα των λιγότερο προηγμένων χωρών, στην παγκόσμια οικονομία είναι αναγκαία προϋπόθεση για τη μεγέθυνσή τους και τη βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξή τους·
- 2) Η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη ευνοεί τη βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των αναπτυσσομένων χωρών, και ιδιαίτερος των πιο μειονεκτούσων, καθώς και την αρμονική και προοδευτική ένταξη των αναπτυσσομένων χωρών στη διεθνή οικονομία·
- 3) Η περιφερειακή ολοκλήρωση και συνεργασία συμβάλλουν στην ένταξη των αναπτυσσομένων χωρών στην παγκόσμια οικονομία και προάγουν επίσης με αποφασιστικό τρόπο την εδραίωση της ειρήνης και την πρόληψη των συγκρούσεων·

υιοθέτησε, κατά την 51η σύνοδο ολομέλειας της 9ης Οκτωβρίου 2003, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Την 1η Ιανουαρίου 1995, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) αντικατέστησε τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (ΓΣΔΕ) ως βασικό φόρουμ για τις πολυμερείς εμπορικές σχέσεις. Η απόφαση για τη σύσταση του ΠΟΕ ελήφθη το 1994 στο Marrakech και υπήρξε το επιστέγασμα μιας οκταετίας πολυμερών εμπορικών συνομιλιών που πραγματοποιήθηκαν κατά το «Γύρο της Ουρουγουάης», στο πλαίσιο της ΓΣΔΕ.

1.2. Μετά το σημαντικό γεγονός της προσχώρησης της Κίνας στον ΠΟΕ, το Δεκέμβριο του 2001, οι χώρες μέλη του ανέρχονται επί του παρόντος σε 144 και αντιπροσωπεύουν ποσοστό υψηλότερο του 90 % των διεθνών εμπορικών συναλλαγών.

1.3. Έπειτα από την πολυσυζητημένη αποτυχία της Τρίτης Υπουργικής Διάσκεψης του ΠΟΕ, το Νοέμβριο του 1999 στο Σιάτλ, στην οποία εκδηλώθηκε σθεναρή αντίδραση κατά της «παγκοσμιοποίησης» και του τρόπου λειτουργίας του ΠΟΕ, πραγματοποιήθηκαν ορισμένες σημαντικές διασκέψεις στο πλαίσιο των οποίων επιζητήθηκε, αφενός, η διαμόρφωση ενός κοινού αποδεκτού πλαισίου για τις παγκόσμιες εμπορικές σχέσεις με σεβασμό προς τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και, αφετέρου, η αντιμετώπιση των αναγκών των 49 Λιγότερο Ανεπτυγμένων Χωρών (ΛΑΧ):

- Η Τέταρτη Υπουργική Συνεδρίαση του ΠΟΕ στη Ντόχα, το Νοέμβριο του 2001, καθόρισε το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Ντόχα το οποίο είναι μία νέα προσέγγιση θετικά επικεντρωμένη στην ανάπτυξη του εμπορίου και στην ενίσχυση των ικανοτήτων με στόχο να προαχθεί η ενεργός συμμετοχή των χωρών στις εμπορικές διαπραγματεύσεις. Ο Γύρος της Ντόχα που διαδέχθηκε το Γύρο της Ουρουγουάης (ο οποίος διήρκεσε από το 1985 έως το 1997) αναμένεται να ολοκληρωθεί την 1η Ιανουαρίου 2005.
- Η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη Χρηματοδότηση της Ανάπτυξης στο Monterrey, το Μάρτιο του 2002, όπου επισημάνθηκε ότι απαιτείται η άρση των περιορισμών του

εμπορίου όσον αφορά την προσφορά, καθώς και εξασφάλιση αξιόπιστης χρηματοδότησης της βοήθειας και της ενίσχυσης των ικανοτήτων που συνδέονται με το εμπόριο.

- Η Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη (WSSD) που πραγματοποιήθηκε στο Γιохάνεσμπουργκ τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο του 2002, κατά την οποία αναγνωρίστηκε η ανάγκη να θεσπιστούν πολιτικές αμοιβαίες υποστήριξης στον τομέα του εμπορίου, της ανάπτυξης και του περιβάλλοντος.

1.4. Η Ευρωπαϊκή Ένωση συμμετείχε ενεργά στις εν λόγω διασκέψεις του ΠΟΕ και των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και γενικότερα σε διαπραγματεύσεις για το εμπόριο και την ανάπτυξη:

- Ο Pascal Lamy, Επίτροπος της ΕΕ αρμόδιος για θέματα εμπορίου, τόνισε ότι απαιτείται ένας νέος εκτεταμένος γύρος διαπραγματεύσεων (δηλ. το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Ντόχα) και υποστήριξε την πρόθεση του ΠΟΕ να επεκτείνει τους εμπορικούς κανόνες και την εφαρμογή τους στον τομέα των υπηρεσιών διαμέσου της Γενικής Συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS).
- Η ΕΕ διεξάγει επί του παρόντος μια ιδιαίτερα αμφισβητούμενη από πολιτική άποψη δημόσια συζήτηση σχετικά με την ανάγκη μεταρρύθμισης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) και ασχολείται με τη διαμόρφωση της διαπραγματευτικής της θέσης στον ΠΟΕ για το γεωργικό τομέα (ο κ. Bocklet, Υπουργός του κρατιδίου της Βαυαρίας αρμόδιος για ομοσπονδιακές και ευρωπαϊκές υποθέσεις, ήταν ο εισηγητής γνωμοδότησης επί του θέματος η οποία υιοθετήθηκε κατά τη σύνοδο ολομέλειας της 9ης Απριλίου 2003).
- Η ΕΕ έχει αναπτύξει μία πρωτοβουλία γνωστή ως «όλα εκτός από όπλα» (Everything But Arms — EBA), με την οποία ενθαρρύνεται η εισαγωγή ατελών στις βιομηχανικές χώρες όλων των γεωργικών προϊόντων από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου (δηλ. από τις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Χώρες (ΛΑΧ) οι οποίες αυτή τη στιγμή είναι 49).

— Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε τον Απρίλιο του 2000 ανακοίνωση με θέμα «Η αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας»⁽¹⁾, στην οποία προβάλλεται η ανάγκη να παρασχεθεί βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες, προκειμένου να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συμμετέχουν αποτελεσματικά σε εμπορικές διαπραγματεύσεις, και να υποστηρίχθουν οι πολιτικές μεταρρυθμίσεις που θα συνέβαλαν στην ενίσχυση του εμπορίου και την προσέλκυση επενδύσεων (π.χ. προαγωγή υγιών μακροοικονομικών πολιτικών, στήριξη της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα).

1.5. Από τη μία πλευρά, η πολιτική της ΕΕ έχει εξάρει τη σημασία της οικονομικής ανάπτυξης, του εμπορίου και του ανταγωνισμού στο πλαίσιο ενός σαφούς προγράμματος «φιλελευθεροποίησης», ενώ από την άλλη πλευρά έχει εστιασθεί στην ευρύτερη έννοια της «αειφόρου ανάπτυξης», η οποία ορίζεται ως ο συνδυασμός «τριών πυλώνων»: της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ανάπτυξης (συμπεριλαμβανομένων θεμάτων που αφορούν την υγεία, την ισότιμη μεταχείριση και τα δικαιώματα των εργαζομένων). Σε ορισμένες περιπτώσεις, προστίθεται και ένας τέταρτος πυλώνας: η πολιτιστική ανάπτυξη ή η πολιτιστική ταυτότητα. Άλλες βασικές αρχές της αειφόρου ανάπτυξης είναι η «μελλοντική θεώρηση» ή η δίκαιη αντιμετώπιση των γενεών (δηλαδή, να μην ευνοείται η παρούσα γενεά εις βάρος των μελλοντικών γενεών επιδιώκοντας βραχυπρόθεσμα οφέλη, χωρίς την παραμικρή διορατικότητα) και η «σφαιρική θεώρηση» (αναγνωρίζοντας ότι είναι σημαντικό να εξετάζονται οι συνέπειες των πράξεων από την άποψη του συνολικού αντικτύπου τους στο περιβάλλον, πιο μακροπρόθεσμα).

1.6. Η ΕΕ έχει παραδεχθεί ότι οι εν λόγω δύο προσεγγίσεις πρέπει να είναι «συνεκτικές» και «διαδραστικές», κατά κύριο λόγο στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προς μια παγκόσμια σύμπραξη για αειφόρο ανάπτυξη»⁽²⁾. Έχει καταβληθεί σαφής προσπάθεια για την επίτευξη μεγαλύτερης συνέπειας έναντι των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης στο πλαίσιο των κυριότερων πολιτικών της ΕΕ (π.χ. της ΚΓΠ, της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, αλλά και των πολιτικών στους τομείς του εμπορίου, της ενέργειας, των μεταφορών και της βιομηχανίας).

2. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. αναγνωρίζει ότι η σχέση μεταξύ της προώθησης των εμπορικών συναλλαγών, της οικονομικής ανάπτυξης και του περιορισμού της φτώχειας είναι εξαιρετικά πολυσύνθετη·

2.2. εκτιμά ότι, κατά γενικό κανόνα τόσο κατά το παρελθόν όσο και επί του παρόντος, η διεύρυνση των εμπορικών συναλλαγών

μεταξύ των εθνών έχει θετικά αποτελέσματα από πλευράς επενδύσεων και οικονομικής ανάπτυξης·

2.3. είναι της γνώμης, ωστόσο, ότι η σχέση με τον περιορισμό της φτώχειας είναι λιγότερο προφανής δεδομένου ότι εξαρτάται από έναν συνδυασμό διαφόρων ενδογενών πολιτικών και θεσμικών παραγόντων: ένας «χρηστός κύκλος» εμπορικής και οικονομικής ανάπτυξης ενδέχεται να περιορίσει τη φτώχεια στο σύνολο της κοινωνίας υπό συνθήκες απόλυτης ένδειας, ενώ αντίθετα στις ανεπτυγμένες κοινωνίες υπάρχει ενδεχόμενο να επιτείνει τις ανισότητες ως προς τον πλούτο και τα εισοδήματα·

2.4. επικροτεί ευρέως τη σημαντική έμφαση που δίδεται από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Ντόχα στη σχέση μεταξύ του εμπορίου, της ανάπτυξης, του περιορισμού της φτώχειας και της ανάπτυξης των ικανοτήτων.

Θετικό πρότυπο ανοίγματος των αγορών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.5. θεωρεί ότι, για την επιτυχή έκβαση ενός ανοίγματος των αγορών, επιβάλλεται να πληρούνται ορισμένες βασικές προϋποθέσεις οι οποίες γενικώς καλύπτονται ικανοποιητικά από την ανακοίνωση της Επιτροπής, παρότι ορισμένες εξ αυτών χρήζουν περαιτέρω προβολής·

2.6. υποστηρίζει ότι αυτό που χρειάζεται, εν γένει, είναι η επίτευξη της δέουσας ισορροπίας μεταξύ, αφενός, της παρότρυνσης προς το εμπόριο, τις επενδύσεις και την οικονομική ανάπτυξη — στα πλαίσια ενός προγράμματος βασισμένου στη φιλελευθεροποίηση και στην παγκοσμιοποίηση — που μπορεί αναμφίβολα να προκαλέσει σημαντική βελτίωση της ευημερίας στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και, αφετέρου, της τήρησης των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης, της καθιέρωσης δίκαιων όρων εμπορίου υπό συνθήκες διαφάνειας και της ρητής αναγνώρισης εκ μέρους των πλουσιότερων βιομηχανικών χωρών των έντονων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες κατά τις εμπορικές διαπραγματεύσεις εξαιτίας της υπερβολικής εξάρτησής τους από ένα περιορισμένο φάσμα γεωργικών και μεταποιημένων προϊόντων τα οποία είναι εξαιρετικά ευάλωτα στις διακυμάνσεις της αγοράς, αλλά και εξαιτίας της αδυναμίας τους να διεξάγουν πολύπλοκες διαπραγματεύσεις επί ίσοις όροις·

2.7. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι επί του παρόντος δεν υφίσταται τέτοιου είδους ισορροπία, από την άποψη ότι:

— παρά την πρόσφατη Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη (WSSD), η οποία επεδίωξε το συνδυασμό των τριών πυλώνων της αειφόρου ανάπτυξης (της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος), οι κυβερνήσεις και οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να δίδουν μεγαλύτερη έμφαση στην οικονομική ανάπτυξη — συμπεριλαμβανομένου και του εμπορίου — από ό,τι στις δύο άλλες αρχές·

⁽¹⁾ COM(2000) 212 τελικό.

⁽²⁾ COM(2002) 82 τελικό.

- ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), ο οποίος διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο όσον αφορά τη διαμόρφωση δεσμευτικού πλαισίου κανόνων για τις εμπορικές σχέσεις, ακολουθεί ένα δυναμικό πρόγραμμα οικονομικής φιλελευθέρωσης παραβλέποντας την κοινωνική ανάπτυξη (θέματα σχετικά με την υγεία, τις συνθήκες εργασίας, την ισότιμη μεταχείριση και τη φτώχεια), την προστασία του περιβάλλοντος και την πολιτιστική ταυτότητα, η οποία θεωρείται από ορισμένους ως ο τέταρτος πυλώνας της αειφόρου ανάπτυξης. Αυτή η μονομερής εστίαση της προσοχής σε μία μόνο συνιστώσα της αειφόρου ανάπτυξης δεν θα αποτελούσε πρόβλημα εάν ο ΠΟΕ λειτουργούσε εντός ενός ανώτερου θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου ικανού να επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ των διαφορετικών πυλώνων· κάτι τέτοιο, όμως, δεν συμβαίνει ούτε καν στο επίπεδο των Ηνωμένων Εθνών, με αποτέλεσμα να διαθέτει ο ΠΟΕ ευρεία αυτονομία, μηχανισμό επίλυσης των διαφορών και εκτελεστικές εξουσίες που δεν διαθέτουν αντίστοιχες διεθνείς οργανώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών –UNEP, Επιτροπή Αειφόρου Ανάπτυξης)·
- οι πλουσιότερες, βιομηχανικές χώρες καθυστερούν να υλοποιήσουν τις υποσχέσεις τους όσον αφορά τη μείωση των δασμών και των επιχορηγήσεων κατά την εξαγωγή: κατόπιν τούτου εκτιμάται ότι οι φτωχές χώρες ζημιώνονται κατά 2 δισεκατομμύρια δολάρια (\$) ημερησίως, εξαιτίας άδικων εμπορικών κανόνων, ποσό το οποίο υπερβαίνει κατά 14 φορές το ποσό της βοήθειας που τους χορηγείται (1)·
- οι ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου δεν έχουν μέχρι στιγμής αντιληφθεί τη σημασία της καθιέρωσης περισσότερο «ισότιμου πεδίου δράσης», κατά πρώτον, αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι οι φτωχότερες χώρες αδυνατούν να συναγωνισθούν τους διαπραγματευτές των βιομηχανικών χωρών που διαθέτουν πολύ περισσότερους πόρους και, κατά δεύτερον, παρέχοντας βοήθεια στις χώρες αυτές για την ανάπτυξη της εν λόγω ικανότητας: περίπου 30 χώρες μέλη του ΠΟΕ δεν είναι σε θέση να διατηρούν γραφεία στη Γενεύη, στην έδρα του ΠΟΕ, ενώ ελάχιστες αναπτυσσόμενες χώρες μπορούν να επωμισθούν το κόστος αποστολών με επαρκή αριθμό μελών για την κάλυψη των 40 ή 50 σημαντικών εμπορικών συνεδριάσεων που πραγματοποιούνται κατά μέσο όρο στη Γενεύη σε εβδομαδιαία βάση (2).

Βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.8. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος για τον περιορισμό των εμποδίων στις εμπορικές συναλλαγές τόσο στις βιομηχανικές όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και για την επέκταση των πολυμερών υποχρεώσεων σε τομείς όπως τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η γεωργία, η κλωστοϋφαντουργία και τα είδη ένδυσης·

2.9. έχει, εντούτοις, επίγνωση του γεγονότος ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες εξακολουθούν να προσκρούουν σε σημαντικά εμπόδια

κατά τις εξαγωγές τους τόσο προς βιομηχανικές χώρες όσο και προς άλλες αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και ότι η περαιτέρω ελευθέρωση του εμπορίου στο γεωργικό τομέα είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να σημειωθεί πρόοδος για τη μείωση της φτώχειας: στις χώρες υψηλού εισοδήματος, ο μέσος συντελεστής τελωνειακών δασμών για τα γεωργικά προϊόντα είναι περίπου δύο φορές υψηλότερος από το μέσο συντελεστή που εφαρμόζεται στα μεταποιημένα προϊόντα και οι εισαγωγικοί δασμοί στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι ουσιαστικά διπλάσιοι από ό,τι στις βιομηχανικές χώρες·

2.10. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι, παρά την πρόοδο που σημειώθηκε μετά το Γύρο της Ουρουγουάης, η στήριξη του γεωργικού τομέα — με τη μορφή επιδοτήσεων — εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα εκτεταμένη στις βιομηχανικές χώρες και το 2000 ανήλθε σε 327 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (US\$) (3)·

2.11. υποστηρίζει το Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων (ΣΓΠ) της ΕΕ που αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των εξαγωγών των αναπτυσσόμενων χωρών, καθώς και άλλες μορφές παραχωρήσεων, όπως η πρωτοβουλία «όλα εκτός από όπλα» υπέρ των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών·

2.12. αναγνωρίζει το γεγονός ότι η σύναψη συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών και η συνακόλουθη μείωση (ή και κατάργηση) των τελωνειακών δασμών ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικό πρόβλημα στις αναπτυσσόμενες χώρες λόγω απώλειας κρατικών εσόδων: σε πολλές χώρες οι τελωνειακοί δασμοί αποτελούν βασική πηγή των δημοσίων οικονομικών (π.χ. αντιπροσωπεύουν ποσοστό 32 % στην Παπούα-Νέα Γουινέα και 77 % στη Γουινέα)· απαιτείται συνεπώς μεταβατική χρηματοδοτική στήριξη για τη μετρίαση του αντικτύπου των απωλειών αυτών·

2.13. αντιλαμβάνεται τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η ΕΕ στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΠΠ για την εξεύρεση ισορροπίας μεταξύ των αντικρουόμενων στόχων, αφενός, του περιορισμού των δασμολογικών φραγμών στο γεωργικό τομέα — και, ειδικότερα, των επιχορηγήσεων κατά την εξαγωγή — και, αφετέρου, της διαφύλαξης του «γεωργικού προτύπου της ΕΕ», η οποία προϋποθέτει τη λήψη μέτρων στήριξης σε εθνικό επίπεδο με στόχο τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την προαγωγή της αειφόρου αγροτικής ανάπτυξης, την ευημερία των ζώων και την προστασία των καταναλωτών (και, φυσικά, για την εξασφάλιση των εισοδημάτων των γεωργών)·

2.14. ανησυχεί, ωστόσο, μήπως τα επιχειρήματα που διατυπώθηκαν με στόχο να διατηρηθεί η αρτιότητα του ευρωπαϊκού γεωργικού προτύπου και να αποτραπεί η περαιτέρω μείωση των δασμών, πέραν των όσων συμφωνήθηκαν βάσει της πρωτοβουλίας «όλα εκτός από όπλα» — όπως τόσο πειστικά υποστηρίχθηκε στη γνωμοδότηση του κ. Bocklet με θέμα «Οι διαπραγματευτικές θέσεις της ΕΕ για τον επόμενο κύκλο διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ για τον γεωργικό τομέα» — οδηγήσουν μελλοντικά στην αναχαιτίση οποιασδήποτε προόδου για την ελευθέρωση του εμπορίου, σε περίπτωση που οι δικαιολογημένες ανησυχίες που εκφράστηκαν στη γνωμοδότηση του κ. Bocklet χρησιμοποιηθούν από όσους επιδιώκουν τη διατήρηση της παρούσας κατάστασης πραγμάτων ως πρόσχημα για την απόρριψη κάθε έλλογης μεταρρύθμισης στον εν λόγω τομέα.

(1) «The Least Developed Countries Report», (Έκθεση για τις ΛΑΧ), UNCTAD, 1999.

(2) «World Development Report 2000/2001: Attacking Poverty», (Έκθεση για την Παγκόσμια Ανάπτυξη: Καταπολέμηση της Φτώχειας) Παγκόσμια Τράπεζα, 2001.

(3) Παγκόσμια Τράπεζα, «Global Economic Prospects 2002», (Παγκόσμιες Οικονομικές Προοπτικές για το 2002).

Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.15. επικροτεί ευρέως την έμφαση που δίδεται από την παρούσα ανακοίνωση στην ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων στις αναπτυσσόμενες χώρες προκειμένου να κατορθώσουν να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη από τις εμπορικές συναλλαγές·

2.16. αναγνωρίζει ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες αντιμετωπίζουν ένα ευρύ φάσμα προβλημάτων όσον αφορά τις εγχώριες ικανότητές τους, τα οποία πρέπει να διευθετηθούν με ένα συνδυασμό Δημόσιας Αναπτυξιακής Βοήθειας (ODA), επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων· μεταξύ των προβλημάτων αυτών περιλαμβάνονται τα εξής:

- πολιτικές οι οποίες υπονομεύουν τις επενδύσεις και την ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας
- υπανάπτυκτος χρηματοπιστωτικός τομέας
- ανεπαρκείς υλικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, των δημοσίων υπηρεσιών και των τηλεπικοινωνιών
- αναφαρβητισμός και χαμηλά εκπαιδευτικά πρότυπα
- παγιωμένη διαφθορά
- κοινωνικές αναταραχές

2.17. διαπιστώνει επιπλέον μια σειρά αλληλένδετων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αναπτυσσόμενες χώρες στο διεθνές εμπορικό προσκήνιο, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- υπερβολική εξάρτηση από περιορισμένο φάσμα γεωργικών και κατεργασμένων προϊόντων που τις καθιστά εξαιρετικά ευάλωτες στην επιδείνωση των συνθηκών του εμπορίου και στη διακύμανση των τιμών της παγκόσμιας αγοράς
- ισχυρός ανταγωνισμός μεταξύ μεγάλου αριθμού μικρο-παραγωγών
- σημαντικοί φραγμοί στο εμπόριο, ιδίως για τα γεωργικά προϊόντα και τα προϊόντα υψηλής εντάσεως εργασίας·

2.18. υπενθυμίζει και επικροτεί την ανακοίνωση που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Απρίλιο του 2000 με θέμα «Η αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» (και την Κοινή Δήλωση Επιτροπής-Συμβουλίου της 10ης Νοεμβρίου 2000) στην οποία προσδιορίζονται ικανοποιητικά οι κυριότεροι τομείς στους οποίους η ΕΕ πρέπει να επικεντρώσει την παροχή βοήθειας για την ανάπτυξη ικανοτήτων στον εμπορικό τομέα· οι εν λόγω τομείς εμπίπτουν σε δύο μεγάλες κατηγορίες (οι οποίες δεν προσδιορίζονται σαφώς στην αρχική ανακοίνωση):

- (i) βοήθεια προοριζόμενη συγκεκριμένα για τη διεξαγωγή εμπορικών διαπραγματεύσεων (συμπεριλαμβανομένης της παροχής βοήθειας για διαπραγματεύσεις με στόχο την προσχώρηση στον ΠΟΕ και για πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις, καθώς και της υποστήριξης της εκτέλεσης υφιστάμενων και μελλοντικών συμφωνιών του ΠΟΕ)·

- (ii) βοήθεια προοριζόμενη γενικότερα για την ενδυνάμωση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών θεσμών της εκάστοτε χώρας, στην οποία συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

- υποστήριξη των πολιτικών μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι αναγκαίες για την ενίσχυση της οικονομικής αποτελεσματικότητας και για τη διασφάλιση μεγαλύτερης συμμετοχής στην παγκόσμια οικονομία
- υποστήριξη της τεχνικής βοήθειας και της ανάπτυξης ικανοτήτων σε συνάρτηση με τις σχέσεις μεταξύ εμπορίου και περιβάλλοντος (π.χ. κατάρτιση για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων)
- προαγωγή υγιών μακροοικονομικών και φορολογικών πολιτικών που θα δημιουργούν ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα
- υποστήριξη της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην οικονομία
- υποστήριξη της ανάπτυξης περιφερειακών αγορών και θεσμών στις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδιαίτερα μέσω της διεξαγωγής διαπραγματεύσεων και της σύναψης διμερών και περιφερειακών συμφωνιών με την ΕΕ· οι Εμπορικές Περιφερειακές Συμφωνίες μεταξύ των αναπτυσσόμενων χωρών μπορούν να προωθήσουν την «ολοκλήρωση Νότου-Νότου», η οποία δύναται να συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, στην αύξηση του ανταγωνισμού, στη διευκόλυνση των οικονομικών κλίμακας και στην προσέλκυση περισσότερων Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ)·

2.19. συμμερίζεται την άποψη που διατυπώνεται στην παρούσα ανακοίνωση όσον αφορά την ανάγκη να ενταχθεί το εμπόριο στις αναπτυξιακές στρατηγικές κατά τρόπο ώστε να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων για τη μείωση της φτώχειας και την αειφόρο ανάπτυξη· τούτο προϋποθέτει να διασφαλισθεί η ενσωμάτωση των εμπορικών θεμάτων στα Έγγραφα Στρατηγικής για τη μείωση της φτώχειας (ΕΣΜΦ) και σε άλλες εθνικές αναπτυξιακές στρατηγικές, σύμφωνα με την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στη Ντόχα, στο Monterrey και στο Γιοχάνεσμπουργκ·

2.20. εφιστά την προσοχή, σε αυτό το πλαίσιο, στις τεράστιες δυνατότητες που προσφέρει ο τουρισμός — και δη ο οικολογικός — επιφέροντας αξιοσημείωτες εξελίξεις οι οποίες μπορούν να συντελέσουν στη δημιουργία τοπικής απασχόλησης, στη σημαντική βελτίωση των υποδομών και — υπό την προϋπόθεση ότι θα χρησιμοποιηθεί σωστά — στην προστασία του περιβάλλοντος και του τοπικού πολιτισμού·

2.21. επιδοκιμάζει τις προτάσεις της Επιτροπής όσον αφορά την επικέντρωση της βοήθειας της ΕΕ στους ακόλουθους τομείς:

- παροχή βοήθειας για την προσχώρηση στον ΠΟΕ, κυρίως μέσω προγραμμάτων κατάρτισης

- στήριξη για την εκτέλεση των συμφωνιών του ΠΟΕ, ιδίως όσον αφορά τη βοήθεια που απαιτείται για τη δημιουργία σχετικών θεσμικών και ρυθμιστικών πλαισίων
- υποστήριξη ευρύτερων πολιτικών μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης της διοικητικής μεταρρύθμισης των τελωνείων (π.χ. απλοποίηση και εναρμόνιση των εγγράφων και των διαδικασιών εισαγωγής και εξαγωγής)· εξασφάλιση της συμμόρφωσης των ρυθμιστικών και εκτελεστικών συστημάτων προς τους διεθνείς κανόνες (π.χ. υγεία, πρότυπα εργασίας, υγειονομικές και φυτοϋγειονομικές συμφωνίες)· και κατοχύρωση της εφαρμογής και εκτέλεσης της κατάλληλης νομοθεσίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας·

2.22. συμφωνεί με την έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾ στην οποία αναφέρεται ότι:

«λαμβάνοντας υπόψη ότι το, ακόμη και μη αμοιβαίο, δικαίωμα πρόσβασης των φτωχότερων χωρών στις αγορές των ανεπτυγμένων χωρών επ' ουδενί μπορεί να εξασφαλίσει την πραγματική ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών, αν δεν συνοδεύεται, εκ παραλλήλου, από την ενίσχυση των ικανοτήτων βιομηχανικής και γεωργικής ανάπτυξης, το σεβασμό των κανόνων πιστοποίησης και τυποποίησης που ισχύουν στις χώρες εισαγωγής, ιδίως στον υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό τομέα, και τη γνώση των κυκλωμάτων εμπορίας»

2.23. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για την ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω των σχέσεων διεθνούς συνεργασίας μεταξύ δήμων και περιφερειών· οι σχέσεις αυτές όπως οι αδελφοποιήσεις πόλεων και η συμμετοχή σε σχέδια για την ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας (στα οποία θα περιλαμβάνονται στο μέλλον οι εταιρικές σχέσεις τύπου 2 που εξαγγέλθηκαν στη Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη του Γιοχά-

(1) A5-0066/2003 — 2002/2157 (INI).

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

νεσμπουργκ το 2002) θα επιτρέψουν στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ να μεταβιβάσουν στις αρχές των αναπτυσσόμενων χωρών τις δεξιότητές τους και την πείρα τους στη διαχείριση της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης και στις εμπορικές σχέσεις.

2.24. αναγνωρίζει σχετικά ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ διαθέτουν σημαντικές εξουσίες και αρμοδιότητες (και συνεπώς δεξιότητες και πείρα) όσον αφορά τις πολιτικές και τις υπηρεσίες που ασκούν σημαντική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα και το εμπόριο, όπως:

- στρατηγικός προγραμματισμός
- υποδομές και υπηρεσίες στον τομέα των μεταφορών
- διαχείριση της οικονομικής ανάπτυξης
- ενθάρρυνση και παροχή κινήτρων για εσωτερικές επενδύσεις, περιλαμβανομένου του τουρισμού
- ανάπτυξη οικονομικών εταιρικών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και τοπικών αρχών (περιλαμβανομένων πρωτοβουλιών δημόσιας/ιδιωτικής χρηματοδότησης)
- προώθηση και ρύθμιση των τοπικών αγορών
- εκπαίδευση και επιμόρφωση
- πολιτικές για τις δημόσιες προμήθειες (λαμβάνομένης υπόψη της πιθανότητας για καθορισμό των προϋποθέσεων «δίκαιου εμπορίου»)

2.25. προτρέπει την Επιτροπή να μεριμνήσει για τη δημιουργία κλίματος το οποίο, σε συνδυασμό με αύξηση των επιχορηγήσεων, να παρέχει τη δυνατότητα στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και στους φορείς της κοινωνίας των πολιτών — ΜΚΟ, εκκλησίες και συνδικαλιστικές οργανώσεις — και στις επιχειρήσεις να συμμετέχουν στη διαδικασία ανάπτυξης ικανοτήτων στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διεξαγωγή επίσημων ελέγχων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα»

(2004/C 23/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διεξαγωγή επίσημων ελέγχων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα» (COM(2003) 52 τελικό — 2003/0030 (COD))·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2003, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για αυτό το θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 152 παράγραφος 4 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 14ης Μαΐου 2002, να αναθέσει στην επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Λευκή Βίβλος για την ασφάλεια των τροφίμων» (CdR 77/2000 fin) (1)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 67/2003 rev. 2) που υιοθέτησε στις 12 Ιουνίου 2003 η επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη» (εισηγητής: ο κ. Xavier Desgain, Μέλος του Κοινοβουλίου της Περιφέρειας της Βαλлонίας (B))·

εκτιμώντας ότι το ενδιαφέρον των μελών της ΕΤΠ για μια πολιτική σχετικά με τα τρόφιμα που να βασίζεται σε υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας των καταναλωτών·

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 51η σύνοδο ολομέλειάς της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2003, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Απόψεις και συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. Διαπιστώνει ότι οι στόχοι αυτής της πρότασης κανονισμού ανταποκρίνονται στις παρατηρήσεις που είχε εκφράσει στη γνωμοδότησή της της 12ης Απριλίου 2000 σχετικά με το Λευκό Βιβλίο για την ασφάλεια των τροφίμων (CdR 77/2000 fin), αλλά προκαλούν εν πολλοίς τις ίδιες ανησυχίες.

1.2. Αναγνωρίζει ότι οι θεμελιώδεις αρχές της ασφάλειας των τροφίμων και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών πρέπει να στηριχθούν σε μια πλήρη και ολοκληρωμένη προσέγγιση, η οποία να καλύπτει όλη την τροφική αλυσίδα από την παραγωγή έως την κατανάλωση, με τα εξής στοιχεία:

- διαφάνεια όλων των ενεργειών και των απόψεων,
- παροχή όσο το δυνατόν περισσότερων πληροφοριών με σαφή και κατανοητό τρόπο, ώστε να μπορεί ο καταναλωτής να κάνει αποτελεσματικές επιλογές,
- δυνατότητα αποτελεσματικού εντοπισμού όλων των τροφίμων, των ζωοτροφών και των συστατικών του στο σύνολο της τροφικής αλυσίδας μέχρι τον καταναλωτή, εξασφαλίζοντας σε κάθε στάδιο της διαδικασίας τη δυνατότητα προσδιορισμού όλων των συστατικών·
- εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης, όποτε το απαιτούν οι περιστάσεις.

1.3. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη βούληση της Επιτροπής να συγκεντρώσει σε έναν κοινό κανονισμό τους ελέγχους των τροφίμων και των ζωοτροφών.

(1) EE C 226 της 8.8.2000, σ. 7.

1.4. Επιθυμεί να μπορέσουν οι γενικές αυτές διατάξεις να εφαρμοσθούν, όσον αφορά τους στόχους της παρούσας πρότασης κανονισμού, και στους επίσημους ελέγχους που αποσκοπούν στην εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τους κανόνες για την κοινή οργάνωση των αγορών των αγροτικών προϊόντων (αρόσιμα προϊόντα, οίνος, ελαιόλαδο, σπυροκρηπυτικά, λυκίσκος, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, βόειο και μοσχαρίσιο κρέας, αίγαιο και πρόβειο κρέας και μέλι), ώστε από τις οριζόντιες διατάξεις του παρόντος κανονισμού να καλύπτεται όλη η αγροτική παραγωγή.

1.5. Κρίνει ότι θα πρέπει να προσαρμοσθεί τουλάχιστον η οδηγία 2000/29/EK (2) περί μέτρων κατά της εισαγωγής στην Κοινότητα οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα και κατά της εξάπλωσής τους στο εσωτερικό της Κοινότητας.

1.6. Υποστηρίζει την εφαρμογή πολυετών εθνικών σχεδίων ελέγχου. Ωστόσο, στη γνωμοδότησή της για το Λευκό Βιβλίο σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων, η ΕΤΠ παραδέχεται την ανάγκη αναγνώρισης και σεβασμού της ποικιλομορφίας και της πολιτιστικής και οικονομικής σημασίας των περιφερειακών και τοπικών παραδόσεων και εθίμων όσον αφορά την παραγωγή και τη γεύση των τροφίμων και, κατά συνέπεια, την ανάγκη διαρκούς επιδίωξης της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ της ασφάλειας του καταναλωτή και της δυνατότητας επιλογής του, κρίνει δε ότι, η προώθηση και η στήριξη τυπικών προϊόντων διατροφής από διάφορες τοπικές παραδόσεις αποτελεί έναν πολύ ενδεδειγμένο τρόπο να παρέχονται υγιεινά τρόφιμα στον καταναλωτή και, ταυτόχρονα, να βοηθούνται οι οικονομίες πολλών αγροτικών περιοχών. Οι ενισχύσεις αυτές παραμένουν σημαντικές και πρέπει να ενσωματωθούν στα πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου (άρθρο 42

(2) EE L 169 της 10.7.2000, σ. 1.

της πρότασης κανονισμού). Είναι, πράγματι, λογικό το ότι αυτά τα σχέδια επικεντρώνουν τις δράσεις ελέγχου στους τομείς με τους περισσότερους κινδύνους (σύνδεση με μεθόδους διαχείρισης των αποβλήτων, επεξεργασία και παραγωγή σε πολύ μεγάλες ποσότητες, φύση και τρόπος της παραγωγής). Για τον λόγο αυτό, πρέπει να δοθεί προσοχή στη διατύπωση του άρθρου 43 της πρότασης κανονισμού. Η αιτιολογική σκέψη αριθ. 13 του προτεινόμενου κανονισμού ορίζει ότι η συχνότητα των επίσημων ελέγχων πρέπει να έχει τακτική βάση και να είναι ανάλογη με τον κίνδυνο. Η εκτίμηση αυτή του κινδύνου θα πρέπει να διευκρινιστεί ανάλογα με τον τρόπο παραγωγής, επεξεργασίας και διανομής και ανάλογα με τον όγκο της παραγωγής. Για τους λόγους που εξετέθησαν ανωτέρω και για να εξασφαλισθεί η βέλτιστη διαχείριση των πολυετών εθνικών σχεδίων ελέγχου, είναι απαραίτητο τα κράτη μέλη να προβλέπουν, ήδη από την φάση της προετοιμασίας των σχεδίων, τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Το ίδιο θα πρέπει να συμβαίνει και κατά την κατάρτιση των σχεδίων έκτακτης ανάγκης, για τα οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 13.

1.7. Επιθυμεί να αξιολογούνται οι κίνδυνοι ανάλογα με κάθε μέθοδο παραγωγής, να διενεργούνται σε όσο το δυνατό νωρίτερο στάδιο της διαδικασίας και να αφορούν κατά προτεραιότητα τις μεγάλες βιομηχανικές μονάδες και την αλυσίδα της κατάψυξης.

1.8. Εκτιμά ότι η αλυσίδα παραγωγής ζωοτροφών είχε έντονη συμμετοχή στις περισσότερες κρίσεις της διατροφής κατά τα τελευταία χρόνια· γι' αυτό, ζητά να προβλεφθούν ενισχυμένοι και πιο συχνοί έλεγχοι σε αυτόν τον τομέα και να προσανατολίζονται οι έλεγχοι αυτοί προς την πρόληψη των κινδύνων.

1.9. Ζητά να είναι ο κανονισμός αρκετά ευέλικτος, ώστε να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των τομέων που καλύπτονται από τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1991 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής⁽¹⁾, (ΕΟΚ) αριθ. 2081/92 του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 1992 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων⁽²⁾ και (ΕΟΚ) αριθ. 2082/

(1) ΕΕ L 198 της 22.7.1991, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 436/2001 της Επιτροπής (ΕΕ L 63 της 3.3.2001, σ. 16).

(2) ΕΕ L 208 της 24.7.1992, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2796/2000 της Επιτροπής (ΕΕ L 324 της 21.12.2000, σ. 26).

92 της 14ης Ιουλίου 1992⁽³⁾ για τις βεβαιώσεις ιδιοτυπίας των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων.

1.10. Επιθυμεί να λαμβάνεται πραγματικά υπόψη στα πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου η απαίτηση ανιχνευσιμότητας καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας και να διασφαλίζεται η διαφάνειά της.

1.11. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θέση σε εφαρμογή κοινοτικών ελέγχων στα κράτη μέλη μέσω γενικότερων ερευνών, πράγμα που θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να βελτιώσουν τις διαδικασίες ελέγχου.

1.12. Τάσσεται υπέρ της υποχρέωσης των κρατών μελών, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που ορίζει η Συνθήκη ΕΚ, να προβλέπουν ποινικές κυρώσεις για τις σοβαρές παραβάσεις που είναι δυνατόν να καταλήξουν στη διάθεση επικίνδυνων προϊόντων στην αγορά, κατά την έννοια των άρθρων 14 και 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002⁽⁴⁾ (για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας των τροφίμων), διότι σε πολλές περιπτώσεις μόνο οι ποινικές κυρώσεις είναι πραγματικά αποτρεπτικές. Ωστόσο, για ορισμένες παραβάσεις είναι αναγκαίο να προβλεφθούν και διοικητικές κυρώσεις, που να επιβάλλονται με ταχύτερο τρόπο. Ωστόσο, η ΕΤΠ θα επιθυμούσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιβάλει, στο μέλλον, εναρμονισμένες ευρωπαϊκές ποινικές κυρώσεις, έχοντας επίγνωση ότι η καθιέρωση τέτοιων ποινικών κυρώσεων, που να ισχύουν σε όλη την έκταση της ΕΕ, θα απαιτήσει, κατά πάσα πιθανότητα, αναθεώρηση της Συνθήκης.

1.13. Καλεί την Επιτροπή, για να μην προκληθεί στρέβλωση του ανταγωνισμού, να θεσπίσει ένα σύστημα με εναρμονισμένα επίπεδα τελών για τους τομείς των ζωοτροφών και των τροφίμων, το οποίο να λαμβάνει υπόψη, σε περίπτωση που αυτοί δεν συμμορφώνονται προς τη νομοθεσία σχετικά με τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα, τις δραστηριότητες ελέγχου που υπερβαίνουν τη συνήθη δραστηριότητα επίβλεψης· ζητά επίσης να προβλεφθεί ορισμένη ευελιξία στο σύστημα των τελών ελέγχου, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα συμφέροντα των μικρών επιχειρήσεων.

1.14. Επιθυμεί να ληφθούν υπόψη οι διάφορες παρατηρήσεις της στα μαθήματα που διοργανώνει η Επιτροπή για το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τους ελέγχους.

(3) ΕΕ L 208 της 24.7.1992, σ. 9.

(4) ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: η βιομηχανική πολιτική σε μια διευρυμένη Ευρώπη»

(2004/C 23/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: η βιομηχανική πολιτική σε μία διευρυμένη Ευρώπη (COM(2002) 714 τελικό).

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12ης Δεκεμβρίου 2002 να ζητήσει την γνωμοδότησή της για το θέμα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 265 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της 4ης Νοεμβρίου 2002 να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» να καταρτίσει γνωμοδότηση για το θέμα.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταγωνιστικότητα της Βιομηχανίας, CdR 140/1995 (1).

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 150/2003 rev.) που υιοθετήθηκε στις 13 Ιουνίου 2003 από την επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» (εισηγητής: ο κ. Roberto Pella, Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου της Biella, (I/EPP).

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 51η σύνοδο ολομέλειας, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2003.

1. Παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. Επικροτεί την ανακοίνωση της Επιτροπής, διότι η εργασία αυτή ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένες απαιτήσεις τις οποίες έχει διατυπώσει η ΕΤΠ όσον αφορά το γεγονός ότι είναι απαραίτητο να παρακολουθούνται εκ του σύνεγγυς, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι εξελίξεις στην βιομηχανική πολιτική, προκειμένου να υπάρχει ταχεία αντίδραση στις πολυάριθμες και απροσδόκητες μεταβολές στον τομέα.

1.2. Επικροτεί την προσέγγιση της Επιτροπής, διότι αναπτύσσει την ανάλυσή της με αφετηρία τις βασικές αρχές που διατυπώθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας την Άνοιξη 2000 και κατόπιν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ το 2001.

1.3. Πιστεύει εξάλλου, ότι στην οπτική της ισόνομης ανάπτυξης των τριών παραγόντων της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας (γνώση, καινοτομία, επιχειρησιακό πνεύμα), αποκτά θεμελιώδη σημασία η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης που διατυπώθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Γκέτεμποργκ.

1.4. Συμμετέχει άμεσα, ως οργάνωση που εκπροσωπεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης, σε όλες τις πτυχές της βιομηχανικής πολιτικής, θεωρούμενης όχι μόνον κατά την αποκλειστικά οικονομική της διάσταση αλλά και με βάση τις σημαντικές πτυχές της που συνδέονται στενά με την κοινωνική πολιτική, την απασχόληση, την κατάρτιση, και το περιβάλλον.

1.5. Συμφωνεί με τον ακριβή προσδιορισμό από την Επιτροπή των πολλαπλών διασυνδέσεων που υφίστανται μεταξύ βιομηχανικής πολιτικής και άλλων πολιτικών της ΕΕ που επηρεάζουν την βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και συμμερίζεται την άποψή της ότι είναι απαραίτητος ο καλύτερος συντονισμός τους.

1.6. Παρατηρεί ότι η ασθενής αύξηση της παραγωγικότητας στην Ευρώπη, καθώς και η σχετικά χαμηλή αύξηση της απασχόλησης συνδέονται με επίμονα διαρθρωτικά προβλήματα. Πρέπει επίσης να μειωθούν δραστικά οι επιβαρύνσεις, συμπεριλαμβανομένων των φόρων επί των επιχειρήσεων και των φόρων επί της εργασίας.

1.7. Εκφράζει ανησυχία για τον αναντίρρητα αργό ρυθμό ανάπτυξης της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, για το λόγο κυρίως ότι υφίστανται ακόμη εξαιρετικά μεγάλες ανισότητες μεταξύ των διαφόρων ζωνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.8. Θεωρεί, ωστόσο, ότι προσεκτικές αναλύσεις όπως η εξεταζόμενη ανακοίνωση της Επιτροπής μπορούν να συμβάλουν ώστε να κατανοηθούν οι αδυναμίες της βιομηχανικής πολιτικής και να αναληφθούν οι απαραίτητες ενέργειες για την άμεση αντιμετώπισή τους.

1.9. Κρίνει ότι, όπως τονίζεται στην ανακοίνωση, η μελλοντική διεύρυνση της ΕΕ θα έχει σημαντική θετική επίδραση, η οποία άλλωστε διαφαίνεται ήδη, και ότι θα πρέπει να προσδιοριστούν τα αναπόφευκτα συναφή προβλήματα που μπορούν να αντιμετωπιστούν, εφόσον οι υποψήφιες χώρες υιοθετήσουν την ανοικτή μέθοδο συντονισμού σύμφωνα με τις προβλεπόμενες συμβατικές διαδικασίες.

(1) ΕΕ C 100 της 22.4.1996, σ. 14.

1.10. Εκφράζει τη σταθερή πρόθεσή της, μέσω των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών που είναι μέλη της, να διαδραματίσει σημαντικότατο ρόλο στη χάραξη μιας αποτελεσματικής βιομηχανικής πολιτικής, με την πεποίθηση ότι η διοικητική αποκέντρωση που πραγματοποιείται σε πολλά κράτη μέλη μπορεί να διασφαλίσει την υποστήριξη όλων των εμπλεκόμενων φορέων έναντι της πολιτικής και, έτσι, να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και τον καταμερισμό των εξουσιών όπως ορίζεται στην Συνθήκη.

1.11. Παροτρύνει την Επιτροπή να αναλύσει τα συστήματα που ενδείκνυνται περισσότερο για τη βελτίωση της βιομηχανικής πολιτικής και εκφράζει ειδικότερα την εκτίμησή της για δύο μεταγενέστερα έγγραφα, τα οποία προβλέπονται εν μέρει από την εξεταζόμενη ανακοίνωση, δηλαδή την Πράσινη Βίβλο για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη⁽¹⁾ και την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις σε μια Ευρώπη που διευρύνεται»⁽²⁾, καθότι περιέχουν βασικές παρατηρήσεις για μια αποτελεσματική βιομηχανική πολιτική με θετικές συνέπειες στο τοπικό επίπεδο.

1.12. Εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή συνδέει άμεσα τη βελτίωση της βιομηχανικής πολιτικής με τη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και διαρκούς κατάρτισης των εργαζομένων.

1.13. Θεωρεί ότι από την άποψη αυτή είναι ιδιαίτερος αποτελεσματικά ορισμένα κοινοτικά προγράμματα που βρίσκονται στο στάδιο εκτέλεσης και επαναλαμβάνει την πεποίθησή της όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του προγράμματος Galileo στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης.

1.14. Συμφωνεί ότι η βιομηχανική πολιτική έχει αναμφισβήτητα κοινωνικές προεκτάσεις και, γι' αυτό, αποδίδει θεμελιώδη σημασία στην ενθάρρυνση ενός αποτελεσματικού επιχειρηματικού πνεύματος διαμέσου, κυρίως, της άμεσης συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών ως προνομιακών συνομιλητών με τους πολίτες.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. Θεωρεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετέχουν ειδικότερα στη φάση ανάλυσης του βαθμού επίτευξης των ειδικών στόχων που θέτει η Επιτροπή για την ευρωπαϊκή βιομηχανική πολιτική.

2.2. Θεωρεί ότι οι αναλύσεις για την αποτελεσματικότητα της βιομηχανικής πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι απαραίτητες προκειμένου να αποκτηθεί μια σφαιρική εικόνα για τη σύγκριση

της αποτελεσματικότητας των διαφόρων λύσεων που υιοθετούνται από τα κράτη μέλη και για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών. Ωστόσο, απαιτούνται και αναλύσεις από τη βάση προς την κορυφή, με αφετηρία το τοπικό επίπεδο, για την υιοθέτηση ειδικών βιομηχανικών πολιτικών, αναφορικά, π.χ., με ειδικά προϊόντα, που μπορούν να εντοπιστούν μόνο χάρη στην ενεργό συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

2.3. Θεωρεί, συνεπώς, ότι η ΕΕ είναι απαραίτητη όχι μόνο για τη θέσπιση των συγκεκριμένων όρων και ως προνομιούχο παρατηρητήριο του συνόλου των ευρωπαϊκών πολιτικών, αλλά και προπάντων ως φορέας που μπορεί να διασφαλίζει την επαφή μεταξύ κρατών, περιφερειών και τοπικών αρχών, και που τους επιτρέπει να ανταλλάσσουν πληροφορίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για λύσεις σε ειδικά προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίζουν από κοινού.

2.4. Υπογραμμίζει ιδιαίτερα ότι πρέπει να επιδιωχθεί η σύγκλιση των εθνικών πολιτικών ώστε να επιλυθεί το χαώδες νομοθετικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα κυρίως οι μικρές επιχειρήσεις και οι μικροεπιχειρήσεις.

2.5. Επικροτεί την πρόταση για συστηματικότερη προσέγγιση της ΕΕ για τη βελτίωση των βασικών όρων, εκφράζει όμως την ανησυχία της για τον αργό ρυθμό με τον οποίον τα διάφορα κράτη μέλη εναρμονίζονται με την ευρωπαϊκή πολιτική. Όπως δικαίως παρατηρεί η Επιτροπή, η βιομηχανική πολιτική πρέπει να μπορεί να προσαρμόζεται όσο το δυνατόν περισσότερο σε καταστάσεις που χαρακτηρίζονται από συνεχή και ταχεία εξέλιξη και, μολονότι η πολιτική θα εφαρμοστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εάν τα ίδια τα κράτη μέλη δεν είναι σε θέση να υιοθετήσουν χωρίς καθυστέρηση τις οδηγίες της ΕΕ, η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής βιομηχανίας θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο.

2.6. Τονίζει ότι είναι απαραίτητη η ενίσχυση των νέων προσεγγίσεων όσον αφορά την ευρωπαϊκή νομοθεσία προκειμένου να καταστεί λιγότερο επαχθής για τις επιχειρήσεις, προπαντός για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες συχνά συνθλίβονται από επαχδέστατη φορολογία. Ειδικότερα, η απαίτηση αυτή, που έχει ουσιαστική σημασία για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις των κρατών μελών, καθίσταται ακόμη πιο σημαντική για τις αντίστοιχες επιχειρήσεις των υποψήφιων χωρών. Ένας άλλος εγγενής κίνδυνος της διεύρυνσης μπορεί να προέλθει πράγματι από την εισβολή μεγάλων ευρωπαϊκών ομίλων, στην αγορά των υποψήφιων χωρών, οι οποίοι θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρές δυσχέρειες στις μικρότερες επιχειρήσεις, και κυρίως στις οικογενειακές επιχειρήσεις.

2.7. Καλεί, συνεπώς την Επιτροπή να μεριμνήσει προκειμένου οι συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων, έστω και εάν είναι απαραίτητες για μια πραγματική ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας στην παγκόσμια αγορά, να μη ζημιώσουν τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που αποτελούν απαραίτητες πηγές δημιουργικότητας και καινοτομίας.

⁽¹⁾ COM(2003) 27 τελικό.

⁽²⁾ COM(2003) 26 τελικό.

2.8. Προτρέπει την Επιτροπή να χαράξει στρατηγικές για την διάδοση των ορθών πρακτικών, όπως οι ομαδοποιήσεις των ΜΜΕ, που αποτελούν το δυναμικό τμήμα του ευρωπαϊκού βιομηχανικού τοπίου και αποτελούν πηγή καινοτόμων ιδεών. Αξίζει ιδιαίτερα να ληφθούν ως παράδειγμα ορισμένες ευρωπαϊκές ομαδοποιήσεις, όπως εκείνες του τομέα των βιοτεχνολογιών, των βιομηχανικών περιοχών του Μονάχου και της Στοκχόλμης ή του κλωστοϋφαντουργικού τομέα της βορειοδυτικής Ιταλίας.

2.9. Παροτρύνει την Επιτροπή να διατηρήσει σταθερή τη συνεργασία της με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, δεδομένου ότι, όπως η ίδια δικαίως διαβεβαιώνει, το δυναμικό της περιφερειακής πολιτικής πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως για την υποστήριξη της διαδικασίας αναδιάρθρωσης η οποία θα συνοδεύσει τη διεύρυνση.

2.10. Υπογραμμίζει ότι μόνο η ενεργός συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές έχει ζωτική σημασία για την απλοποίηση των διοικητικών πράξεων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, έτσι ώστε να διευκολύνεται η διεκπεραίωσή τους από τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες διαφορετικά θα συνέχισαν να δαπανούν για την γραφειοκρατία πόρους που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν για τη βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας.

2.11. Καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις προκειμένου τα χρήσιμα μέσα που δημιουργούνται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές προς όφελος των επιχειρήσεων, όπως, π.χ., η «ενιαία θυρίδα για τις επιχειρήσεις» που εφαρμόζεται στην Ιταλία, να γίνονται εύκολα γνωστά και να προωθούνται σε άλλα κράτη μέλη, ιδίως στις υποψήφιες χώρες. Πράγματι, οι θυρίδες των τοπικών και περιφερειακών αρχών υπέρ των επιχειρήσεων αποτελούν ένα μέσο ιδιαίτερα χρήσιμο όχι μόνο για την διευκόλυνση της διεκπεραίωσης των διοικητικών πρακτικών αλλά συνιστούν, επίσης, και αποτελεσματικό μέσο πληροφόρησης για τις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες.

2.12. Επαναλαμβάνει ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, ιδίως στην προοπτική της διεύρυνσης, μπορούν να συμβάλουν στην επίλυση του προβλήματος της πρόσβασης στις ευρωπαϊκές και κρατικές χρηματοδοτήσεις των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

2.13. Υπογραμμίζει το ζωτικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών όσον αφορά μιαν άλλη πτυχή της ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής: την δια βίου κατάρτιση των εργαζομένων. Πράγματι, η ολοένα και αυξανόμενη ζήτηση προσωπικού με ειδικευση υψηλού επιπέδου από τις επιχειρήσεις πρέπει να διασφαλιστεί με τη συνέργεια των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των πανεπιστημίων, των σχολών κατάρτισης, των ερευνητικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων.

2.14. Εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι, καθώς η ιδιαίτερη κατάρτιση που απαιτείται για τους εργαζόμενους συχνά καθορίζεται σε τοπικό επίπεδο, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, μέσω ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση για την παροχή κατάλληλων μέσων επαγγελματικής κατάρτισης. Η αποτελεσματικότητα των μέσων αυτών θα αυξηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο εφόσον δοθεί η δυνατότητα στις τοπικές

και περιφερειακές αρχές να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να διαδίδουν ορθές πρακτικές. Προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η βιομηχανική πολιτική, με έμφαση στη δια βίου κατάρτιση των εργαζομένων, τα θέματα αυτά να πρέπει να συνδυαστούν με τα τοπικά και περιφερειακά προγράμματα δράσης για την απασχόληση.

2.15. Συμφωνεί με τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι η έρευνα αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της καινοτομίας, αλλά αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική πληροφόρηση της ενημέρωσης είναι θεμελιώδης για το συνδυασμό καινοτόμων πτυχών, φαινομενικά ξένων μεταξύ τους, όπως συνέβη, π.χ., στον κλωστοϋφαντουργικό τομέα με τη διττή σύλληψη «σχεδιασμός και τεχνολογία των πληροφοριών» που κατέστησε την ευρωπαϊκή κλωστοϋφαντουργία πολύ ανταγωνιστική στην διεθνή αγορά.

2.16. Συμφωνεί ότι η ΕΕ πρέπει να καταστεί ολοένα και πιο ελκυστικός χώρος παραγωγής και υπογραμμίζει ότι πρέπει να ενισχυθούν η επικοινωνία και ο τομέας των μεταφορών.

2.17. Ζητεί να αναγνωριστούν στις κοινοτικές και στις εθνικές πολιτικές η σημασία των αεροπορικών μεταφορών για τη διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού. Επίσης οι εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου βασίζονται στην ταχύτητα παράδοσης των αγαθών που αποτελεί καθοριστική συνιστώσα της επιτυχίας. Οι εν λόγω υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών, που είναι αξιόπιστες, ευπρόσβιτες και ανταγωνιστικές, έχουν όλο και μεγαλύτερη σημασία, ιδίως στις απόκεντρες περιοχές.

2.18. Τονίζει την υψηλή επιχειρηματικότητα και το μεγάλο δυναμικό των εθνικών μειονοτήτων, μολονότι αναγνωρίζει το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάνει σχετική αναφορά στην Πράσινη Βίβλο για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη⁽¹⁾, και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει επιμεριστατώμενα ποιες είναι οι δυνατές λύσεις στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η εν λόγω κατηγορία επιχειρηματιών η οποία, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ίδιας της Επιτροπής φαίνεται να επωφελείται λιγότερο από τον μέσο όρο από τις δημόσιες υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων και δεν διαθέτει πολλές επαφές με τις οργανώσεις επιχειρηματιών. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν βασικότατο ρόλο προκειμένου να βοηθηθούν οι επιχειρηματίες που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες και να ξεπεράσουν τις εν λόγω δυσκολίες.

2.19. Καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη διευκόλυνση της δημιουργίας και της απρόσκοπτης δραστηριότητας των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

2.20. Τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι φορείς παροχής υπηρεσιών προς τον πολίτη και μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός γόνιμου επιχειρησιακού περιβάλλοντος, παρέχοντας παράλληλα απλά και αποτελεσματικά μέσα τα οποία μπορούν να βοηθήσουν τον δημιουργικό και καινοτόμο ευρωπαίο πολίτη να δημιουργήσει τη δική του επιχείρηση.

(1) COM(2003) 27 τελικό.

2.21. Εφιστά την προσοχή στην αρχή που αναφέρει η Επιτροπή στην Πράσινη Βίβλο για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη, σύμφωνα με την οποία είναι απαραίτητο να καταστεί η στάση της ευρωπαϊκής κοινωνίας απέναντι στην επιχειρηματική αποτυχία λιγότερο αδιάλλακτη, προκειμένου όσοι έχουν αναλάβει κινδύνους που είναι εγγενείς σε οιαδήποτε επιχειρηματική πρωτοβουλία και έχουν αποτύχει, για λόγους που δεν σχετίζονται βεβαίως με την ανικανότητα ή την απάτη, να μπορούν να συμβάλλουν ακόμη στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας.

2.22. Εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στα στοιχεία που η ίδια προέβαλε όσον αφορά την κρίση του δευτερογενούς τομέα, ο οποίος σημείωσε αύξηση παραγωγικότητας σαφώς χαμηλότερη με την αντίστοιχη των ΗΠΑ. Η ενίσχυση του δευτερογενούς τομέα οδηγεί ταυτόχρονα στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της ΕΕ. Διατυπώνει συνεπώς την ευχή να καταρτιστεί σύντομα μία ειδική ευρωπαϊκή οδηγία για τη στήριξη του μεταποιητικού τομέα, η οποία να προβλέπει την παροχή ενισχύσεων υπέρ των παραγωγικών τομέων οι οποίοι είναι σε θέση να αυξήσουν σε σημαντικό βαθμό την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, π.χ. στον κλωστοϋφαντουργικό και οικοδομικό τομέα και σε άλλους τομείς που χαρακτηρίζονται από εντατική χρήση εργατικού δυναμικού.

2.23. Τονίζει ότι πρέπει να ενισχυθεί η εσωτερική αγορά της ΕΕ και παρατηρεί σχετικά ότι η Επιτροπή δεν επέστησε την προσοχή επαρκώς στο θέμα αυτό. Η είσοδος των υποψηφίων χωρών στην Ευρώπη μπορεί να δώσει μια νέα και γόνιμη ανταγωνιστική ώθηση στην εσωτερική αγορά, από την οποία η ευρωπαϊκή βιομηχανία μπορεί αναμφισβήτητα να αποκομίσει μεγάλα πλεονεκτήματα σε όλα τα επίπεδα.

2.24. Συμφωνεί με την Επιτροπή ότι πρέπει να καταρτιστούν πολιτικές για την προστασία των καταναλωτών και της δημόσιας υγείας που αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και συνεπώς για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς.

2.25. Είναι πεπεισμένη ότι βασικό σημείο της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ πρέπει να αποτελέσει η υποχρέωση παροχής όλων των πληροφοριών για την ανιχνευσιμότητα κάθε προϊόντος που διατίθεται στην αγορά η οποία θα παρέχει λεπτομέρειες για όλους τους τόπους παραγωγής και τις μεμονωμένες παραγωγές στη αλυσίδα παραγωγής, προκειμένου να αντιμετωπιστεί, έτσι, η έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά την πληροφόρηση. Οι καταναλωτές έχουν ολοένα και μεγαλύτερη επίγνωση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους στο σημείο αυτό δεδομένου ότι πρόκειται για την ελευθερία επιλογής και την ασφάλειά τους.

2.26. Καλεί την Επιτροπή να εκτιμήσει κατά πόσο είναι σκόπιμο να προτείνει στρατηγικές προκειμένου τα ευρωπαϊκά προϊόντα να μην υφίστανται τις αρνητικές συνέπειες ανεπαρκών τελωνειακών δασμών που συχνά εξασθενίζουν την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

2.27. Υπογραμμίζει, επίσης, ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας προκειμένου να προστατευτεί η πνευματική ιδιοκτησία.

2.28. Καλεί την Επιτροπή να εστιάσει την προσοχή της σε στρατηγικές που θα ανακόψουν τα αρνητικά κοινωνικά αποτελέσματα που προκύπτουν από τις αναπόφευκτες αναδιαρθρώσεις, που θα έχουν σαν ατυχές αποτέλεσμα την αύξηση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ενώπιον καταστάσεων κοινωνικών κρίσεων.

2.29. Υπογραμμίζει, ότι υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη σε σχέση με το παρελθόν, να διασφαλισθεί η αειφόρος ανάπτυξη και συνιστά να δοθούν ήδη από τώρα στις υποψήφιες χώρες όλα τα απαραίτητα μέσα για το σκοπό αυτό, και κυρίως στο τοπικό επίπεδο. Για άλλη μια φορά είναι προφανής ο κρίσιμος ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών τόσο στην προπαρασκευαστική φάση, κατά την οποία διαμορφώνεται κατάλληλη πολιτισμική ευαισθησία, όσο και στην φάση της πρόβλεψης των κατάλληλων μέσων για την αειφόρο ανάπτυξη.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 508/2000/ΕΚ της 14ης Φεβρουαρίου 2000 για τη θέσπιση του προγράμματος "Πολιτισμός 2000"»

(2004/C 23/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 508/2000/ΕΚ για τη θέσπιση του προγράμματος «Πολιτισμός 2000», COM(2003) 187 τελικό — 2003/0076 (COD)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Μαΐου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 23ης Ιανουαρίου 2003, να αναθέσει την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία»·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 165/2003 rev.) που υιοθετήθηκε στις 11 Ιουλίου 2003, από την επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία», με βάση την εισηγητική έκθεση της κας Rosemary Butler, Μέλος του Κοινοβουλίου της Ουαλίας (UK/PES)·

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 51η σύνοδο ολομέλειας της 9ης Οκτωβρίου 2003 την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. επιβεβαιώνει τη σημασία των πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την πολιτιστική σημασία των στόχων του προγράμματος «Πολιτισμός 2000»·

1.2. επικροτεί την συμβολή του προγράμματος «Πολιτισμός 2000» και των προγενέστερων αυτού (Kaleidoscope, Ariane και Raphael) για την προώθηση της πολιτιστικής συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών·

1.3. αναγνωρίζει ότι όπως δηλώνεται στην πρόταση της Επιτροπής για την επέκταση του προγράμματος, υπάρχει σημαντικό περιθώριο για περαιτέρω βελτίωση και ότι η ΕΤΠ θα επιθυμούσε, όχι μόνο να σχολιάσει την πρόταση για την παράταση του προγράμματος «Πολιτισμός 2000» έως το 2006, αλλά επίσης να υποβάλει ορισμένες προτάσεις όσον αφορά τη μελλοντική κατεύθυνση του προγράμματος κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού·

1.4. πιστεύει ότι η διαφύλαξη και η προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής ποικιλομορφίας αποτελεί βασική αρχή της διεργασίας για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα που διαδέχεται το «Πολιτισμός 2000» πρέπει να αγκαλιάσει όλες τις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και υποκρατικές εκδηλώσεις πολιτιστικής και γλωσσικής ποικιλομορφίας·

1.5. σημειώνει ότι το πρόγραμμα πολιτισμού καλύπτει περίπου μόνο το 5 % της κοινοτικής χρηματοδότησης για τον πολιτιστικό τομέα, ενώ τα υπόλοιπα κονδύλια προέρχονται από άλλα προγράμματα, κυρίως από τα διαρθρωτικά ταμεία. Συνεπώς, η ΕΤΠ πιστεύει ότι η αναφορά στον πολιτισμό πρέπει να γίνεται σε κάθε μελλοντική ρύθμιση όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία μετά το 2006, και

ότι η υποστήριξη του πολιτιστικού τομέα στο τρέχον πρόγραμμα πρέπει να αναλυθεί στο πλαίσιο της ενδιάμεσης εξέτασης των διαρθρωτικών ταμείων. Στον κανονισμό του ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης επισημαίνεται ότι το ταμείο θα συμμετάσχει στη χρηματοδότηση των «πολιτιστικών επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς»·

1.6. επαναλαμβάνει την άποψη που διατυπώνεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 5ης — 6ης Μαΐου 2003 ότι χρειάζεται να καταβληθεί μια επιπλέον προσπάθεια προκειμένου να συμπεριληφθεί ο πολιτισμός και στις πολιτικές άλλων τομέων για να τεθεί στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Κατά τον τρόπο αυτό, η ΕΤΠ ελπίζει ότι στο μέλλον θα υπάρξει στενότερη συνεργασία με άλλα ταμεία όπως τα προγράμματα για τις Τεχνολογίες Πληροφόρησης και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) ή εκπαίδευσης και νεολαίας·

Παράταση του προγράμματος «Πολιτισμός 2000» έως το 2006

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.7. επικροτεί την πρόταση να παραταθεί το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000» που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2004, έως το 2006. Έτσι το πρόγραμμα «Πολιτισμός» θα ευθυγραμμισθεί με την τρέχουσα πολυετή περίοδο προγραμματισμού της ΕΕ, η οποία λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2006·

1.8. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι είναι αναγκαία η σταθερότητα σε μια περίοδο σημαντικών αλλαγών (η προσχώρηση δέκα νέων κρατών μελών, η Διακυβερνητική Διάσκεψη, η εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ο διορισμός της νέας Επιτροπής) και ότι δεν θα πρέπει να διακοπεί η κοινοτική υποστήριξη των πολιτιστικών δραστηριοτήτων όπως προβλέπεται από τη Συνθήκη·

1.9. συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να παραμείνει το πρόγραμμα σε γενικές γραμμές αμετάβλητο για τα έτη 2005 και 2006. Μολονότι η ΕΤΠ συμφωνεί ότι δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για να υποβληθούν προτάσεις ριζικής μεταρρύθμισης, δεδομένου ότι επίκεινται τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης έκθεσης και ότι βρίσκεται εν εξέλιξη η δημόσια διαβούλευση, ευελπιστεί ότι η Επιτροπή θα προβεί στη λήψη άμεσων μέτρων προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διοικητικές και δημοσιονομικές διεργασίες που συνδέονται με το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000».

1.10. δέχεται την πρόταση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία ο συνολικός προϋπολογισμός για την παράταση του προγράμματος «Πολιτισμός 2000» πρέπει να ανέλθει σε 236,5 εκατ. ευρώ. Αυτό ευθυγραμμίζεται με το επίπεδο υποστήριξης που παρασχέθηκε μέχρι σήμερα και λαμβάνει υπόψη τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, καθώς τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος δεν είναι ακόμη διαθέσιμα, είναι δύσκολο να εκτιμηθεί επακριβώς η επιτυχία του προγράμματος όσον αφορά την υλοποίηση των στόχων του έτσι ώστε να αποτελέσει βασικό επιχειρήμα για την αύξηση του προϋπολογισμού κατά τα έτη 2005-2006.

1.11. πιστεύει ότι, ενώ είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί μια πραγματιστική προσέγγιση ως προς την χρηματοδότηση του προγράμματος «Πολιτισμός 2000» κατά τα έτη 2005-2006 για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, ο σφαιρικός προϋπολογισμός του προγράμματος είναι εν τούτοις απολύτως ανεπαρκής. Για το λόγο αυτό, ζητεί να προβλεφθεί ένας πιο ρεαλιστικός προϋπολογισμός στα πλαίσια της επόμενης περιόδου προγραμματισμού, σε αναγνώριση της σημασίας του πολιτισμού για το ευρωπαϊκό οικοδόμημα και του γεγονότος ότι ο διάλογος της κοινωνίας με τον εαυτό της διεξάγεται μέσω του πολιτισμού.

Το νέο πρόγραμμα πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τον πολιτισμό

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.12. επιθυμεί με την ευκαιρία αυτή να υποβάλει ορισμένες προτάσεις όσον αφορά την κατεύθυνση του μελλοντικού προγράμματος πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τον πολιτισμό.

1.13. επικροτεί την απόφαση της Επιτροπής να διεξαγάγει δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη μορφή του προγράμματος που θα διαδεχθεί το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000». Πιστεύει ότι το πρόγραμμα διαδραμάτισε έως σήμερα σημαντικό ρόλο για την προώθηση της αυξημένης συνεργασίας και της ανταλλαγής μεταξύ των πολιτιστικών φορέων, θεωρεί όμως ότι πρέπει να τροποποιηθεί σημαντικά όσον αφορά το περιεχόμενο, τη διοίκηση, τη χρηματοδότηση, την ενημέρωση και την επιλογή σχεδίων, για να καταστεί αυθεντικό μέσο αποτελεσματικής πολιτιστικής δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

1.14. υποστηρίζει ότι το νέο πρόγραμμα πρέπει πρωτίστως να εστιασθεί σε ευρωπαϊκούς πολιτιστικούς στόχους: ανάπτυξη της ποιότητας, της αριστείας, της πρωτοτυπίας και της πρόκλησης που συμβάλουν στην επίταση του διαπολιτιστικού διαλόγου. Το πρόγραμμα θα πρέπει να απευθύνεται κατά τρόπον άμεσο στους πολιτιστικούς φορείς, τους καλλιτέχνες, τους δημιουργούς και

τέλος στους πολίτες. Επί παραδείγματι, το νέο πρόγραμμα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στους επαγγελματίες καλλιτέχνες να αναπτύξουν νέες δεξιότητες.

1.15. επιθυμεί το νέο πρόγραμμα να συνεχίσει να αποδίδει σημασία στα κοινωνικοοικονομικά οφέλη που συνεπάγεται ο πολιτισμός, ειδικότερα όσον αφορά την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη, την υγεία κλπ. και τονίζει με έμφαση τις ίσες ευκαιρίες προσβάσεως στον πολιτισμό. Το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000» και το νέο πρόγραμμα πρέπει να διερευνήσουν τους τρόπους με τους οποίους καθένας θα έχει την ευκαιρία και θα ενθαρρύνεται να παρακολουθεί και να τέρπεται από πολιτιστικές εκδηλώσεις της υψηλότερης δυνατής ποιότητας. Η ύπαρξη ζωντανής πολιτιστικής ζωής με ευρύ φάσμα πολιτιστικών δυνατοτήτων επιτείνει την ελκυστικότητα μιας ολοκληρης περιφέρειας. Ο πολιτισμός αποτελεί σημαντικό παράγοντα εδαφικής συνοχής στην Ευρώπη, προσδίδοντας σημαντική προστιθέμενη αξία με πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στα περιφερειακά και τοπικά αναπτυξιακά σχέδια.

1.16. επισημαίνει ότι πολλές περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον πολιτισμό και διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην προώθηση του πολιτισμού στις κοινότητές τους, κυρίως μέσω κοινοτικών σχεδίων, στην οργάνωση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, στη διαφύλαξη των καλλιτεχνικών έργων και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το μελλοντικό πρόγραμμα πρέπει να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών που δρουν σε σύμπραξη με τους πολιτιστικούς φορείς.

1.17. ισχυρίζεται ότι έχει καίρια σημασία το νέο πρόγραμμα να ενθαρρύνει την πραγματική καινοτομία και την ανάληψη κινδύνων και να μην δείχνει προσποιητό ενδιαφέρον για τους στόχους αυτούς, αλλά υπενθυμίζει ότι η έννοια της καινοτομίας είναι σχετική και εξαρτάται από το περιφερειακό και τοπικό πλαίσιο αναφοράς.

1.18. πιστεύει ότι το διάδοχο πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000» θα πρέπει όχι μόνο να προβλέπει αλλά και να ενθαρρύνει την υλοποίηση ολοκληρωμένων διακαλλιτεχνικών σχεδίων. Μολονότι αυτός ήταν ο ρητός στόχος της ανάπτυξης ενός ενιαίου προγράμματος πλαίσιο επί τη βάση τριών διαφορετικών προγραμμάτων, η πραγματικότητα έδειξε ότι είναι δύσκολο για τους φορείς προγραμμάτων να εφαρμόσουν προγράμματα που να συνδυάζουν δύο ή περισσότερες μορφές τέχνης, που αποτελεί και την πραγματικότητα της σύγχρονης πολιτιστικής ζωής. Ο καθορισμός τομεακών ή θεματικών προτεραιοτήτων περιορίζει την καλλιτεχνική ελευθερία και τελικώς παράγει λιγότερο ενδιαφέροντα και προκλητικά σχέδια.

1.19. προτείνει το πρόγραμμα να μην ακολουθήσει περιοριστική προσέγγιση ως προς τις μορφές τέχνης που είναι επιλέξιμες ή μη. Θα πρέπει να έχει μια ευρύτατη αντίληψη για τις τέχνες και τον πολιτισμό έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνει π.χ. κοινοτικές ταινίες με κινούμενα σχέδια και άλλες ταινίες που αποτελούν εξαιρετικό μέσο πολιτιστικής ανταλλαγής, συνεργασίας και δέσμευσης. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή προς τους καλλιτέχνες που επιδιώκουν να επεκτείνουν το φάσμα των νέων μέσων μαζικής ενημέρωσης που παρέχεται από τις πρόσφατες εξελίξεις της τεχνολογίας.

1.20. επικροτεί την προθυμία του προγράμματος «Πολιτισμός 2000» για την υποστήριξη της προαγωγής της λογοτεχνίας των μικρότερων γλωσσών και ευελπιστεί ότι το νέο πρόγραμμα θα ενσωματώσει τις γλώσσες που χρησιμοποιούνται λιγότερο καθώς και τις περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες.

1.21. συνιστά στο νέο πρόγραμμα να ευνοηθούν πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από οργανώσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως συμβαίνει σήμερα αντί της ανάληψης δραστηριοτήτων ευρείας κλίμακας. Έτσι θα μπορέσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να διαδραματίσουν πλήρη ρόλο στο πρόγραμμα ως προαγωγοί σχεδίων ή εταίροι, δεδομένου ότι συχνά αποτελούν μια από τις βασικές πηγές συγχρηματοδότησης των πολιτιστικών φορέων. Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι η πολιτιστική δράση της ΕΕ πρέπει να προωθήσει την βιώσιμη συνεργασία με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και πιστεύει ότι τα τοπικά σχέδια μικρής κλίμακας αποτελούν συχνά την απαραίτητη μακροπρόθεσμη εταιρική σχέση που παρέχουν σημαντική προστιθέμενη αξία στην πολιτιστική δράση της ΕΕ.

1.22. ενθαρρύνει την ανάληψη δραστηριοτήτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο που θα επιτρέπουν σε περισσότερους να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, πράγμα που αποτελεί έναν από τους στόχους του ισχύοντος προγράμματος, ο οποίος και θα πρέπει να διατηρηθεί στο μέλλον. Η ΕΤΠ υποστηρίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές οργανώσεις καθώς είναι εγγύτερες προς τους πολίτες έχουν τη δυνατότητα να τονώνουν την πιο ενεργό συμμετοχή στις πολιτιστικές δραστηριότητες όσον αφορά τις επαφές με τους καλλιτέχνες, τις εθελοντικές οργανώσεις, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τον πληθυσμό γενικότερα και να εμπλέκουν δραστηκότερα τις «μειονεκτούσες ομάδες». Είναι έτσι οι καταλληλότεροι φορείς για να εξασφαλίσουν την ευρύτερη δυνατή πρόσβαση στις πολιτιστικές δραστηριότητες και τις μέγιστες δυνατές ευκαιρίες. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΤΠ ανησυχεί με την ιδέα της Επιτροπής, που εκφράστηκε στη δημόσια διαβούλευση «προσδιορισμός του μελλοντικού προγράμματος πολιτιστικής συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά το 2006», όσον αφορά τη θέσπιση «ευρωπαϊκών βάσεων συνεργασίας για την προώθηση βιώσιμης συνεργασίας με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα». Θεωρεί ότι ο ορισμός των «ευρωπαϊκών βάσεων συνεργασίας» μπορεί να είναι διφορούμενος και ασαφής και να συμβάλει στον περιορισμό της ελεύθερης πολιτιστικής δημιουργίας και συνεπώς προτείνει να παραλειφθεί ή τουλάχιστον να διευκρινισθεί καλύτερα.

1.23. θεωρεί ότι η Επιτροπή πρέπει να επιλέξει προτεραιότητες για το πρόγραμμα, οι οποίες να μην είναι τομεακές ή θεματικές, αλλά να βασίζονται σε ένα σύνολο στόχων του προγράμματος. Θα μπορούσαν να συμπεριλαμβάνουν: διαπολιτιστικό διάλογο με την Ευρώπη που λαμβάνει υπόψη τις μειονότητες· κινητικότητα των καλλιτεχνών και των καλλιτεχνικών έργων· καινοτομία· προαγωγή της πολιτιστικής κληρονομιάς· πολιτιστικός διάλογος με τρίτες χώρες· προώθηση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων τοπικού χαρακτήρα·

1.24. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής, όπως διατυπώνεται στη δημόσια διαβούλευση, ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στην κοινοτική δράση η μουσική και ο τομέας των εκδόσεων·

1.25. επισημαίνει ότι ο διάλογος μεταξύ των λαών είναι ουσιαστικότερος παρά ποτέ άλλοτε, και γι' αυτό η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να διευκολύνει τη συμμετοχή τρίτων χωρών, ειδικότερα των πλησιέστερων γειτόνων μας στη Μεσόγειο και στις χώρες του Συμφώνου Σταθερότητας, και να διευκολύνει επίσης την ευκαιρία για όλους τους ευρωπαίους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δεν διαθέτουν ευρωπαϊκό παρελθόν, να αναπτύξουν τις ιδιαιτερείς πολιτιστικές παραδόσεις και να ενθαρρύνει την ευρύτερη εξερεύνηση και αποτίμηση όλων των πολιτιστικών παραδόσεων, ευρωπαϊκών και μη, στα πλαίσια του νέου προγράμματος που θα διαδεχθεί το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000».

Διοίκηση και χρηματοδότηση

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.26. επικροτεί τη δήλωση της Επιτροπής, όπως διατυπώνεται στην απόφαση για την παράταση του προγράμματος «Πολιτισμός 2000», ότι η γενική αρχή του μελλοντικού προγράμματος για την πολιτιστική συνεργασία μετά το 2006 θα πρέπει να είναι «όσο το δυνατόν πιο άμεση και πιο εύχρηστη». Μέχρι σήμερα, το πρόγραμμα εμποδίστηκε από την υπερβολικά γραφειοκρατική του προσέγγιση, τις επαχθείς δημοσιονομικές απαιτήσεις και τα σημαντικά διοικητικά κωλύματα, που αποθαρρύνουν τα καινοτόμα σχέδια τα οποία η Επιτροπή διατείνεται ότι προσπαθεί να ενθαρρύνει.

1.27. θεωρεί ότι η εφαρμογή της ίδιας της διαδικασίας πρέπει και αυτή επίσης να απλοποιηθεί, δεδομένου ότι ο πολύπλοκος χαρακτήρας της προκαλεί διακριτική μεταχείριση κατά των μικρών φορέων, των μικρών εκδοτικών οίκων π.χ., οι οποίοι δεν είναι σε θέση να απασχολούν διοικητικούς υπαλλήλους. Επιπλέον, η αίτηση υποψηφιότητας πρέπει να ανταποκρίνεται καλύτερα στις οργανώσεις σύγχρονης τέχνης, π.χ., το κόστος παραγωγής δεν «προσιδιάζει» στο περιεχόμενο των σημερινών αιτήσεων υποψηφιότητας·

1.28. πιστεύει ότι ο αριθμός εταιρών στο σημερινό πρόγραμμα (τρεις για ένα έτος προγραμματισμού και πέντε για ένα πολυετές πρόγραμμα) είναι αυθαίρετος. Τα σχέδια πρέπει να κρίνονται με βάση την εγγενή τους ποιότητα, ενώ τα διμερή σχέδια πρέπει να εξουσιοδοτούνται, όταν η εγγενής ποιότητά τους είναι υψηλή·

1.29. αναγνωρίζει ότι υπάρχει πραγματική ανάγκη για την ταχύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Η διακρατική συνεργασία είναι εξ ορισμού δαπανηρή και οι καλλιτεχνικές οργανώσεις κατά κανόνα δεν διαθέτουν επαρκή κεφάλαια και συνεπώς έχουν ανάγκη από ταχεία πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις, αμέσως μόλις επιλεγεί το σχέδιο. Έως σήμερα, η πρόσβαση στην οικονομική υποστήριξη της ΕΕ για τα επιτυχή σχέδια χαρακτηρίζεται από αργό ρυθμό, με αποτέλεσμα πολλές οργανώσεις να βρίσκονται στο χείλος της αφεργγυότητας λόγω της καθυστερημένης άφιξης κονδυλίων της ΕΕ και των τραπεζικών επιβαρύνσεων κατά την περίοδο αυτή. Πολύ θα βοηθούσε επίσης μια πιο ελαστική προσέγγιση όσον αφορά τη χρηματοδότηση σε είδος·

1.30. ζητεί να συνειδητοποιηθεί περισσότερο η διαφορετική ικανότητα των πολιτιστικών φορέων για την εξεύρεση συγχρηματοδότησης και σημειώνει ότι οι φορείς των υπό ένταξη χωρών αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες, και υπάρχουν πλείστα παραδείγματα φορέων οι οποίοι αναγκάστηκαν να παραιτηθούν από το πρόγραμμα για το λόγο αυτό. Είναι ολοφάνερο ότι χρειάζεται να υιοθετηθεί μια πιο ελαστική προσέγγιση. Επί παραδείγματι, το ποσοστό συγχρηματοδότησης από τους πολιτιστικούς φορείς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα από τις υπό ένταξη χώρες θα μπορούσε να μειωθεί από το σημερινό ελάχιστο όριο του 5% σε 2,5% έως το τέλος της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013.

1.31. αναγνωρίζει ότι οι υπάρχουσες δυνατότητες κάλυψης των συνολικών δαπανών (ΕΚ + συγχρηματοδότηση) για τα μονοετή και πολυετή σχέδια είναι αδύνατον να υλοποιηθούν και ότι θα πρέπει να αναθεωρηθούν στο μέλλον. Μέριμνα θα πρέπει επίσης να επιδειχθεί ώστε να μην χρησιμοποιείται μεγάλο ποσό από το κόστος του σχεδίου για τις διοικητικές δαπάνες, και κατά την άποψη της ΕΤΠ θα πρέπει να περιοριστεί σε 20% κατά μέγιστο όριο.

1.32. λυπάται όσον αφορά την καθυστερημένη δημοσίευση προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων και ζητεί να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες προκειμένου να τεθεί τέρμα στις διοικητικές καθυστερήσεις που προκάλεσαν κωλύματα στο πρόγραμμα. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι οι φορείς θέτουν σε εφαρμογή τα σχέδιά τους κατά την έναρξη του έτους, και όχι στη μέση του έτους και ότι καθίσταται ευχερέστερη η συμμετοχή στο πρόγραμμα, ειδικότερα για τους μικρότερους φορείς σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, οι οποίοι κατά γενικό κανόνα προωθούν τα πιο καινοτόμα σχέδια.

1.33. τονίζει ότι η αναλογικότητα πρέπει να αποτελέσει την καθοδηγητική αρχή στο μέλλον. Οι διαπραγματεύσεις και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων διαρκούν σήμερα υπερβολικά σε σύγκριση με το μέγεθος των συγκεκριμένων προϋπολογισμών και γι' αυτό θα πρέπει να προσδιοριστούν αυστηρά χρονικά όρια, όπως δύο μήνες για την αξιολόγηση του σχεδίου και την τελική απόρριψη ή επιλογή του.

Παροχή πληροφοριών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.34. τονίζει ότι σήμερα η παροχή πληροφοριών στα πλαίσια του ισχύοντος προγράμματος είναι εντελώς τυχαία, λόγω των ποικίλων επιπέδων απόδοσης μεταξύ των πολιτιστικών σημείων επαφής στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Η σύσταση μιας εκτελεστικής αντιπροσωπείας, όπως προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα ήταν χρήσιμη εδώ, εάν δημιουργηθεί σύμφωνα με την ιδιαιτερότητα του τομέα.

1.35. τονίζει ότι είναι απαραίτητη μεγαλύτερη διαφάνεια και ανοιχτό πνεύμα όσον αφορά την παροχή πληροφοριών για τις ειδικές πολιτιστικές εκδηλώσεις (δράση 3) με ευρωπαϊκή ή διεθνή διάσταση, δεδομένου ότι στάθηκαν ένα σκοτεινό τμήμα του προγράμματος.

1.36. θεωρεί ότι τα εθνικά πολιτιστικά σημεία επαφής έχουν σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν για τη διάδοση πληροφοριών γύρω από το πρόγραμμα προς τους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς και είναι ιδιαίτερος ικανοποιημένη για το γεγονός ότι ορισμένα σημεία επαφής εξυπηρετούνται από περιφερειακά γραφεία που παρέχουν πληροφορίες στους ενδεχόμενους διοργανωτές σχεδίων επιτόπου. Ο ρόλος που διαδραματίζουν σήμερα όσον αφορά το σχολιασμό των σχεδίων προτάσεων του προγράμματος «Πολιτισμός 2000» και τις διαχειριστικές ικανότητες είναι επίσης πολύ σημαντικός και θα πρέπει να συνεχιστεί στο μέλλον.

1.37. ενθαρρύνει όλες τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να εκπονήσουν εκθέσεις σχετικά με τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από την ανύψωση του επιπέδου δημοσιονομικής και διοικητικής υποστήριξης για πολιτιστικές δραστηριότητες βάσει ενός συγκεκριμένου ποσοστού σε ετήσια βάση.

Επιλογή σχεδίων

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.38. ζητεί να βελτιωθεί η μέθοδος επιλογής σχεδίων και να αποκτήσει μεγαλύτερη συνοχή κατά το επόμενο πρόγραμμα πλαίσιο πολιτιστικής συνεργασίας. Για την αξιοπιστία του προγράμματος, έχει καιρία σημασία τα μέλη της Επιτροπής να είναι ειδικοί στον τομέα τους.

1.39. ζητεί η επιλογή να βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στην αξιολόγηση του περιεχομένου του σχεδίου και της καλλιτεχνικής αξίας του από την εξεταστική επιτροπή.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να προβεί σε προπαρασκευαστικές δράσεις κατά την περίοδο 2005-2006 προκειμένου να προετοιμαστεί το έδαφος για ένα ισχυρότερο πρόγραμμα που θα διαδεχθεί το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000». Η Επιτροπή πρέπει να εκμεταλλευθεί την ευκαιρία αυτή προκειμένου να πειραματισθεί σε καινοτόμες ιδέες και πιλοτικές δράσεις στον τομέα της μουσικής, που μέχρι σήμερα δεν ελήφθη ιδιαίτερος υπόψη από την κοινοτική δράση.

2.2. επικροτεί την πρόταση για την παράταση του προγράμματος «Πολιτισμός 2000», που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2004, έως το 2006.

2.3. συμφωνεί με τον προϋπολογισμό που προτείνεται από την Επιτροπή για τα έτη 2005-2006, θεωρεί όμως ότι ο συνολικός προϋπολογισμός για το επόμενο πολιτιστικό πρόγραμμα από το 2007 έως το 2013 πρέπει να αυξηθεί ώστε να αποτελέσει αυθεντικό όργανο αποτελεσματικής πολιτιστικής δράσης.

2.4. θεωρεί ότι το διάδοχο πρόγραμμα του «Πολιτισμός 2000» θα πρέπει να επικεντρώσει τις δραστηριότητές του σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και όχι σε μεγάλης κλίμακας δράσεις έτσι ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή·

2.5. ζητεί από την Επιτροπή να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι οι περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες ενσωματώνονται σε προγράμματα όπως ο «Πολιτισμός 2000» και το διάδοχο πρόγραμμά του σύμφωνα με το πνεύμα της επερχόμενης ευρωπαϊκής στρατηγικής για τις γλώσσες και το σχετικό πρόγραμμα δράσης·

2.6. φρονεί ότι το μελλοντικό πρόγραμμα πολιτιστικής συνεργασίας θα πρέπει όχι μόνο να επιτρέπει αλλά και να ενθαρρύνει εμπράκτως τα διακλαδικά σχέδια·

2.7. προτρέπει την Επιτροπή να απλοποιήσει τις διοικητικές διαδικασίες της ώστε να ευθυγραμμιστούν με την αρχή της αναλογικότητας·

2.8. καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι στο μέλλον οι οργανωτές των επιλεγμένων σχεδίων λαμβάνουν άνευ καθυστερήσεων τη χρηματοδότηση της ΕΕ και δεν υποβάλλονται σε αδικαιολόγητες καθυστερήσεις που μπορούν να αποβούν καταστροφικές για τους μικρότερους φορείς·

2.9. ζητεί να βελτιωθεί η διαδικασία επιλογής των σχεδίων με τον ορισμό των μελών της εξεταστικής επιτροπής επί τη βάση της ειδικεύσεώς τους, τα δε σχέδια να επιλέγονται μόνον βάσει της καλλιτεχνικής αξίας τους.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert Bore

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:

- την «Πρόταση απόφασης του ΕΚ και του Συμβουλίου περί τροποποίησης της απόφασης αριθ. 821/2000/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2000, για την εφαρμογή προγράμματος για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης, της διανομής και της προώθησης των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων (Media Plus — Ανάπτυξη, διανομή και προώθηση)» και
- την «Πρόταση απόφασης του ΕΚ και του Συμβουλίου περί τροποποίησης της απόφασης αριθ. 163/2001/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2001, περί της εφαρμογής προγράμματος κατάρτισης για τους επαγγελματίες της ευρωπαϊκής βιομηχανίας οπτικοακουστικών προγραμμάτων (Media-Κατάρτιση) (2001-2005)»

(2004/C 23/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του ΕΚ και του Συμβουλίου περί τροποποίησης της απόφασης 2000/821/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2000, για την εφαρμογή προγράμματος για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης, της διανομής και της προώθησης των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων (Media Plus — Ανάπτυξη, διανομή και προώθηση) (COM(2003) 191 τελικό — 2003/0067 (COD))·

έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2001, περί της εφαρμογής προγράμματος κατάρτισης για τους επαγγελματίες της ευρωπαϊκής βιομηχανίας οπτικοακουστικών προγραμμάτων (Media-Κατάρτιση) (2001-2005) (COM(2003) 188 τελικό — 2003/0064 (COD))·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Μαΐου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΠΠ για το εν λόγω θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτη παράγραφος, και το άρθρο 150 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της στις 23 Ιανουαρίου 2003 να αναθέσει την κατάρτιση του σχεδίου αυτής της γνωμοδότησης στην επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία»

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 166/2003 rev.) που υιοθετήθηκε στις 11 Ιουλίου 2003 από την επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» με βάση την εισηγητική έκθεση της κ. Susie Kemp, Μέλους του δημοτικού συμβουλίου του West Berkshire (UK/EPP).

Εκτιμώντας:

- 1) ότι το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την απόφαση αριθ. 163/2001/EK, θέσπισαν το πρόγραμμα Media-Κατάρτιση, ένα πρόγραμμα κατάρτισης για τους επαγγελματίες της ευρωπαϊκής βιομηχανίας οπτικοακουστικών προγραμμάτων, με περίοδο ισχύος από την 1η Ιανουαρίου 2001 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005,
- 2) ότι το Συμβούλιο με την απόφαση αριθ. 821/2000/EK του Συμβουλίου θέσπισε το πρόγραμμα Media Plus, ένα πρόγραμμα για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης, της διανομής και της προώθησης των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων, με περίοδο ισχύος από την 1η Ιανουαρίου 2001 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005,
- 3) ότι είναι ουσιώδους σημασίας η συνέχιση της κοινοτικής πολιτικής για την υποστήριξη του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα, ενόψει των στόχων που επιδιώκει η Κοινότητα, βάσει του άρθρου 150 της Συνθήκης,

υιοθέτησε κατά την 51η σύνοδο ολομέλειάς της, στις 9 Οκτωβρίου 2003, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. επιδοκιμάζει την παράταση ισχύος για ένα ακόμη έτος των προγραμμάτων Media Plus και Media — Κατάρτιση, ενόψει της θέσπισης νέων προγραμμάτων από το 2007,

1.2. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι, λόγω της διεύρυνσης, σημαντικός αριθμός στοιχείων θα επιβάλλουν αλλαγές στην κοινοτική δράση στον οπτικοακουστικό τομέα και ότι τα μελλοντικά προγράμματα πρέπει να προσαρμοσθούν ανάλογα για να λάβουν υπόψη τους αυτές τις αλλαγές. Είναι ζωτικής σημασίας να μην απολεσθεί η δυναμική αυτών των προγραμμάτων,

1.3. αναγνωρίζει ότι η ευρωπαϊκή κινηματογραφική βιομηχανία παραμένει μειονοτική και η ανάληψη δράσης, μέσω των προγραμμάτων Media Plus και Media — Κατάρτιση, είναι ζωτικής σημασίας. Υπάρχει διαρκής ανάγκη για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες κινηματογράφου, τηλεόρασης και πολυμέσων να καταστούν περισσότερο ανταγωνιστικές, και να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκότερο περιβάλλον, προκειμένου να αντιμετωπισθεί ο αυξανόμενος παγκόσμιος ανταγωνισμός. Ο κατακερματισμός της ευρωπαϊκής κινηματογραφικής βιομηχανίας αποτελεί αδυναμία, η οποία πρέπει να ξεπεραστεί μέσω σημαντικότερων πρωτοβουλιών διαδικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων στην οπτικοακουστική βιομηχανία,

1.4. αναγνωρίζει το ισχυρό δυναμικό ανάπτυξης που εντοπίστηκε στο πρόγραμμα Media Plus και τη δυνατότητα δημιουργίας περισσότερων από 300.000 θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης στην οπτικοακουστική βιομηχανία. Προσδοκάται ότι αυτός ο αριθμός θα αυξηθεί με την παράταση ισχύος των προγραμμάτων Media, καθώς ένα από τα σημαντικότερα καθήκοντα αυτών των προγραμμάτων είναι να διασφαλίσουν ότι υπάρχει επαρκής αριθμός εξειδικευμένων εργαζομένων για την κάλυψη των νέων θέσεων

απασχόλησης εντός αυτής της έντονα δυναμικής και δημιουργικής δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών,

1.5. αναγνωρίζει το δυναμικό των προγραμμάτων Media να προωθούν τη μεγαλύτερη κατανόηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας στο εσωτερικό των κρατών μελών και περιφερειών της ΕΕ, η οποία θα καταστεί ακόμη μεγαλύτερη με τη διεύρυνση της Ευρώπης. Επιπλέον, η ΕΤΠ αναγνωρίζει το σημαντικό δυναμικό για την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας, κυρίως όσον αφορά τις μειονοτικές γλώσσες,

1.6. συμφωνεί με το διαρκή στόχο του Media Plus για την ενίσχυση του δυναμικού χωρών ή περιφερειών με περιορισμένες δυνατότητες οπτικοακουστικών παραγωγών και/ή περιορισμένο γεωγραφικό ή γλωσσικό πεδίο, και αναγνωρίζει τη συνεχιζόμενη σπουδαιότητα αυτού του στόχου στο πλαίσιο των παρατεινόμενων προγραμμάτων,

1.7. αναγνωρίζει και επιδοκιμάζει τις δυνατότητες που προσφέρει το πρόγραμμα Media Plus για άμεση ανταπόκριση στην ιλιγγιώδη ταχύτητα με την οποία επέρχονται οι τεχνολογικές μεταβολές, κυρίως στους τομείς οπτικοακουστικών μέσων και επικοινωνίας,

1.8. επιδοκιμάζει τη συνεχιζόμενη δέσμευση των προγραμμάτων Media έναντι της δια βίου μάθησης και της πανευρωπαϊκής επαγγελματικής κατάρτισης. Η παράταση ισχύος των προγραμμάτων θα συνεχίσει να επιτρέπει την κατάρτιση και εξειδίκευση των εργαζομένων στις βιομηχανίες οπτικοακουστικών μέσων και επικοινωνίας,

1.9. φρονεί ότι εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη για καλύτερη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα προγράμματα Media Plus και Media — Κατάρτιση και ζητεί επειγόντως από την Επιτροπή να εξετάσει τρόπους για την ενίσχυση των γραφείων του Media και την αύξηση του αριθμού τους. Οι τοπικές αρχές μπορούν να συμμετάσχουν ενεργά από την άποψη αυτή, διαθέτοντας δημοτικά κτίρια, όπως είναι οι βιβλιοθήκες και τα κοινοτικά κέντρα,

1.10. επιδοκιμάζει την αύξηση των πιστώσεων για το πρόγραμμα Media Plus, αλλά εκφράζει τις ανησυχίες της για τη χαμηλότερη αναλογική αύξηση των κονδυλίων για το πρόγραμμα Media — Κατάρτιση

1.11. επιδοκιμάζει την επικείμενη αξιολόγηση των δύο τρεχόντων προγραμμάτων και αναμένει να λάβει γνώση των αποτελεσμάτων της. Η ΕΤΠ θα ενδιαφερθεί ιδιαίτερα για τα επιτεύγματα των προγραμμάτων όσον αφορά τη διασφάλιση σημαντικού αριθμού θέσεων εργασίας, γεγονός που θα αποδεικνύει την επίτευξη πολύ μεγαλύτερης κατανόησης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας, καθώς και την ενίσχυση των μειονοτικών γλωσσών.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. υπογραμμίζει ότι το παρατεινόμενο πρόγραμμα Media Plus πρέπει να αποδίδει μεγαλύτερη έμφαση στη διάδοση πληροφοριών με σκοπό τόσο την προσέλκυση νέων πρωτοβουλιών όσο και τη δημοσιοποίηση των σχεδίων που τελούν υπό εκτέλεση,

2.2. επισημαίνει την ανάγκη για τα γραφεία του Media να συνεχίσουν να αναπτύσσονται και να πολλαπλασιάζονται σε όλη την ΕΕ. Χρειάζεται να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη συνεργασία μεταξύ των γραφείων του Media και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι καλά ενημερωμένες για τις δυνατότητες που προσφέρουν τα προγράμματα Media,

2.3. υπογραμμίζει ότι εξακολουθεί να υφίσταται ανάγκη για μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, οι οποίες μπορούν να παροτρύνουν τους διαφόρους κλάδους της οπτικοακουστικής βιομηχανίας για περισσότερη συνεργασία. Πρέπει να προωθηθούν περιφερειακές κοινοπραξίες, απαρτιζόμενες από εκείνους που εμπλέκονται στην κατάρτιση, τη χρηματοδότηση, την παραγωγή και τη διανομή που έχουν σχέση με την εν

λόγω βιομηχανία. Οι βιβλιοθήκες, τα κοινοτικά κέντρα και άλλα δημοτικά κτίρια προσφέρουν δυνατότητες αυξημένης ευαισθητοποίησης και παροχής δημόσιας πρόσβασης σε παλαιό και νέο οπτικοακουστικό υλικό. Η ΕΤΠ συνεχίζει να ζητεί να εξετασθεί το ενδεχόμενο χρηματοδότησης, στα πλαίσια του προγράμματος Media Plus, ΤΠ στα δημόσια κτίρια, προκειμένου να διευκολυνθεί ο ανωτέρω στόχος, και προτείνει στο νέο πρόγραμμα του 2007 να μελετηθούν σχετικά πρότυπα σχέδια,

2.4. ζητεί την περαιτέρω ανάπτυξη της ιστοσελίδας του Media Plus. Η ΕΤΠ αποδίδει εκ νέου έμφαση στις δυνατότητες που θα μπορούσε να προσφέρει η ιστοσελίδα του Media Plus, ειδικότερα όσον αφορά τη διάδοση πληροφοριών στη διευρυμένη ΕΕ. Η ιστοσελίδα οφείλει να προωθεί το δίκτυο των ευρωπαϊκών σχολών κινηματογράφου και τηλεόρασης, μαζί με πληροφορίες για κατάρτιση και άλλες δυνατότητες,

2.5. συνεχίζει να υποστηρίζει το αίτημα για τυποποίηση των επαγγελματικών ειδικοτήτων σε όλη την ΕΕ και ελπίζει ότι τα νέα προγράμματα Media, που θα αρχίσουν να ισχύουν από το 2007, θα περιλαμβάνουν μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση,

2.6. επισημαίνει ότι, με το πρόγραμμα Media — Κατάρτιση, θα επιτευχθεί η περαιτέρω ανάπτυξη και προώθηση των προγραμμάτων κατάρτισης σε όλη την ΕΕ, από κοινού με την περαιτέρω ανάπτυξη των φορέων και πρωτοβουλιών κατάρτισης σε όλη την ΕΕ. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι αυτό μπορεί να συνεχισθεί μέσω της παράτασης ισχύος του προγράμματος, αλλά ελπίζει ότι το νέο πρόγραμμα του 2007 θα περιλαμβάνει βελτιωμένα μέτρα για να υπάρξουν περισσότεροι εκπαιδευτές στην ΕΕ,

2.7. ζητεί τα προγράμματα Media Plus και Media — Κατάρτιση να συνεχίσουν, σύμφωνα με τη βασική αρχή της ισότητας των ευκαιριών, να ενθαρρύνουν κάθε πρωτοβουλία που αποσκοπεί στην καλύτερη ισορροπία μεταξύ των δύο φύλων,

2.8. συνιστά ο σχεδιασμός οπτικοακουστικού υλικού στο πλαίσιο των προγραμμάτων Media Plus και Media — Κατάρτιση να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δεύτερο σχέδιο δράσεως για τη Βόρεια Διάσταση, 2004-2006»

(2004/C 23/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας για το «Δεύτερο σχέδιο δράσεως για τη Βόρεια Διάσταση, 2004-2006» της 10ης Ιουνίου 2003 (COM(2003) 343 τελικό)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της τής 8ης Απριλίου 2003, σύμφωνα με την 5η παράγραφο του άρθρου 265 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να αναθέσει στην επιτροπή εξωτερικών σχέσεων την κατάρτιση γνωμοδότησης για το θέμα·

έχοντας υπόψη την Ετήσια Έκθεση Προόδου του 2002 για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την Βόρεια Διάσταση της 26ης Νοεμβρίου 2002 (SEC(2002) 1296)·

έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές για το νέο σχέδιο δράσης οι οποίες υιοθετήθηκαν κατά την Υπουργική Διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 21 Οκτωβρίου 2002, οι οποίες επικυρώθηκαν, στη συνέχεια, από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων της ΕΕ στις 22 Οκτωβρίου 2002·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών της 12ης Ιουνίου 1996 για την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Βορρά για τη διαμεθοριακή συνεργασία Ευρωπαϊκής ένωσης, Ρωσικής Ομοσπονδίας και περιοχής της Θάλασσας του Μπάρεντς (CdR 10/96 fin (1))·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών της 15ης Σεπτεμβρίου 1999 με θέμα την ανακοίνωση της Επιτροπής «Μία βόρεια διάσταση για τις πολιτικές της Ένωσης» (COM(98) 589 τελικό) (CdR 107/1999 fin (2))·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών της 9ης Οκτωβρίου 2003 (CdR 175/2003 fin) για την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια σύνορά μας»·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 102/2003 rev. 2) που υιοθετήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2003 από την επιτροπή εξωτερικών σχέσεων (εισηγητές: οι κ.κ. Lars Abel (DK/PPE), μέλος του Συμβουλίου της κομητείας της Κοπεγχάγης και Uno Aldegren (S/PES), μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου του Skanie)·

έχοντας υπόψη τη συμβολή του Αρκτικού Συμβουλίου και του Ευρωαρκτικού Συμβουλίου της Θάλασσας του Μπάρεντς στην δεύτερη συμβουλευτική διαδικασία για την Βόρεια Διάσταση και τις γενικότερες εμπειρίες της επιτροπής «Βόρεια Θάλασσα» σε ό,τι αφορά τον συντονισμό των περιφερειακών δραστηριοτήτων στην περιοχή της Βόρειας Διάστασης·

έχοντας υπόψη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με το μέλλον της Βόρειας Διάστασης·

Εκτιμώντας:

- 1) ότι είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι προοπτικές της περιοχής της Βόρειας Διάστασης αλλάζουν εντυπωσιακά λόγω της ένταξης των νέων χωρών στην ΕΕ, πράγμα που σημαίνει ότι στην πολιτική και οικονομική σκηνή θα χρειαστεί να αντιμετωπιστούν νέες προκλήσεις και ότι, κατ' επέκταση, η πολιτική για την Βόρεια Διάσταση θα αποτελέσει ένα σημαντικό κομμάτι του «παζλ» στη νέα ΕΕ,
- 2) ότι η συζήτηση σχετικά με το νέο σχέδιο δράσης για την Βόρεια Διάσταση πρέπει να συγκεντρώνει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών οργανώσεων και των υποεθνικών αρχών στα νέα κράτη μέλη, προκειμένου να προωθηθεί η διαδικασία της Βόρειας Διάστασης κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να καταστεί η διαδικασία περισσότερο αποτελεσματική, σαφής και λειτουργική, δεδομένου ότι η Βόρεια Διάσταση αποτελεί μέρος των περιφερειακών πολιτικών και εφαρμόζεται τόσο σε περιφερειακή και τοπική κλίμακα, όσο και σε εθνική,
- 3) ότι είναι σκόπιμο να συνεχίσουν οι προσπάθειες υπέρ της Βόρειας Διάστασης προκειμένου να αναπτυχθεί η διευρυμένη ΕΕ και να προαχθεί η συνεργασία με τη Ρωσία, και άλλες ενδιαφερόμενες χώρες όπως η Νορβηγία, η Ισλανδία και η Γροιλανδία,

υιοθέτησε, κατά την 51η σύνοδο ολομέλειας της 9ης Οκτωβρίου 2003, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

(1) ΕΕ C 337 της 11.11.1996, σ. 7.

(2) ΕΕ C 374 της 23.12.1999, σ. 1.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. επιδοκιμάζει το έγγραφο εργασίας «Δεύτερο σχέδιο δράσεως για τη Βόρεια Διάσταση, 2004-2006»·

1.2. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή επιθυμεί να συμμετάσχει στην εν λόγω πρωτοβουλία ένα ευρύ φάσμα φορέων, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

1.3. σημειώνει επίσης ότι οι αρχές της συλλογικής συμμετοχής, της επικουρικότητας και της συμπληρωματικότητας αποτελούν μία σαφή βάση για την πρόταση της Επιτροπής, η οποία περιλαμβάνει μία αποτελεσματική κατανομή των εργασιών και του συνολικού συντονισμού, καθώς και της παρακολούθησης των στρατηγικών στόχων, των προτεραιοτήτων και των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων·

1.4. επικροτεί επίσης το γεγονός ότι γίνεται ειδική αναφορά στις διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, της καλής διακυβέρνησης, της διαφάνειας και της συμμετοχής, της ισότητας των φύλων, των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και της προστασίας των αυτόχθονων πληθυσμών, καθώς και ότι υιοθετούνται, από όλους τους ενδιαφερόμενους εταίρους, πολιτικές στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα και στον τομέα της απασχόλησης οι οποίες αλληλοενισχύονται, όπως ορίζει η ευρωπαϊκή στρατηγική της Λισαβώνας·

1.5. θεωρεί ότι το σχέδιο δράσης για τη Βόρεια Διάσταση πρέπει να δώσει μεγάλη έμφαση στην διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία, ενόψει της διεύρυνσης της ΕΕ, και ότι, καθώς η πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής «Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια συνόρα μας» τονίζει ότι η Βόρεια Διάσταση αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα στην νέα διευρυμένη ΕΕ και την Ευρώπη γενικότερα, είναι σημαντικό να προωθηθεί η συνεργασία και στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

1.6. υπογραμμίζει ότι είναι επίσης σημαντικό να υιοθετηθεί για τη Βόρεια Διάσταση μία προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω, δεδομένου ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι εκείνες που θα εφαρμόσουν σε μεγάλο βαθμό το κεκτημένο της ΕΕ, και τονίζει ακόμη περισσότερο την σημασία ενός αποτελεσματικού συντονισμού όλων των προσπαθειών που συνδέονται με τη Βόρεια Διάσταση των διαφόρων ΓΔ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω π.χ. της σύστασης μιας μονάδας συντονισμού που να είναι ειδικευμένη στη Βόρεια Διάσταση, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

Προτεραιότητες και διαδικασίες λήψης αποφάσεων — Οριζόντιες και κάθετες

2.1. ζητεί να ληφθεί μία πρωτοβουλία προκειμένου να διοργανωθούν, σε τακτική βάση, φόρουμ για τη Βόρεια Διάσταση τα οποία να συγκεντρώνουν εκπροσώπους των τοπικών και περιφερειακών αρχών της περιοχής της Βόρειας Διάστασης·

2.2. επιθυμεί να ζητείται η γνώμη των αρχών του υποεθνικού επιπέδου των χωρών της Βόρειας Διάστασης κατά τον ακριβή σχεδιασμό των προγραμμάτων και σχεδίων και, συνεπώς, πρέπει να εκχωρηθούν ολοένα μεγαλύτερες εξουσίες λήψης αποφάσεων στους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς προκειμένου να διασφαλιστεί μια πιο ισόρροπη συμμετοχή·

2.3. προτείνει να συσταθεί ένα συμβουλευτικό όργανο, κατά προτίμηση στους κόλπους ενός οργανισμού ή οργάνου που ήδη υφίσταται, στο οποίο να εκπροσωπούνται τόσο τα οριζόντια όσο και τα κάθετα επίπεδα διακυβέρνησης — καθώς, δε, πρόκειται για την ΕΕ, και για να καλύπτεται ολόκληρη η περιοχή της Βόρειας Διάστασης, πρέπει, στο εν λόγω όργανο, να συμμετέχουν οι εθνικές κυβερνήσεις, το «Συμβούλιο των Κρατών της Βαλτικής Θάλασσας» (ΣΚΒΘ), οι τοπικές και περιφερειακές κυβερνήσεις, οι οργανώσεις τους και οι οργανώσεις της Βαλτικής όπως η «Υποπεριφερειακή Συνεργασία των κρατών της Βαλτικής Θάλασσας» (ΥΣΚΒΘ) και η «Ένωση Βαλτικών Πόλεων» (ΕΒΠ), η Επιτροπή της Βόρειας Θάλασσας, το Αρκτικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Μπάρεντς καθώς και τοπικοί και περιφερειακοί εκπρόσωποι της Ρωσίας, κατά συνέπεια φαίνεται φυσικό η Επιτροπή των Περιφερειών να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο σε μία τέτοια πρωτοβουλία, παράλληλα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

2.4. συνιστά οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή των προγραμμάτων της Βόρειας Διάστασης στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο να αξιολογούνται και να λαμβάνονται υπόψη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη να αρχίσουν να ενισχύουν και να στηρίζουν το υποεθνικό διοικητικό δυναμικό όπου αυτό είναι απαραίτητο·

2.5. ζητεί να δοθεί πρωταρχική προτεραιότητα στους ακόλουθους τομείς, για το λόγο ότι, στις περισσότερες χώρες, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν αρμοδιότητες σε αυτούς: το ανθρώπινο δυναμικό, την παιδεία, την υγεία, το περιβάλλον, τις μεταφορές, τις επιχειρήσεις, την περιφερειακή ανάπτυξη και τον πολιτισμό, με τη συνδρομή των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας·

2.6. προτείνει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, μέσω π.χ. της σύστασης ενός οργάνου που να παρέχει συμβουλές στις επιχειρήσεις σε ό,τι αφορά τα σχέδια που έχουν σχέση με την επιχειρηματική δραστηριότητα·

Χρηματοδοτικό πλαίσιο της Βόρειας Διάστασης

2.7. ζητεί να αρχίσει ένας δυναμικός διάλογος μεταξύ των φορέων που λαμβάνουν αποφάσεις και των φορέων που τις εφαρμόζουν σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να καθοριστεί ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο για το σχέδιο δράσης για τη Βόρεια Διάσταση·

2.8. δίνει έμφαση στην διαδικασία της Βαρκελώνης, με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσον είναι δυνατό να υιοθετηθεί ένα παράλληλο πρότυπο για τη Βόρεια Διάσταση·

2.9. επιθυμεί να συνεχιστεί η πολιτική συνοχής για τη Βόρεια Διάσταση ως ευθύνη της ΕΕ, όπως συνέβη με το πρόγραμμα MEDA και επισημαίνει το γεγονός ότι χρειάζεται ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο για την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής·

2.10. ζητά να θεσπιστεί ειδική γραμμή του προϋπολογισμού για τη Βόρεια Διάσταση· η δημιουργία κατάλληλου χρηματοδοτικού πλαισίου θα ήταν χρήσιμη για όλα τα θέματα προτεραιότητας που συνδέονται με τη Βόρεια Διάσταση· ο τρόπος διαχείρισης αυτού του χρηματοδοτικού πλαισίου πρέπει να είναι απλός και η χρήση των πόρων όσο το δυνατόν πιο ευέλικτη·

2.11. συνιστά οι εθνικές κυβερνήσεις και το Συμβούλιο να διασφαλίζουν επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους για τις δραστηριότητες του περιφερειακού και τοπικού επιπέδου που σχετίζονται με την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και τη δημιουργία θεσμών, προκειμένου να επιλυθεί το υπάρχον οικονομικό πρόβλημα που οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υφίσταται γενική γραμμή στον προϋπολογισμό η οποία να αφορά την πολιτική για τη Βόρεια Διάσταση·

2.12. επιθυμεί να διερευνηθεί κατά πόσον οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα μπορούσαν να συμμετέχουν ενεργότερα σε προγράμματα ανάπτυξης που υπάγονται στην πολιτική για τη Βόρεια Διάσταση·

Διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία — Tacis και Interreg

2.13. επισημαίνει ότι είναι ιδιαίτερα αναγκαίο να συντονιστούν αποτελεσματικότερα τα τρέχοντα προγράμματα του Tacis και του Interreg, δεδομένου ότι έχει καταδειχθεί ότι σήμερα ο συντονισμός ανάμεσα στα δύο είναι ανεπαρκής· πρέπει να σημειωθεί ότι μία πιθανή μελλοντική λύση του προβλήματος θα μπορούσε να είναι ένα μόνον μέσο παρακολούθησης εκ του σύνεγγυς·

2.14. ζητεί τα υπάρχοντα προγράμματα Interreg να επεκταθούν, πέρα από τον χωροταξικό σχεδιασμό, σε άλλους τομείς προτεραιότητας όπου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν επίσης αρμοδιότητες, και τα εθνικά θαλάσσια σύνορα στη Βαλτική Θάλασσα να καταστούν επιλέξιμα για όλα τα σκέλη των προγραμμάτων Interreg· είναι ωστόσο σημαντικό να σημειωθεί ότι η επέκταση αυτή θα απαιτήσει χρηματοδοτικούς πόρους·

2.15. τονίζει ότι είναι σημαντικό να προβλεφθούν πιο περιορισμένης κλίμακας και μη γραφειοκρατικές, χρηματοοικονομικές διευκολύνσεις για τα διαπεριφερειακά προγράμματα και σχέδια που εντάσσονται στο πλαίσιο του Interreg και του Tacis·

Περιβαλλοντική εταιρική σχέση της Βόρειας Διάστασης και εταιρική σχέση της Βόρειας Διάστασης για τη δημόσια υγεία και την κοινωνική ευημερία

2.16. εφιστά την προσοχή στην προσέγγιση της περιβαλλοντικής εταιρικής σχέσης της Βόρειας Διάστασης· είναι σημαντικό στην εταιρική σχέση να συμπεριληφθούν και τοπικοί και περιφερειακοί φορείς δεδομένου ότι και αυτοί διαθέτουν αρμοδιότητες στον εν λόγω τομέα·

2.17. προτείνει να δοθεί έμφαση στην εταιρική σχέση της Βόρειας Διάστασης για τη δημόσια υγεία και την κοινωνική ευημερία· μία προσωρινή διεθνής ομάδα εργασίας, στην οποία συμμετέχουν και υπουργοί, έχει αναλάβει τον προγραμματισμό της εταιρικής σχέσης· είναι σημαντικό στην ομάδα αυτή να συμπεριληφθούν και τοπικοί και περιφερειακοί φορείς, δεδομένου ότι και αυτοί διαθέτουν αρμοδιότητες στους εν λόγω τομείς·

Καλίνινγκραντ, βορειοδυτικές περιφέρειες της Ρωσίας και Αρκτικός Κύκλος

2.18. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό, στο πλαίσιο της Βόρειας Διάστασης, να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην περιοχή του Καλίνινγκραντ, για το λόγο ότι, από γεωγραφική άποψη, υπάγεται στην νέα διευρυμένη ΕΕ, μέσω π.χ. της κατάρτισης ειδικών προγραμμάτων και της εξεύρεσης λύσεων χρηματοδότησης για τα σχέδια που την αφορούν, καθώς και μέσω της ανάπτυξης των διασυνοριακών σχέσεων μεταξύ αυτής και των γειτόνων της·

2.19. τονίζει την εμπειρία που αποκομίζεται μέσω των σχεδίων συνεργασίας μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών, τα οποία φαίνεται να λειτουργούν ομαλότερα από τα αντίστοιχα εθνικά σχέδια·

2.20. θεωρεί ότι είναι σημαντικό να μην δοθεί ιδιαίτερη έμφαση μόνον στο Καλίνινγκραντ, αλλά και στις βορειοδυτικές περιφέρειες της Ρωσίας, δεδομένου ότι η συνεργασία τους με τη νέα ΕΕ θα έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση προκλήσεων και στις περιοχές αυτές·

2.21. εφιστά την προσοχή στην Αρκτική, όπου λόγω του εξαιρετικά σκληρού κλίματος, των μεγάλων αποστάσεων, της ασθενούς οικονομικής ανάπτυξης και του ευάλωτου χαρακτήρα έναντι των εξωτερικών περιβαλλοντικών επιδράσεων δυσχεραίνεται η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη· συνεπώς, είναι σημαντικό να ενισχυθεί η συνεργασία πέριξ του πόλου και να αναγνωριστεί η σημασία της ενισχυμένης συνεργασίας πέριξ του πόλου σε όλες τις δραστηριότητες του αρκτικού κύκλου· επιπλέον, η έννοια του «αρκτικού παραθύρου» διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στα συμπεράσματα της Διάσκεψης για την Βόρεια Διάσταση και το Παράθυρο της Αρκτικής που πραγματοποιήθηκε στο Ilulissat της Γροιλανδίας στις 28 Αυγούστου 2002.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την εγκαθίδρυση πιο προσιτών, πιο δίκαιων και καλύτερα οργανωμένων συστημάτων χορήγησης ασύλου»

(2004/C 23/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εγκαθίδρυση πιο προσιτών, πιο δίκαιων και καλύτερα οργανωμένων συστημάτων χορήγησης ασύλου (COM(2003) 315 τελικό).

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 31ης Ιουλίου 2003 να ζητήσει γνωμοδότηση επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 1ης Ιουλίου 2003 να αναθέσει στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης.

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε, του Οκτωβρίου 1999 που θεσπίζουν ένα σαφές πολιτικό πλαίσιο όσον αφορά τις πολιτικές για τη μετανάστευση και το άσυλο, καλώντας για την ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής της ΕΕ που θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: εταιρική σχέση με τις χώρες καταγωγής, ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής του Νοεμβρίου 2000 σχετικά με την πολιτική ασύλου που επεσήμανε την ανάγκη εξέτασης μέτρων που θα συμβάλουν στη νόμιμη και ασφαλή πρόσβαση στην ΕΕ των ατόμων που χρίζουν προστασίας, ενώ ταυτόχρονα θα αποθαρρύνουν τους διακινητές και τους εμπόρους ανθρώπων και την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την κοινή πολιτική για το άσυλο και την Ατζέντα για την προστασία, (COM(2003) 152 τελικό).

έχοντας υπόψη την οδηγία του Συμβουλίου σχετικά με την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη που υιοθετήθηκε επίσημα στις 27 Ιανουαρίου 2003.

έχοντας υπόψη την κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL που επιδιώκει την καταπολέμηση του αποκλεισμού και των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας καθώς και τη βελτίωση της κοινωνικής και επαγγελματικής ενσωμάτωσης των αιτούντων ασύλου.

έχοντας υπόψη το πρόγραμμα ARGO που υιοθέτησε το Συμβούλιο στις 13 Ιουνίου 2002 για την διοικητική συνεργασία στους τομείς των εξωτερικών συνόρων, των θεωρήσεων, του ασύλου και της μετανάστευσης.

έχοντας υπόψη την οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, π.χ., λόγω πολέμου.

έχοντας υπόψη ότι η Εκτελεστική Επιτροπή της Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες του ΟΗΕ υιοθέτησε το φθινόπωρο 2002, το σχέδιο δράσης για την προστασία, με την οποία επιδιώκεται η διαχείριση των μεικτών μεταναστευτικών ροών, η πιο ισότιμη κατανομή του φορτίου και των ευθυνών και η σύνδεση των συστημάτων προστασίας.

έχοντας υπόψη τις προτάσεις της Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες όσον αφορά τις ειδικές συμφωνίες «Σύμβαση +» με την οποία επιδιώκεται η ολοκλήρωση της διαχείρισης των μεικτών μεταναστευτικών ροών με εκσυγχρονισμένα μέσα.

έχοντας υπόψη την γνωμοδότησή της για την Πολιτική μετανάστευσης και ασύλου (CdR 93/2002 fin) που υιοθετήθηκε στις 16 Μαΐου 2002 ⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη την γνωμοδότησή της για το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης (CdR 143/2002 fin) που υιοθετήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2002 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 278 της 14.11.2002, σ. 44.

⁽²⁾ ΕΕ C 73 της 26.3.2003.

έχοντας υπόψη τις προτάσεις του Ηνωμένου Βασιλείου για την «Καλύτερη διαχείριση των διαδικασιών χορήγησης ασύλου» που εξετάστηκαν στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2003·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 249/2003 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» στις 5 Σεπτεμβρίου 2003 (εισηγήτρια: η κα Ruth Coleman, πρόεδρος του επαρχιακού συμβουλίου του North Wiltshire, UK/ELDR)·

Εκτιμώντας

- 1) ότι τα κράτη μέλη εκφράζουν τη βαθιά ανησυχία τους για την κατάχρηση των διαδικασιών ασύλου και τη διόγκωση των μεικτών ροών, που συχνά συντηρούνται από δίκτυα διακίνησης καθώς και το μεγάλο αριθμό απορρίψεων των αιτήσεων για παροχή διεθνούς προστασίας,
- 2) ότι αν και έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος για την διαμόρφωση ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, η περαιτέρω πρόοδος προς την εναρμόνιση περιορίζεται επί του παρόντος από τη δυσκολία των κρατών μελών να υπερβούν τις εθνικές προτεραιότητες,
- 3) ότι είναι έκδηλη η ανάγκη διερεύνησης νέων οδών που θα σέβονται την αξιοπιστία του θεσμού του ασύλου και την ευρωπαϊκή ανθρωπιστική παράδοση,

υιοθέτησε κατά την 51η σύνοδο ολομέλειας της 9ης Οκτωβρίου 2003 την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

1.1. εκφράζει την ικανοποίησή της για την Ατζέντα για την Προστασία και για την θετική προσέγγιση των κρατών μελών και της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή της στην ΕΕ,

1.2. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις δέκα βασικές αρχές που ορίζει η Επιτροπή στο έγγραφο της COM(2003) 315 τελικό, σ. 13,

1.3. εμμένει στην τήρηση των προθεσμιών της πρώτης φάσης εναρμόνισης του Κοινού συστήματος ασύλου,

1.4. πιστεύει ότι ο στόχος της πιο ισότιμης κατανομής του φορτίου και των ευθυνών δεν πρέπει να αφορά μόνο τον τρόπο κατανομής των υλικών και οικονομικών βαρών αλλά θα πρέπει να αφορά και την καλύτερη διαχείριση του συστήματος ασύλου,

1.5. πιστεύει ότι προκειμένου να διαμορφωθούν πιο δίκαιες, ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες χορήγησης ασύλου, τα κράτη μέλη πρέπει να είναι διατεθειμένα να συζητήσουν τόσο την ποιότητα εξέτασης των αιτήσεων όσο και την ταχύτητα των διαδικασιών,

1.6. θεωρεί ευκαταία την περαιτέρω εξέταση και ενημέρωση σχετικά με τη μελέτη της Επιτροπής για την εξωτερική επεξεργασία των αιτήσεων ασύλου, η οποία παραδόθηκε τον Δεκέμβριο 2002, αμέσως μόλις ολοκληρωθεί η πρόσθετη μελέτη για τους μηχανισμούς επανεγκατάστασης,

1.7. εκφράζει την ανησυχία της διότι η συζήτηση για την πολιτική επαναπατριsmού πρέπει να βασίζεται σε πλήρη στοιχεία όσον αφορά την οικονομική ή άλλη στήριξη που χρειάζονται οι χώρες καταγωγής,

1.8. ελπίζει ότι το πρόγραμμα τεχνικής και οικονομικής στήριξης των τρίτων χωρών θα διευκολύνει την πολιτική επαναπατριsmού,

1.9. πιστεύει ότι πρέπει να δοθεί επειγόντως προσοχή στα πολύπλοκα ζητήματα της ενσωμάτωσης ατόμων που χαιρούν διεθνούς προστασίας στην κοινωνία υποδοχής και τάσσεται θετικά όσον αφορά την εξέταση σε πρώιμο στάδιο με την Επιτροπή των νέων προτάσεων της για μια πολιτική ενσωμάτωσης. Στο πλαίσιο αυτό, αναμένει την γνωμοδότηση της επιτροπής Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την μετανάστευση, την ένταξη και την απασχόληση (1),

1.10. πιστεύει ότι για να καταπολεμηθεί αποτελεσματικά η παράνομη μετανάστευση, η ΕΕ χρειάζεται να εξετάσει την δυνατότητα της ελεγχόμενης νόμιμης μετανάστευσης και, κατά συνέπεια, τάσσεται υπέρ της διεξαγωγής περαιτέρω συνομιλιών με την Επιτροπή όσον αφορά τις προτάσεις της για μια κοινοτική πολιτική μετανάστευσης,

1.11. ενθαρρύνει την Επιτροπή να εξεύρει μηχανισμούς προστασίας των αιτούντων ασύλου εκτός ΕΕ,

1.12. πιστεύει ότι τα ισχύοντα συστήματα επεξεργασίας των αιτήσεων ασύλου είναι πολύπλοκα, δαπανηρά και αναποτελεσματικά,

(1) COM(2003) 336 τελικό.

1.13. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Συνέλευση ενσωμάτωσε στο Σχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης την έννοια του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος χορήγησης ασύλου, η οποία συνεπάγεται την εγκατάλειψη της υιοθέτησης ελαχίστων προδιαγραφών υπέρ της θέσπισης ενιαίου καθεστώτος και κοινών διαδικασιών για όλα τα πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας και επιτρέπει την υιοθέτηση μέτρων που αφορούν την εταιρική σχέση και τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες. Η ημερομηνία που προτείνει η Συνέλευση για την έναρξη ισχύος της Συνταγματικής Συνθήκης, το 2009, δεν απαλλάσσει ωστόσο την Ευρωπαϊκή Ένωση από την ταχεία θέση σε εφαρμογή ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος χορήγησης ασύλου σύμφωνα με τις φιλοδοξίες και τις προθεσμίες που έχουν ορίσει τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια του Τάμπερε, της Σεβίλλης και της Θεσσαλονίκης, συγκεκριμένα την υιοθέτηση πριν από το τέλος του 2003 της πρότασης οδηγίας του Συμβουλίου περί ελαχίστων προδιαγραφών για την αναγνώριση και το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών και απάτριδων ως προσφύγων ή προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους και της πρότασης οδηγίας του Συμβουλίου περί ελαχίστων προδιαγραφών όσον αφορά τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

2.1. εκφράζει την ικανοποίησή της και στηρίζει την πραγματοποίηση εκστρατείας για την ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά τις κοινοτικές πολιτικές κατά των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας που εγκαινίασε η Επίτροπος και Διαμαντοπούλου,

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

2.2. ζητεί την αποφασιστική, συντονισμένη και δημοσιοποιημένη καταπολέμηση από την ΕΕ της διακίνησης ανθρώπων,

2.3. ζητεί εναρμόνιση του κοινού συστήματος ασύλου, και όχι χωριστά συστήματα σε κάθε κράτος μέλος, το οποίο να προσανατολίζεται προς την εισαγωγή ενός πιο τακτικού και καλύτερα διαχειριζόμενου συστήματος,

2.4. ζητεί την ριζική αναδιαμόρφωση του συστήματος εξέτασης των αιτήσεων ασύλου με στόχο τη διασφάλιση μιας απλής, διαφανούς και ταχείας μεθόδου λήψης αποφάσεων και ενσωμάτωσης των ατόμων που γίνονται δεκτά και επαναπροώθησης εκείνων που δεν πληρούν τα κριτήρια,

2.5. φρονεί ότι τα σχέδια για τη βελτίωση της προστασίας των προσφύγων στον τόπο καταγωγής τους θα πρέπει να διενεργούνται υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή της εξωτερικής πολιτικής ασύλου της ΕΕ. Τα σχέδια αυτά θα πρέπει επίσης να διενεργούνται σε πλήρη συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες χώρες και βάσει των συστάσεων της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες,

2.6. υποστηρίζει το αίτημα της Επιτροπής να αυξηθούν τα μέσα χρηματοδότησης των κοινοτικών πρωτοβουλιών σε θέματα ασύλου στις επόμενες δημοσιονομικές προοπτικές (2007-2013) και πιστεύει ότι η θέση Β7-667 του προϋπολογισμού, που είναι αφιερωμένη στη συνεργασία με τις τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης, θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά μέχρι το 2006.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης σχετικά με την ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής για την παράνομη μετανάστευση, την παράνομη διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων, τα εξωτερικά σύνορα και την επαναπροώθηση των παρανόμως διαμενόντων»

(2004/C 23/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης σχετικά με την ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής για την παράνομη μετανάστευση, την παράνομη διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων, τα εξωτερικά σύνορα και την επαναπροώθηση των παρανόμως διαμενόντων (COM(2003) 323 τελικό).

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 31 Ιουλίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για το θέμα αυτό, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 265 της Συνθήκης για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το προεδρείο την 1η Ιουλίου 2003 να αναθέσει στην επιτροπή Εξωτερικές Σχέσεις την κατάρτιση γνωμοδοτήσεως για το θέμα αυτό.

έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με κοινοτική πολιτική επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων στην ΕΕ (COM(2002) 175 τελικό).

έχοντας υπόψη τη σχετική γνωμοδότησή της της 20ής Νοεμβρίου 2002.

έχοντας υπόψη τις αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Τάμπερε (Οκτώβριος 1999), του Λάακεν (15 Δεκεμβρίου 2001) και της Σεβίλλης (Ιούνιος 2002).

έχοντας υπόψη το πρόγραμμα δράσης του Σαντιάγκο.

έχοντας υπόψη τη δήλωση των Βρυξελλών που εκδόθηκε με το πέρας της Ευρωπαϊκής διάσκεψης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (Σεπτέμβριος 2002).

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών (COM(2003) 336 τελικό).

έχοντας υπόψη τις αποφάσεις που έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης (19 και 20 Ιουνίου 2003).

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 250/2003 rev.) της επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων της 5ης Σεπτεμβρίου 2003 (εισηγητής: ο κ. Luc Van den Brande, Γερουσιαστής Φλάνδρας (B/EPP)).

Εκτιμώντας:

- 1) ότι η Επιτροπή των περιφερειών αναγνωρίζει την σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα μιας κοινής πολιτικής για την παράνομη μετανάστευση, την παράνομη διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων, τα εξωτερικά σύνορα και την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων προσώπων,
- 2) ότι στην προκειμένη περίπτωση επιβάλλονται η εφαρμογή μιας συνεκτικής μεθόδου, η χρήση ολοκληρωμένων μέσων και η κατάλληλη παρακολούθηση του θέματος,
- 3) ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, μαζί με τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν άμεση σχέση με το θέμα αυτό,

υιοθέτησε κατά την 51η σύνοδο ολομέλειας της 9ης Οκτωβρίου 2003 την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

1.1. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία προτείνει την ανάπτυξη κοινής πολιτικής για την παράνομη μετανάστευση, την παράνομη διακί-

νηση και την εμπορία ανθρώπων, τα εξωτερικά σύνορα και την επαναπροώθηση των παρανόμως διαμενόντων,

1.2. θεωρεί ορθό ότι η μετανάστευση σε όλες της τις πτυχές συγκαταλέγεται στις βασικές προτεραιότητες της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προκύπτει από πάμπολλες πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν από την Επιτροπή και από τις αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Τάμπερε, του Λάακεν, της Σεβίλλης και της Θεσσαλονίκης,

1.3. εκφράζει την επιθυμία η εν λόγω κοινή πολιτική να στηρίζεται σε μια συνεκτική μέθοδο, στη χρήση ολοκληρωμένων μέσων και να έχει την απαραίτητη συνέχεια,

1.4. πιστεύει ότι για το σκοπό αυτό πρέπει να ενισχυθούν η νομική βάση και τα επιχειρησιακά μέσα που υφίστανται, και ότι πρέπει να τροποποιηθούν με τον κατάλληλο τρόπο οπουδήποτε και οσοτεδήποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο,

1.5. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι, μέχρι σήμερα, δεν έχει αναπτυχθεί μια κοινή θεώρηση ούτε έχουν θεσπιστεί κοινά μέτρα για την παράνομη μετανάστευση και την πολιτική για το άσυλο, παρά το γεγονός ότι με τον τρόπο αυτό μπορεί να καταπολεμηθεί και να αποθαρρυνθεί η παράνομη μετανάστευση,

1.6. είναι της άποψης ότι μια κοινή πολιτική για την επαναπροώθηση προσώπων πρέπει να σέβεται τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου,

1.7. υπογραμμίζει ότι επιβάλλεται επιχειρησιακή συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών σε όλους τους τομείς,

1.8. αποδίδει την δέουσα σημασία στην καθιέρωση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής θεωρήσεων, επειδή αυτή συμβάλλει σημαντικά στην πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, και κρίνει ότι η πολιτική αυτή πρέπει να στηρίζεται σε ένα αποτελεσματικό σύστημα πληροφοριών, που να είναι συντονισμένο και συνδεδεμένο με το σύστημα πληροφοριών του Schengen,

1.9. τονίζει ότι είναι απαραίτητο να καθιερωθεί ένα αποτελεσματικό σύστημα συνοριακών ελέγχων, στα πλαίσια του οποίου ιδιαίτερη σημασία έχουν τα καθήκοντα και η συμμετοχή των κρατών μελών, το οποίο πρέπει επίσης να είναι συντονισμένο στα πλαίσια ενός κοινού φορέα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης,

1.10. απευθύνει επίμονη έκκληση να γίνει κάθε δυνατή προσπάθεια για να καταπολεμηθούν η παράνομη διακίνηση και η εμπορία ανθρώπων, φαινόμενα που είναι συχνά συνδεδεμένα με εγκληματικά δίκτυα,

1.11. εφιστά ιδιαίτερος την προσοχή στο απάνθρωπο πρόβλημα της εμπορίας γυναικών, το οποίο πρέπει να καταπολεμηθεί με κάθε δυνατό μέσο,

1.12. θεωρεί ότι, για να είναι αποτελεσματική, η κοινή πολιτική για την παράνομη μετανάστευση πρέπει να τοποθετηθεί στο γενικότερο πλαίσιο των σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρίτες χώρες, ότι στον τομέα αυτό ουσιαστική σημασία έχουν οι συμφωνίες επανεισδοχής, καθώς και ότι είναι εφικτή η ανάπτυξη στενών σχέσεων συνεργασίας,

1.13. τονίζει με έμφαση ότι, για να είναι αποτελεσματική και αξιόπιστη μια κοινή πολιτική, πρέπει να διατεθούν αμέσως επαρκείς πόροι για αυτήν και ότι μετά από το 2006 πρέπει να ρυθμιστεί οριστικά το ζήτημα της χρηματοδότησής της,

1.14. παρατηρεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι συνήθως οι πρώτες που αντιμετωπίζουν παρόμοιες καταστάσεις με τα συνεπαγόμενα προβλήματα και ότι, κατά συνέπεια, είναι συχνά αναγκασμένες να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες,

1.15. θεωρεί, συνεπώς, ότι είναι απαραίτητο και ευνόητο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να προωθήσουν την πλήρη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην κοινή πολιτική,

1.16. αποδίδει μεγάλη σημασία στην ιδιαίτερη κατάσταση στην οποία ευρίσκονται οι περιφέρειες και οι δήμοι που δεν ευρίσκονται πλέον στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και οι περιφέρειες και οι δήμοι που θα βρεθούν για πρώτη φορά στα σύνορα αυτά,

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. ζητά να προωθηθεί με καθολικό και ολοκληρωμένο τρόπο η εφαρμογή μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για την παράνομη μετανάστευση, την παράνομη διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων, τα εξωτερικά σύνορα και την επαναπροώθηση παρανόμως διαμενόντων προσώπων,

2.2. τονίζει ότι, για το σκοπό αυτό, είναι απαραίτητο να εφαρμοστεί μια συνεκτική πολιτική, να γίνει χρήση ολοκληρωμένων μέτρων και να δοθεί στην πολιτική αυτή η δέουσα συνέχεια,

2.3. υπενθυμίζει ότι η κοινή πολιτική επαναπροώθησης πρέπει να σέβεται απόλυτα τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, καθώς και ότι πρέπει να γίνουν προσπάθειες για να θεσπιστεί ειδικό κοινοτικό μέσο για την υποστήριξη των προτεραιοτήτων που τέθηκαν από το Συμβούλιο στο πρόγραμμα δράσης που ενέκρινε, με το οποίο θα καταδειχθεί ότι η μετανάστευση πρέπει να τοποθετηθεί σε ένα σαφές νομικό και διαδικαστικό πλαίσιο. Θεωρείται, επίσης, σκόπιμο να εκδοθεί οδηγία σχετικά με τα στοιχειώδη πρότυπα που πρέπει να ισχύουν για τις διαδικασίες και την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επαναπροώθησης,

2.4. αναμένει ότι, ταυτόχρονα, θα αναπτυχθεί μια κοινή θεώρηση της νόμιμης μετανάστευσης και του ασύλου,

2.5. υποστηρίζει την περαιτέρω επεξεργασία και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος χορήγησης θεωρήσεων και τη δημιουργία συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) το οποίο θα είναι συνδεδεμένο με το σύστημα πληροφοριών SIS II (Schengen), που πρέπει να τεθεί σε λειτουργία γύρω στο 2006, και θεωρεί ότι για το σκοπό αυτό πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα τεχνικά, νομοθετικά και χρηματοδοτικά μέτρα,

2.6. υποστηρίζει την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος συνοριακών ελέγχων και μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων και παρατηρεί ότι, ως ομάδα εργασίας, η μονάδα ειδημόνων για τα εξωτερικά σύνορα (SCIGA+) διαθέτει περιορισμένες δυνατότητες. Για το λόγο αυτό, η καθημερινή ηγεσία πρέπει να αναληφθεί από ένα περισσότερο λειτουργικό φορέα, ενώ παράλληλα πρέπει να σημειωθεί ότι η αποτελεσματική διαχείριση απαιτεί τη σύσταση ευρωπαϊκού σώματος συνοροφυλάκων, χωρίς να παραγνωρίζεται και ο ρόλος των εθνικών υπηρεσιών,

2.7. εκφράζει την επιθυμία, μέχρι την αναθεώρηση του κοινοτικού χάρτη, να μελετηθεί και να εξεταστεί εάν είναι απαραίτητο να καθιερωθούν θεσμικοί μηχανισμοί, προκειμένου να ενισχυθεί η επιχειρησιακή συνεργασία όσον αφορά τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, και αν πρέπει να βελτιωθεί η διάρθρωση των ελέγχων στα θαλάσσια σύνορα,

2.8. καλεί την Επιτροπή να καταβάλλει προσπάθειες για να καταπολεμηθούν αποτελεσματικά η παράνομη διακίνηση και η εμπορία ανθρώπων, που συχνά ελέγχονται από εγκληματικά δίκτυα, και να ενισχύσει τη συνεργασία των υπευθύνων για την τήρηση των νόμων αρχών με τα θύματα, με τη θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων, την καθιέρωση προτύπων, βέλτιστων πρακτικών και μηχανισμών για την καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων και καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει την πρόταση για τη χορήγηση άδειας παραμονής μικρής διάρκειας στα θύματα του φαινομένου της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων,

2.9. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή και να χρησιμοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα μέσα για την καταπολέμηση του απάνθρωπου εμπορίου γυναικών,

2.10. απευθύνει έκκληση για την ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών σε όλους τους τομείς και, στα πλαίσια αυτά, θεωρεί χρήσιμη την ίδρυση πλατφόρμας για την ανταλλαγή πληροφοριών με τη βοήθεια σύγχρονης και ασφαλούς διαδικτυακής τεχνολογίας ICONet καθώς και τη δημιουργία δικτύου υπαλλήλων που θα λειτουργούν ως σύνδεσμοι για θέματα που σχετίζονται με τη μετανάστευση (ALI),

2.11. προτείνει να συμπεριληφθεί το σύνολο του θέματος της μετανάστευσης στο διάλογο που διεξάγεται στα πλαίσια των υφιστάμενων και των μελλοντικών συμφωνιών σύνδεσης και συνεργασίας με τρίτες χώρες και υποστηρίζει τη σύναψη συμφωνιών επανεισοχής με τις χώρες αυτές οι οποίες οδηγούν σε μια αμοιβαία και καθολική συνεργασία, με αποτέλεσμα να διευκολύνονται η καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και η επιστροφή των εμπλεκόμενων με τρόπο ο οποίος να είναι αποδεκτός τόσο για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και για τη χώρα υποδοχής. Συνιστά, επίσης, τη δημιουργία νομικής βάσης για τη χάραξη πολυετούς προγράμματος συνεργασίας με τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης,

2.12. αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διάθεση επαρκών χρηματοδοτικών πόρων, προκειμένου να καταστεί αξιόπιστη η προσπάθεια για την υλοποίηση των εν λόγω γενικών στόχων, τους οποίους η Ευρωπαϊκή Ένωση εκλαμβάνει ως απόλυτη πολιτική προτεραιότητα, και εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι αυτό δεν έχει ήδη συμβεί. Στα πλαίσια αυτά, είναι της γνώμης ότι μπορεί να υποστηριχθεί η λύση που προτείνεται από την Επιτροπή για την κάλυψη των άμεσων αναγκών με την αναθεώρηση του προγράμματος ARGO, την αξιοποίηση των διαθέσιμων περιθωρίων για την περίοδο 2004-2006 και την προοπτική της χρήσης των δημοσιονομικών προοπτικών της περιόδου μετά το 2006 για τον τομέα ΔΕΥ,

2.13. επιθυμεί την καθιέρωση ενός ρεαλιστικού και δίκαιου συστήματος κατανομής των βαρών για το οποίο θα ισχύουν ορισμένες προϋποθέσεις και κριτήρια που θα πρέπει να τηρούνται και το οποίο θα στηρίζεται στις βασικές αρχές της επικουρικότητας και της συμπληρωματικότητας, όπου το σύστημα της συγχρηματοδότησης θα ισχύει μόνο για τις δαπάνες οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την κοινοτική διάσταση,

2.14. θεωρεί αυτονόητο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα προωθήσουν την συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην θέσπιση της κοινής πολιτικής, επειδή αυτές είναι οι αρχές που αντιμετωπίζουν πρώτες τις καταστάσεις και τα προβλήματα αυτού του είδους και υποχρεούνται να αξιοποιηθούν οι εμπειρογνομούσιμη και οι καλύτερες μέθοδοι που διαθέτουν,

2.15. προτείνει να προβλεφθούν οι διευκολύνσεις του Schengen για τις περιφέρειες και τους δήμους που δεν βρίσκονται πλέον στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και για τις περιφέρειες και τους δήμους που θα βρεθούν για πρώτη φορά στα σύνορα αυτά, να γίνει μια καταγραφή των αναγκών που υπάρχουν σε διάφορους τομείς, όπως στις υποδομές και λόγω της απώλειας διαμετακομιστικών διευκολύνσεων, και να διατεθούν για το σκοπό αυτό τα μέσα και οι πόροι που χρειάζονται,

2.16. απευθύνει έκκληση να προωθηθεί η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των κοινωνικών παραγόντων και των δημόσιων φορέων, προκειμένου να χαραχθεί μια κοινή πολιτική που θα διαθέτει ένα ευρύ έρεισμα,

2.17. υποστηρίζει την πρόταση για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους πρόσφυγες.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:

- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: “Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια σύνορά μας”», και
- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής — Ανοίγοντας το δρόμο για ένα νέο μέσο γειτνίασης»

(2004/C 23/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Ευρύτερη Ευρώπη. Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια σύνορά μας» (COM(2003) 104 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2003, να ζητήσει τη γνώμη της ΕΤΠ για το θέμα αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος πρώτη, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 8ης Απριλίου 2003, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 5, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, να αναθέσει στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής «Ανοίγοντας το δρόμο για ένα νέο μέσο γειτνίασης» (COM(2003) 393 τελικό),

έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη της Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης της Βαρκελώνης, της 28ης Νοεμβρίου 1995, και τις Συμφωνίες Σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τυνησία, το Ισραήλ, το Μαρόκο, την Παλαιστινιακή Αρχή, την Ιορδανία, την Αίγυπτο, το Λίβανο, την Αλγερία, τη Συρία και τη Λιβύη·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βιέννης, του Δεκεμβρίου του 1998, σχετικά με τη Βόρεια διάσταση, και τη Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Ρωσία, καθώς και τις Συμφωνίες Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τη Λευκορωσία·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Μία βόρεια διάσταση για τις πολιτικές της Ένωσης» (CdR 107/99 fin), της 15ης Σεπτεμβρίου 1999 ⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη το Ψήφισμά της για «την αποκεντρωμένη συνεργασία και το ρόλο των περιφερειακών και τοπικών αρχών στα πλαίσια της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης» (CdR 40/2000 fin), της 16ης Φεβρουαρίου 2000 ⁽²⁾·

έχοντας υπόψη το Σχέδιο Δράσης για τη Βόρεια Διάσταση σε θέματα εξωτερικής και διασυνοριακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2000-2003), της 14ης Ιουνίου 2000·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα: «Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ενόψει της κοινής μεσογειακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (CdR 123/2000 fin), της 20ής Σεπτεμβρίου 2000 ⁽³⁾·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα της Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης της Βαλένθια, της 22ας και 23ης Απριλίου 2002·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα της Υπουργικής Διάσκεψης για τη Βόρεια Διάσταση, που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο, στις 21 Οκτωβρίου 2002·

⁽¹⁾ ΕΕ C 374 της 23.12.1999, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 156 της 6.6.2000, σ. 47.

⁽³⁾ ΕΕ C 22 της 24.1.2001, σ. 7.

έχοντας υπόψη την «Έκθεση Προόδου για την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον αντίκτυπο της διεύρυνσης στις περιοχές που συνορεύουν με υποψήφιες χώρες. Κοινοτική δράση για τις παραμεθόριες περιοχές» (COM(2002) 660 τελικό), της 29ης Νοεμβρίου 2002·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης, της 12ης και 13ης Δεκεμβρίου 2002·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την Ανακοίνωση της Επιτροπής: «Εξηγώντας τη διεύρυνση της Ευρώπης» (CdR 325/2002 fin) ⁽¹⁾, της 13ης Φεβρουαρίου 2003·

έχοντας υπόψη το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα συμπεράσματα των σχετικών με τη διεύρυνση διαπραγματεύσεων, της 9ης Απριλίου 2003, στην Κοπεγχάγη·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα των Συμβουλίων Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων, της 15ης Απριλίου, 30ης Σεπτεμβρίου και 18ης Νοεμβρίου 2002 και της 24ης Φεβρουαρίου, 18ης Μαρτίου και 14ης Απριλίου 2003·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης της 17ης Απριλίου 2003·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα της Ενδιάμεσης Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη στις 26 και 27 Μαΐου 2003·

έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής: «Το δεύτερο σχέδιο δράσεως για τη Βόρεια διάσταση, 2004-2006» (COM(2003) 343 τελικό), της 10ης Ιουνίου 2003·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για το «Δεύτερο σχέδιο δράσεως για τη Βόρεια διάσταση, 2004-2006» (CdR 102/2003 fin) της 9 Οκτωβρίου 2003,

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης της επιτροπής «Εξωτερικές Σχέσεις» (CdR 175/2003 rev. 2) (εισηγητής: ο κ. Chaves González, Πρόεδρος της περιφερειακής κυβέρνησης της Ανδαλουσίας (E/ESK)), που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» στις 5 Σεπτεμβρίου 2003·

Εκτιμώντας

- 1) την προοπτική που διανοίγεται για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελλοντικών νέων γειτονικών χωρών της, μετά από την πέμπτη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- 2) ότι οι χώρες της Νότιας και της Ανατολικής Μεσογείου αποτελούν, εδώ και δεκαετίες, ζώνη προτεραιότητας για την ΕΕ, λόγω της στρατηγικής τους σημασίας από πολιτική και οικονομική άποψη, αλλά και της ανθρωπίνης και πολιτισμικής τους εγγύτητας·
- 3) ότι οι σχέσεις της ΕΕ με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία, τη Μολδαβία και την Ουκρανία, μετά από τη διεύρυνση, αποκτούν ιδιαίτερη σημασία όσον αφορά την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην Ευρώπη·
- 4) τη δέσμευση που ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Διακήρυξη του Λάακεν, για τη διασφάλιση της ειρήνης και της σταθερότητας μέσω της στήριξης της ελευθερίας, της αλληλεγγύης και της ποικιλομορφίας·
- 5) την ευκαιρία για ενίσχυση των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της προώθησης των πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων που αναφέρονται στα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης·
- 6) ότι υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης της πολιτικής, οικονομικής, πολιτισμικής και κοινωνικής συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των περιοχών αυτών, προκειμένου να αποτραπεί η δημιουργία νέων διαχωριστικών γραμμών στην Ευρώπη και να προωθηθεί μια διαδικασία ευημερίας για τις χώρες αυτές και για τους ευρωπαίους πολίτες στο σύνολό τους·

⁽¹⁾ ΕΕ L 128 της 29.5.2003, σ. 56.

- 7) ότι η προώθηση της περιφερειακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας αποτελεί ένα από τα βασικά θεμέλια για την εφαρμογή της πολιτικής της γειτονίας στις ζώνες αυτές·
- 8) τις πολιτικές συνεργασίας που αναπτύσσουν επί του παρόντος οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, και ειδικότερα εκείνες που σχετίζονται με τη διασυνοριακή συνεργασία με εδαφικές ενότητες τρίτων χωρών·

υιοθέτησε, κατά την 51η σύνοδο ολομέλειας της 9ης Οκτωβρίου 2003, την παρούσα γνωμοδότηση.

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

1. Ευρύτερη Ευρώπη: Η αποδοχή της πρόκλησης

1.1. εκφράζει την ικανοποίησή της για την επίκαιρη και αναγκαία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που προσδιορίζει μια νέα πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική προοπτική για τις σχέσεις μας με τους γείτονές μας στα Νότια και τα Ανατολικά σύνορά μας, ιδιαίτερα δε σε μια στιγμή όπου η τελευταία διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ δημιουργεί νέες και σημαντικές προκλήσεις για τις χώρες αυτές·

1.2. φρονεί ότι η ΕΕ, αφού ολοκληρώσει επιτυχώς τη διαδικασία της διεύρυνσης, έχει καθήκον να συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των γειτονικών χωρών, όχι μόνο από την οπτική της ευρωπαϊκής κλίμακας, αλλά και μέσω ενός αναπροσδιορισμού του ρόλου που οφείλει να αναλάβει σε παγκόσμια κλίμακα και με συνεκτίμηση των υπό εξέλιξη διαδικασιών της παγκοσμιοποίησης·

1.3. συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι είναι αναγκαία η καθιέρωση νέων πρωτοβουλιών που θα προωθούν την περιφερειακή και υπο-περιφερειακή ολοκλήρωση σε ορισμένες γειτονικές περιοχές και που θα επιτρέπουν παράλληλα τη δημιουργία δεσμών αλληλεξάρτησης ανάμεσα στις περιοχές αυτές και την Ευρωπαϊκή Ένωση·

1.4. πιστεύει, ακόμη, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καθοριστική ευθύνη για την προώθηση της πολιτικής και δημοκρατικής σταθερότητας, της ασφάλειας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής των γειτόνων μας, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα φιλικό περιβάλλον που θα στηρίζεται σε μια πραγματική συνεργασία σε όλα τα επίπεδα και όλους τους τομείς·

1.5. φρονεί ότι ένα θεμελιώδες στοιχείο της νέας πολιτικής της γειτονίας είναι η ανάπτυξη του διαπολιτισμικού διαλόγου, που πρέπει να ενισχυθεί με μια σειρά δράσεων οι οποίες θα προβάλλουν την ποικιλομορφία που χαρακτηρίζει την Ευρώπη, δίνοντας έμφαση στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας·

1.6. πιστεύει ότι η επιτυχία της νέας αυτής πολιτικής της γειτονίας πρέπει να στηριχτεί στη μεγαλύτερη συμμετοχή και δέσμευση της κοινωνίας των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των γειτονικών της χωρών·

1.7. δηλώνει ότι οι σημαντικές οικονομικές διαφορές μεταξύ των δύο πλευρών των συνόρων αναπόφευκτα διαταράσσουν την κοινωνική ειρήνη μιας περιφέρειας και τροφοδοτούν την παράνομη μετανάστευση, το παράνομο εμπόριο, το οργανωμένο έγκλημα και άλλα συναφή προβλήματα·

1.8. εκτιμά ότι η δημιουργία ενός «φιλικού κύκλου» γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα έχει θετικό αντίκτυπο για την πολιτική σταθερότητα και την οικονομική ανάπτυξη και των κρατών μελών της ΕΕ και των γειτονικών χωρών· εντούτοις, εάν η προσοχή επικεντρωθεί υπερβολικά στην επέκταση της εσωτερικής αγοράς ή στις πτυχές της ασφάλειας, αυτό δεν θα αρκεί για να εξασφαλίσει την πλήρη εταιρική σχέση και συνεργασία μεταξύ των χωρών· η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να επιδιώκει παράλληλα την προώθηση της πολιτισμικής συνεργασίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής·

2. Ένα νέο όραμα και μια νέα προσφορά

2.1. φρονεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προσφέρει στις γειτονικές της χώρες ενδιαφέρουσες και εποικοδομητικές προοπτικές· δεν αρκεί να συνεχίσει την ήδη υφιστάμενη δυναμική Σύμβασης και Συνεργασίας· η σταθερότητα, η ασφάλεια και η ευημερία πρέπει να συνιστούν σαφώς προσδιορισμένους και επιτεύξιμους στόχους, τόσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και για τις γειτονικές της χώρες·

2.2. υποστηρίζει, ως εκ τούτου, τη δημιουργία ενός κοινού χώρου που θα περιλαμβάνει την ΕΕ και τους εταίρους της και που θα επιτρέπει την καθιέρωση μιας ενιαίας αγοράς, ελεύθερων συναλλαγών, ενός ανοιχτού καθεστώτος για τις επενδύσεις, την προσέγγιση των νομοθεσιών, καθώς και τη χρήση του ευρώ ως αποθεματικού νομίσματος και ως νομίσματος αναφοράς για τις συναλλαγές με τις γειτονικές χώρες· με λίγα λόγια, ζητά την εφαρμογή της αρχής «μοιραζόμαστε τα πάντα με την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτός από τους θεσμούς», χωρίς τούτο να σημαίνει ότι θα αποκλείεται για τους γείτονες της Ευρωπαϊκής ηπείρου η προοπτική της προσχώρησης στην Ένωση αν πληρούν τα κριτήρια της Κοπεγχάγη·

2.3. καλεί, επίσης, σε μια κοινή αντιμετώπιση των σημαντικότερων απειλών που αντιμετωπίζουμε στη σημερινή εποχή: έγκλημα, τρομοκρατία, παράνομη μετανάστευση και περιβαλλοντικές προκλήσεις·

2.4. τάσσεται υπέρ της ανάπτυξης ενός νέου πολιτικού διαλόγου, με βάση κοινές αξίες και αρχές, και συγκεκριμένα για πολιτικές που αφορούν το περιβάλλον, τις μεταφορές, την έρευνα, την παιδεία ή τον πολιτισμό· ο διάλογος αυτός πρέπει να μεταφερθεί σε επίπεδο κοινωνίας, ώστε να καταπολεμηθούν οι προκαταλήψεις και να διευκολυνθεί η αμοιβαία κατανόηση·

2.5. τονίζει ότι υπάρχει ένα σύνολο πολιτικών που αποτελούν μέρος της νέας αυτής προοπτικής και που έχουν ειδική επίδραση επί των περιφερειών και, ως εκ τούτου:

2.5.1. ζητά τη διεξαγωγή λεπτομερούς μελέτης των προβλημάτων που δυσχεραίνουν τις εμπορικές συναλλαγές στις παραμεθόριες περιοχές και τάσσεται υπέρ της εναρμόνισης των νομοθεσιών και της αύξησης της ασφάλειας, ως μέτρων για την προώθηση του εμπορίου·

2.5.2. απαιτεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις οικονομικές, κοινωνικές και ανθρωπιστικές συνέπειες που αντιπροσωπεύει, για τους δήμους και τις περιφέρειες της ΕΕ, η ενσωμάτωση της νόμιμης μετανάστευσης και ο έλεγχος της παράνομης μετανάστευσης· από την άποψη αυτή, θα ήταν σκόπιμο να μελετηθούν σε αντιπαραβολή τα προβλήματα και οι ευκαιρίες που προκύπτουν από το φαινόμενο της μετανάστευσης·

2.5.3. διεκδικεί μια ειδική πολιτική μεταφορών για τις περιοχές εκείνες οι οποίες, πέρα από τα περιφερειακά τους χαρακτηριστικά, αντιμετωπίζουν επιπροσθέτως ιδιαίτερες δυσκολίες για την επικοινωνία, όπως το συνδυασμό χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων·

2.5.4. συνιστά την καθιέρωση ενεργειακών προτύπων που να συνδυάζουν την ασφάλεια εφοδιασμού της ΕΕ με την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη μετατροπή εκείνων που συνεπάγονται μεγαλύτερους κινδύνους για το περιβάλλον και τον πληθυσμό·

2.5.5. τονίζει την ανάγκη να δεσμευτούν τα νέα γειτονικά κράτη να υιοθετήσουν μέτρα που θα εξασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος και θα αυξάνουν και διαφυλάσσουν τη βιοποικιλότητα·

2.5.6. ζητά τη χρηματοδοτική στήριξη των ευρωπαϊκών οργάνων, και συγκεκριμένα της ΕΤΑΑ και της ΕΤΕ, για την ενίσχυση και προώθηση τοπικών παραγωγικών συστημάτων που να στηρίζονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να εξασφαλίζουν την επιτυχία των πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων που προβλέπονται στις χώρες αυτές·

2.6. απαιτεί να εκχωρηθούν στις πολιτικές αυτές επαρκείς πόροι από τον προϋπολογισμό, ώστε να διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, και να μην υποβαθμίζεται η αξιοπιστία των προτεινόμενων δράσεων·

3. Γειτονία: διαφορετικές χώρες, κοινά συμφέροντα — Μία διαφοροποιημένη, προοδευτική και συγκρίσιμη προσέγγιση

3.1. φρονεί ότι, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής της ΕΕ σε θέματα γειτονίας, απαιτείται η θέσπιση νέων μηχανισμών και νέων κοινών δομών που θα υπερβαίνουν τις ισχύουσες συμφωνίες και θα εφαρμόζουν μια νέα δυναμική στις υφιστάμενες διαδικασίες·

3.2. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να εφαρμοστεί μια διαρθρωμένη και προοδευτική προσέγγιση για την προώθηση της συνεργασίας, η οποία θα στηρίζεται σε αμοιβαίες υποχρεώσεις και στην ικανότητα του κάθε εταίρου να τηρεί τις δεσμεύσεις του και η οποία θα θεσπίζει συγκεκριμένα στάδια για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων πριν από τη μετάβαση στην επόμενη φάση·

3.3. κρίνει ορθή τη θέσπιση σχεδίων δράσης ανά χώρες, τα οποία θα αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών και της εκάστοτε γειτονικής χώρας· εντούτοις, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη ο ενεργός ρόλος που διαδραματίζουν οι ευρωπαϊκές περιφερειακές και τοπικές αρχές στα πλαίσια της πολιτικής για τη γειτονία, η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να ζητείται η γνώμη της κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαπραγμάτευσης του καθενός από τα εν λόγω σχέδια δράσης·

3.4. φρονεί ότι η υιοθέτηση μιας κοινής στρατηγικής για τις γειτονικές χώρες αποτελεί σημαντικό βήμα στις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον άμεσο περίγυρό της· εντούτοις, διαπιστώνει ότι η αρχική κατάσταση όσον αφορά τις σχέσεις του εν λόγω περιγύρου με την ΕΕ δεν είναι ισοδύναμη, και ως εκ τούτου καθίσταται αναγκαίο να οριστούν δύο διαφοροποιημένες κατευθύνσεις παρέμβασης: μία για τη Μεσόγειο και μία άλλη για τη Ρωσία και τα ΝΑΚ·

Ρωσία και ΝΑΚ

3.5. ζητά την έναρξη μιας νέας πρωτοβουλίας, που θα στηρίζεται σε προηγούμενες εμπειρίες (Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος, Συμβούλιο Χωρών της Βαλτικής, Βόρεια Διάσταση...), θα είναι αντίστοιχη με άλλες διαδικασίες, όπως αυτή που ακολουθείται στη Μεσόγειο, και θα επιτρέπει την αναβάθμιση του καθεστώτος της υφιστάμενης συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ, της Ρωσίας και των ΝΑΚ·

3.6. ζητά την αύξηση της συνεργασίας μεταξύ Ρωσίας και ΕΕ, με μοχλό το πλαίσιο της Βόρειας Διάστασης· προς την κατεύθυνση αυτή, επιμένει να ιδρυθεί το Φόρουμ της Βόρειας Διάστασης που προβλεπόταν από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων που πραγματοποιήθηκε στις 9 Απριλίου 2001, στο Λουξεμβούργο, και να δοθεί δικαίωμα πρόσβασης στο Φόρουμ αυτό σε εκπροσώπους τοπικών και περιφερειακών αρχών·

3.7. υποστηρίζει την επανέναρξη του διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Λευκορωσίας, ώστε να δοθεί νέα ώθηση στις διαδικασίες εκδημοκρατισμού, οικονομικών μεταβολών, και αλλαγών σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα αυτή και να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή των σχετικών εμπειριών που μπορούν να προσφέρουν οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς της Ένωσης·

3.8. απαιτεί την ταχεία και βιώσιμη επίλυση του προβλήματος της Υπερδνειστερίας, που συνιστά το κύριο εμπόδιο για μια θετική εξέλιξη της πολιτικής και οικονομικής κατάστασης της Μολδαβίας, καθώς και στοιχείο που δημιουργεί περιφερειακές εντάσεις·

Μεσόγειος

3.9. τονίζει ότι, για τις σχέσεις με τις χώρες της Νότιας και της Ανατολικής ακτής της Μεσογείου, υφίσταται ήδη ένας σημαντικός μηχανισμός: η Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη της Βαρκελώνης, με τις τρεις πτυχές της: πολιτική, οικονομική και κοινωνικο-πολιτισμική· παρότι η Ευρωμεσογειακή Εταιρική Σχέση δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες που γεννήθηκαν το 1995, συνιστά ένα καινοτόμο πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εταίρων μεσογειακών χωρών, με προοπτική τη δημιουργία μιας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών το 2010·

3.10. φρονεί ότι πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω η Διαδικασία της Βαρκελώνης και να ενσωματωθούν, σταδιακά και ανάλογα με το βαθμό αμοιβαίας δέσμευσης, οι μεσογειακές χώρες σε όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

3.11. πιστεύει ότι η εν λόγω ενισχυμένη συνεργασία προϋποθέτει την ανάπτυξη του πολιτικού διαλόγου, περισσότερο αναγκαίου παρά ποτέ μετά από τον πόλεμο του Ιράκ και την απουσία επίλυσης της ισραηλινο-παλαιστινιακής διαμάχης·

3.12. υποστηρίζει τη δημιουργία του μηχανισμού Διευκόλυνσης για Ευρω-Μεσογειακές Επενδύσεις και Εταιρικές Σχέσεις (ΔΕΜΕΕΣ / FEMIP) εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και πιστεύει ότι ο μηχανισμός αυτός πρέπει να αποτελέσει τη βάση για την ίδρυση μιας πραγματικής Ευρωμεσογειακής Τράπεζας·

3.13. φρονεί ότι η νέα πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη γειτονία, όσον αφορά τη Μεσόγειο, πρέπει να στηριχτεί σε μια στρατηγική που θα καλύπτει κατά ενιαίο τρόπο όλα τα ζητήματα· από την άποψη αυτή, τονίζει την ανάγκη καθιέρωσης ενός πραγματικού διαπολιτισμικού διαλόγου, που θα προωθεί τη γνωριμία του «άλλου» και την αμοιβαία κατανόηση και θα ενισχύει τη πολιτισμική ποικιλομορφία της Μεσογείου·

3.14. τονίζει ότι η πολιτική για τη γειτονία πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά τρόπο διαφοροποιημένο, ανάλογα με τις σχέσεις και με τη δέσμευση της καθεμιάς από τις εταίρους χώρες έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι πρέπει να προβλέπεται αύξηση των ενισχύσεων για τις χώρες εκείνες που τηρούν τις αναληφθείσες δεσμεύσεις· από την άποψη αυτή, υποστηρίζει το αίτημα του Βασιλείου του Μαρόκου να αποκτήσει ειδικό καθεστώς έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

4. Μεγαλύτερη συμμετοχή και περισσότερο πρωταγωνιστικός ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών

4.1. ζητά, γενικά, την ενεργό συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη νέα αυτή πολιτική, και ειδικότερα:

Κοινές πτυχές

4.2. ζητά την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών φορέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντίστοιχων φορέων των γειτονικών χωρών στα Νότια και τα Ανατολικά της σύνορα· η ενίσχυση αυτή πρέπει να συνδυάζεται με μια προσέγγιση «εκ των κάτω προς τα άνω», η οποία θα εξασφαλίζει την ενσωμάτωσή της στη νέα πολιτική της γειτονίας·

4.3. απαιτεί τη διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ένωσης πριν από την υποβολή προτάσεων για νέες πρωτοβουλίες στα πλαίσια της πολιτικής για τη γειτονία, σύμφωνα με τα όσα θεσπίζει η Επιτροπή στη «Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση», ειδικότερα δε όσον αφορά τον προσδιορισμό των στόχων, των κριτηρίων αναφοράς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των αντίστοιχων σχεδίων δράσης της κάθε χώρας·

4.4. ζητά, επίσης, τη συμμετοχή των παραμεθόριων περιφερειών στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των προαναφερόμενων σχεδίων δράσης·

4.5. απαιτεί συντονισμό και συμπληρωματικότητα μεταξύ των πρωτοβουλιών συνεργασίας που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τα διάφορα κράτη μέλη της και από τις ευρωπαϊκές περιφερειακές και τοπικές αρχές στις γειτονικές χώρες, προκειμένου να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη συνάφεια και συνέργια των πόρων που χρησιμοποιούνται·

4.6. ζητά ιδιαίτερη μέριμνα για τις παραμεθόριες περιφέρειες, με την παροχή κατάλληλων μέσων και μηχανισμών, σύμφωνα με την ίδια προσέγγιση που προτείνεται στην «Κοινοτική δράση για τις παραμεθόριες περιοχές» του Νοεμβρίου του 2002·

4.7. προτείνει την έναρξη ανοιχτού και δυναμικού διαλόγου σχετικά με τα πολιτικά όρια της ΕΕ, με τη συμμετοχή των διαφόρων βαθμίδων διακυβέρνησης, και ειδικότερα της τοπικής και περιφερειακής, προκειμένου να διασφαλιστεί η αναγνώριση της ποικιλομορφίας και της ιδιαιτερότητας των περιοχών της Ευρώπης·

4.8. επαναλαμβάνει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές της Ένωσης στα πλαίσια των διαφόρων διαδικασιών διασυννοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας, δεδομένου ότι συνιστούν έναν από τους κατ' εξοχήν παράγοντες της αποκεντρωμένης συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

4.9. ζητά τη θέσπιση ενός μηχανισμού στήριξης των περιφερειακών και τοπικών φορέων, ιδιαίτερα των μεθοριακών, προκειμένου να ασκούν δεόντως τα καθήκοντα κοινωνικής ένταξης και ευαισθητοποίησης που σχετίζονται με την ενσωμάτωση των μεταναστών· στα πλαίσια αυτά, ζητά να περιλαμβάνεται η τοπική και περιφερειακή διάσταση στις πολιτικές της ΕΕ που αφορούν τη μετανάστευση·

Ρωσία και ΝΑΚ

4.10. Ζητά τη δημιουργία ενός φόρουμ συνάντησης τοπικών και περιφερειακών φορέων, ώστε να αξιολογείται το επίπεδο πολιτικής και διοικητικής αποκέντρωσης που επιτυγχάνεται στη Λευκορωσία, τη Μολδαβία, τη Ρωσία και την Ουκρανία, προκειμένου να καταστεί δυνατή μια στρατηγική προσέγγιση μεταξύ των περιφερειακών φορέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των προαναφερόμενων χωρών·

4.11. Ζητά τη συμμετοχή των περιφερειών στο σχεδιασμό των υποδομών των μεταφορών, ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερη εδαφική ενσωμάτωση και διάρθρωση των παραμεθόριων περιοχών, καθώς και την ανάπτυξη των θαλάσσιων μεταφορών σε ορισμένες περιοχές, όπως η Βαλτική·

4.12. Ζητά την προώθηση ενός προγράμματος υποκατάστασης-μετατροπής της πυρηνικής ενέργειας υπέρ άλλων μορφών ενέργειας που να σέβονται περισσότερο το περιβάλλον, και ενός προγράμματος ανάπτυξης νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

4.13. Ζητά την αύξηση της διασυνοριακής συνεργασίας σε θέματα τελωνειακής διαχείρισης και ελέγχου, ως μέτρου για την αποτροπή της παράνομης διακίνησης προσώπων και για την εξομάλυνση του εμπορίου αγαθών·

Μεσόγειος

4.14. επαναλαμβάνει το αίτημά της, σύμφωνα με τη Διακήρυξη της Βαρκελώνης και με τα Συμπεράσματα της Διάσκεψης της Στουτγάρδης και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κολωνίας, να εφαρμοστεί μια στενότερη συμμετοχή και σύνδεση των τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων, ως προνομιούχων φορέων, για την υλοποίηση ενός χώρου ειρήνης, σταθερότητας και προόδου στη λεκάνη της Μεσογείου·

4.15. επαναλαμβάνει ότι η συμμετοχή αυτή θα πρέπει να λάβει συγκεκριμένη μορφή μέσω της δημιουργίας ενός τοπικού και περιφερειακού φορέα εντός του ευρωμεσογειακού θεσμικού πλαισίου· ο φορέας αυτός θα απαρτίζεται από τοπικές και περιφερειακές αρχές των δύο ακτών της Μεσογείου και θα έχει αποστολή να προωθήσει τη σύνδεση και να αναπτύξει προγράμματα που θα περιλαμβάνουν δράσεις οι οποίες θα πρέπει να αναπτυχθούν στο σύνολο της μεσογειακής λεκάνης·

4.16. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι, μέχρι στιγμής, δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία από τις προβλεπόμενες από τη Διακήρυξη της Βαρκελώνης συναντήσεις, προκειμένου οι εκπρόσωποι των τοπικών και περιφερειακών αρχών να προβούν σε απολογισμό των προβλημάτων τους και να ανταλλάξουν τις εμπειρίες τους· ζητά, λοιπόν, να αρχίσει εντός του τρέχοντος έτους η πραγματοποίηση των συναντήσεων αυτών·

4.17. επαναλαμβάνει το αίτημά της η αποκεντρωμένη ευρωμεσογειακή συνεργασία να συνιστά έναν από τους πυλώνες επί των οποίων θα στηρίζεται η διαδικασία· για το σκοπό αυτό, ζητά να διαχειρίζονται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στα πλαίσια της αποκεντρωμένης συνεργασίας, τους κοινοτικούς χρηματοδοτικούς πόρους που προορίζονται για τις εταιρικές μεσογειακές χώρες·

4.18. ζητά το Ευρωμεσογειακό Ίδρυμα να συνιστά «Ίδρυμα ιδρυμάτων», που θα συγκεντρώνει στους κόλπους του όλες τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές πρωτοβουλίες που απαντώνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Νότια και Ανατολική ακτή της Μεσογείου· το Ίδρυμα αυτό πρέπει να συνιστά καταλύτη και βήμα ενός διαλόγου ανάμεσα στον χριστιανικό, τον ισλαμικό και τον ιουδαϊκό πολιτισμό και πρέπει να λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τη συμμετοχή των δήμων και περιφερειών εκατέρωθεν των ακτών, μέσω μιας προσέγγισης των κοινωνιών των πολιτών· υπό την έννοια αυτή, τονίζει τη σημασία της δρομολόγησης ενός ειδικού προγράμματος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, που θα απευθύνεται στους πολίτες της Μεσογείου, και στο οποίο θα έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς·

5. Ένα νέο μέσο γειτνίασης

5.1. υποστηρίζει τη στρατηγική και τους προσανατολισμούς που περιλαμβάνονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής «Ανοίγοντας το δρόμο για ένα νέο μέσο γειτνίασης»·

5.2. φρονεί ότι η Επιτροπή καθορίζει μέτρα για τη διασφάλιση του απαραίτητου συντονισμού μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων που ευνοούν τη διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις γειτονικές χώρες· η απουσία του συντονισμού αυτού, όπως έχει επισημάνει η Επιτροπή των Περιφερειών και άλλα κοινοτικά όργανα, έχει εμποδίσει μέχρι σήμερα την εν λόγω συνεργασία, που έχει βασική σημασία για να υπάρξει συμβολή σε μια αρμονική ανάπτυξη των γειτονικών χωρών·

5.3. φρονεί ότι το νέο αυτό μέσο πρέπει να αποτελέσει ενίσχυση των σημερινών μεθόδων διασυνοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας με σκοπό να καταστεί δυνατό να συμμετάσχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πιο ενεργά στη συνεργασία αυτή·

5.4. φρονεί, σύμφωνα με όσα αναφέρονται από την Επιτροπή, ότι το νέο μέσο γειτνίασης πρέπει να έχει ενιαία προσέγγιση σε ό,τι αφορά τη συνεργασία, ευνοώντας με τον τρόπο αυτό τον κοινό προγραμματισμό των δράσεων μεταξύ των διοικήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των γειτονικών χωρών·

5.5. υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στο σχεδιασμό, εφαρμογή και ανάπτυξη του νέου μέσου γειτνίασης· για το σκοπό αυτό, ζητά από την Επιτροπή να διοργανώσει ημερίδες και σεμινάρια στα οποία να εκτεθεί και να αναλυθεί η επικοινωνιακή συνεργασία που διεξάγουν, με δικούς τους πόρους, οι τοπικές και περιφερειακές διοικήσεις ένθεν και ένθεν των συνόρων·

5.6. υποστηρίζει την καθιέρωση σε δύο φάσεις του νέου μέσου γειτονίας· σχετικά με την πρώτη φάση (2004-2006), υπογραμμίζει ότι έχει σημασία τα προγράμματα γειτονίας να καταστούν λειτουργικά στις αρχές του 2004· επίσης, φρονεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη τα προγράμματα που αναπτύσσουν ορισμένοι δήμοι και περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με διοικήσεις των γειτονικών χωρών, υποστηρίζοντας πειραματικές πρωτοβουλίες συνεργασίας όπως το πρόγραμμα διασυνοριακής ανάπτυξης «Ανδαλουσία-Μαρόκο», το οποίο χρηματοδοτείται από την περιφερειακή κυβέρνηση της Ανδαλουσίας και την κυβέρνηση του Μαρόκου·

5.7. υπογραμμίζει ότι, εκτός από τη διασυνοριακή συνεργασία που συνδέεται με το Interreg III A, το νέο μέσο θα πρέπει να

προβλέπει τη διαπεριφερειακή συνεργασία που προβλέπεται στο Interreg III B· στα πλαίσια αυτά, και για τις διάφορες περιοχές που συνορεύουν με τις γειτονικές χώρες, ζητά να τεθούν σε εφαρμογή προγράμματα που να αφορούν την ολοκληρωμένη ανάπτυξη, με ιδιαίτερη έμφαση στη χωροταξία, το περιβάλλον, την πολιτική για τις ΜΜΕ, την απασχόληση, την οικονομική και κοινωνική πολιτική, τον πολιτισμό και τις πολιτικές διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών, με συνεκτίμηση, ιδιαίτερα, των προβλημάτων που συνδέονται με την ασφάλεια, την υποδοχή και την ενσωμάτωση·

5.8. σε σχέση με τη δεύτερη φάση, ζητά να συμμετάσχει η Επιτροπή των Περιφερειών στη διαμόρφωση και τον προσδιορισμό του νέου μέσου γειτονίας από το 2006 και μετά, και να συμμετάσχει επίσης στη διαδικασία συζήτησης και έγκρισης.

Βρυξέλλες, 9 Οκτωβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE
